

STRATEŠKI RAZVOJNI PROGRAM OPĆINE POGORAČ 2016. – 2020. GODINA

Slika 1. Podgorač

UVODNA RIJEČ OPĆINSKOG NAČELNIKA

Poštovani stanovnici Općine Podgorač,

S obzirom na razvojne ideje i pokazatelje Općine Podgorač, pristupili smo izradi Strateškog

Slika 2. Općinski načelnik Goran Đanić

razvojnog programa Općine Podgorač. Strateški razvojni program Općine Podgorač sadrži analizu, ciljeve, strateške prioritete i mjere.

Program je izrađen za razdoblje od 2016. do 2020. godine. Cilj Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač je napraviti temelj za daljnji razvoj Općine i ostanak stanovništva u

naseljima Općine.

Strateški razvojni program sadrži i niz konkretnih projekata, koji se pripremaju ili su pripremljeni, a koji će se nadograđivati i prilagođavati uvjetima i mogućnostima financiranih iz fondova Europske unije. Realizacija definiranih mjera i projekata svakako je izazov, no to je izazov kojemu moramo pristupiti kako bi ostvarili viziju naše Općine za boljim životom.

Punopravnim članstvom Republike Hrvatske u Europskoj uniji, jedinicama lokalne samouprave omogućena je velika prilika za napredak u vidu različitih europskih fondova. Upravo je postojanje strateškog razvojnog dokumenta jedan od preduvjeta za korištenje sredstava iz različitih fondova što će nam pomoći u razvoju Općine. Također, naglasio bih da će Strateški razvojni program Općine Podgorač biti u cijelosti financiran iz operacije 7.1.1. „Sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj jedinica lokalne samouprave“, a za što smo već dobili pozitivnu odluku iz Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

Načelnik
Goran Đanić

SADRŽAJ

1	UVOD	6
2	SAŽETAK I METODOLOŠKI PRISTUP IZRADI STRATEGIJE	8
2.1	Struktura Strategije razvojnog programa Općine Podgorač i Strategije višeg reda	9
2.2	Organizacijska struktura tijela za izradu strategije	10
3	OSNOVNA ANALIZA i OCJENA STANJA RAZVOJA.....	12
3.1	Prostorno teritorijalni podaci Osječko-baranjske županije i Općine Podgorač	12
3.2	Prirodni resursi i poljoprivredno zemljište	15
3.3	Povijesni razvoj Općine Podgorač	17
3.4	Socio-demografska struktura	17
3.5	Obrazovna struktura	20
3.6	Radna struktura stanovništva	21
3.7	Društvena i obrazovna infrastruktura	27
3.8	Zdravstvena infrastruktura.....	31
3.9	Kulturna i sportska infrastruktura.....	32
3.10	Prometna infrastruktura	33
3.11	Telekomunikacijska infrastruktura	36
3.12	Opskrba energijom, vodoopskrba i odvodnja.....	38
3.12.1	Cijevni transport nafte i plina	38
3.12.2	Plinoopskrba.....	39
3.12.3	Elektroenergetska mreža i javna rasvjeta	39
3.12.4	Vodoopskrba	40
3.12.5	Odvodnja	40
3.12.6	Gospodarenje otpadom.....	41
4	GOSPODARSKA ANALIZA OPĆINE PODGORAČ	43
4.1	Analiza poduzetništva.....	43

4.2	Analiza obrtništva.....	45
4.3	Poslovne zone	46
4.4	Turizam.....	48
4.5	Poljoprivreda	49
4.6	Šumarstvo i lovstvo	50
4.7	Stanje okoliša.....	50
5	ANALIZA KAPACITETA LOKALNE SAMOUPRAVE	51
5.1	Ustroj Općine Podgorač.....	51
5.2	Analiza proračuna.....	52
6	PROVEDBA I REZULTATI ANKETE.....	55
7	SWOT ANALIZA	57
8	STRATEŠKE ODREDNICE RAZVOJA U BUDUĆNOSTI OPĆINE PODGORAČ....	63
8.1	Vizija razvoja Općine Podgorač	63
8.2	Strateški ciljevi	65
8.3	Ciljevi, prioriteti, mjere i aktivnosti	69
8.4	Usklađenost Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač sa ostalim planskim dokumentima strategije.....	90
8.5	Usklađenost Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač s višerangiranim nacionalnim strategijama razvoja	90
8.6	Usklađenost Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač s osnovnim strateškim i programskim dokumentima	93
8.7	Usklađenost Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač s operativnim programima.....	95
8.8	Baza projektnih ideja	96
9	PLAN I FINANCIRANJE PROVEDBE STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA	
	101	
9.1	Mogućnosti financiranja provedbe Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač	
	101	

9.2	Financijski i akcijski plan provedbe projekata	102
9.3	Mogućnosti financiranja projektnih ideja kroz europske fondove	108
10	PRAĆENJE, VREDNOVANJE I IZVJEŠTAVANJE.....	111
11	ZAKLJUČAK	116
12	PRILOZI.....	117
12.1	POPIS GRAFIKONA.....	117
12.2	POPIS SLIKA.....	118
12.3	POPIS TABLICA	118
12.4	POPIS PRIKAZA	119
12.5	POPIS KORIŠTENIH IZVORA	119

1 UVOD

Općina Podgorač angažirala je tvrtku Hardi Consulting, Đakovo za izradu Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač 2016. – 2020. Cilj Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač je napraviti temelj za daljnji razvoj Općine i ostanak stanovništva u naseljima Općine.

Područje Općine Podgorač nalazi se u zapadnom dijelu Osječko-baranjske županije, na geoprometnom položaju koji karakterizira važan cestovni pravac (državna cesta D515 Našice (D2) – Đakovo (07), dionica 1, koja od Varaždina, preko Virovitice i Našica, ide prema Osijeku.

Općina Podgorač suočena je s brojnim problemima uzrokovanih gospodarskom krizom koja je pogodila ionako krhko gospodarstvo. Pored toga, prisutni su procesi starenja stanovništva, iseljavanja mladih i negativnog prirodnog prirasta što je dugoročno gledajući vrlo pogubno za samu opstojnost Općine.

Strateški razvojni program Općine Podgorač bit će financiran iz operacije 7.1.1. „Sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj jedinica lokalne samouprave“. Ciljanim planiranjem i ulaganjem u neposredni gospodarski razvoj te ulaganjima u infrastrukturu, Općina Podgorač stvara preduvjete za značajniji gospodarski rast i razvoj. Planirajući ulaganja u infrastrukturu, racionalno i dugoročno, imajući u vidu potrebe stanovništva i gospodarskih subjekata, Općina Podgorač želi biti partner gospodarstvenicima i pojedincima koji svoj interes vide kroz ulaganje na našem području. S druge strane, gospodarski razvoj uvjetuje razvoj društvene infrastrukture te poboljšanje kvalitete života i zadovoljstva domaćeg stanovništva.

Kako bi se pokrenulo lokalno gospodarstvo te osigurao društveni razvoj i povećala kvaliteta života lokalnog stanovništva, nužno je utvrditi postojeće stanje te jasno definirati razvojne ciljeve i načine njihovog ostvarenja. Upravo je ovo svrha izrade Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač za razdoblje 2016.-2020. godine.

U ovom strateškom dokumentu utvrđeno je postojeće stanje, prepoznate su glavne snage i slabosti te prilike i prijetnje s kojima je suočena Općina. Pored toga, definirane su razvojne potrebe i prioritete, ali i načini njihovog ostvarenja. Na taj način, olakšano je postizanje konsenzus oko ideja i projekata koji će najviše doprinijeti razvoju lokalne zajednice.

Punopravnim članstvom Republike Hrvatske u Europskoj uniji, jedinicama lokalne samouprave omogućena je velika prilika za napredak u vidu različitih europskih fondova.

Upravo je postojanje strateškog razvojnog dokumenta jedan od preuvjeta za korištenje sredstava iz različitih fondova.

U proces izrade Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač uključeni su svi bitni dionici te su prepoznate potrebe lokalne zajednice i time stvoreni preuvjeti za međusobnu suradnju prilikom provođenja mjera koje će pridonijeti ostvarenju zacrtanih razvojnih ciljeva.

2 SAŽETAK I METODOLOŠKI PRISTUP IZRADI STRATEGIJE

Strateški razvojni program Općine Podgorač je planski dokument u kojem su definirani najvažniji ciljevi i prioriteta razvoja Općine u razdoblju od 2015. do 2020. godine.

Svaka država članica Europske unije planira razvoj na četiri razine: europskoj, državnoj, regionalnoj i lokalnoj. Na EU razini izrađen je dokument Europa 2020 koji obuhvaća razradu najvažnijih ciljeva koje cjelokupna Europska unija namjerava ostvariti do 2020. godine. Na državnoj razini izrađuju se strateški dokumenti koji daju smjernice državi o izgradnji budućnosti, koje su joj glavne gospodarske grane, značajna infrastruktura i područja od nacionalnog interesa, a koji su usklađeni sa strategijom Europa 2020. Sukladno tome, planiranje razvoja se spušta na niže razine: regije i jedinica lokalne samouprave.

Analizom svih relevantnih područja, utvrđeno je trenutačno stanje lokalnog gospodarstva, demografskih kretanja, komunalne i društvene infrastrukture te kapaciteta lokalne samouprave. Nakon toga, utvrđeni su ciljevi koji se trebaju postići do 2020. godine kako bi se potaknuo napredak Općine.

Iz tih razloga trebalo je izgraditi sustav koji će omogućiti:

- jasno definiranje razvojnih potreba,
- usuglašavanje oko razvojnih prioriteta te
- razvijanje ideja i projekata za ulaganje javnih sredstava u pojedina područja iz lokalnih, regionalnih, nacionalnih i EU izvora

U ovom dokumentu definirana je vizija razvoja Općine Podgorač koja predstavlja željeno stanje razvoja Općine na kraju promatranog petogodišnjeg razvoja i ostvarenja svih zacrtanih ciljeva. Radi lakšeg ostvarenja zacrtanih ciljeva, u Strateškom razvojnom programu Općine Podgorač, određene su odgovornosti pojedinih subjekata, definiran je plan njihovog ostvarenja te su identificirani potencijalni izvori financiranja za različite projekte.

Strateški razvojni program Općine Podgorač napravljen je prema metodologiji Pravilnika o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija NN 53/10

2.1 Struktura Strategije razvojnog programa Općine Podgorač i Strategije višeg reda

Strateški razvojni program usklađen je sa strateškim dokumentima usvojenim od tijela više razine. Gledajući učinak ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju s institucionalnog pogleda, valja istaknuti kako Europska unija putem svojih smjernica promiče decentralizaciju, regionalni razvoj te koheziju svih regija i država članica. Program je usklađen sa programskim i financijskim razdobljem Europske unije.

Pri planiranju izrade ovog strateškog dokumenta krenulo se od ideje da se kreira dokument koji će se nasloniti na programsko i financijsko razdoblje EU-a koje obuhvaća period od 2014. do 2020. godine. Sukladno tome, Strateški razvojni program Općine Podgorač za razdoblje od 2016. do 2020. Naslanja se na postojeće dokumente:

- Strategija Europa 2020
- Nacionalni strateški referentni okvir 2014 – 2020
- Nacionalni plan razvoja 2014 -2020
- Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014 -2020
- Operativni program Ljudski resursi 2014 – 2020
- Program ruralnog razvoja 2014 - 2020
- Županijska razvojna strategija Osječko-baranjske županije 2011 – 2013

Prikaz 1. Struktura usklađenosti Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač

2.2 Organizacijska struktura tijela za izradu strategije

Jedno od temeljnih načela politike regionalnog razvoja je načelo partnerstva i suradnje između javnog, privatnog i civilnog sektora. Ono podrazumijeva suradnju između tijela državne uprave, jedinica područne (regionalne) samouprave, jedinica lokalne samouprave, gospodarskih subjekata, znanstvene zajednice, socijalnih partnera i organizacija civilnoga društva.

Partnerstvo djeluje kao forum za dijalog i postizanje konsenzusa između različitih skupina dionika i ima savjetodavnu ulogu u izradi i provedbi planskih dokumenata politike regionalnog razvoja.

Strateški razvojni program Općine Podgorač polazi od analize postojećeg stanja kroz koje se pokušalo identificirati probleme i izazove te sukladno njima definirati budući razvoj Općine. Za potrebe izrade strateškog razvojnog programa Općine Podgorač ustrojen je radni tim partnerstva. Radi se o operativnom tijelu sastavljenom od predstavnika Općine i općinskih tvrki, gospodarstvenika i predstavnika civilnog društva. Prilikom izrade ovoga dokumenta, ono je surađivalo s konzultantom u vidu koordinacije drugih sudionika i dostave raspoloživih podataka o stanju u općini.

Partnerstvo se sastoji od sljedećih članova:

- Goran Đanić, općinski načelnik
- Tomislav Moguš, predsjednik Općinskog vijeća
- Jurica Požega, pročelnik
- Zdenka Vukomanović, ravnateljica Osnovne škole Hinka Juhna
- Mirjana Potnar, predstavnik HKD „Podgoračani“, Podgorač
- Damir Matković, direktor „Anagalis“ d.o.o., Podgorač

Kvalitetan radni tim partnerstva i uključivanje što više relevantnih dionika su ključni za izradu kvalitetnih strateških dokumenata. Partnerstvo ključnih dionika, s općinskim načelnikom kao predsjednikom, najvažnije je tijelo prilikom izrade ovog dokumenta.

U fazi izrade i provedbe Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač uključeni su svi bitni dionici za izradu pri čemu se poštuju ova načela:

- Realnost
- Konsenzus
- Jednakost
- Transparentnost

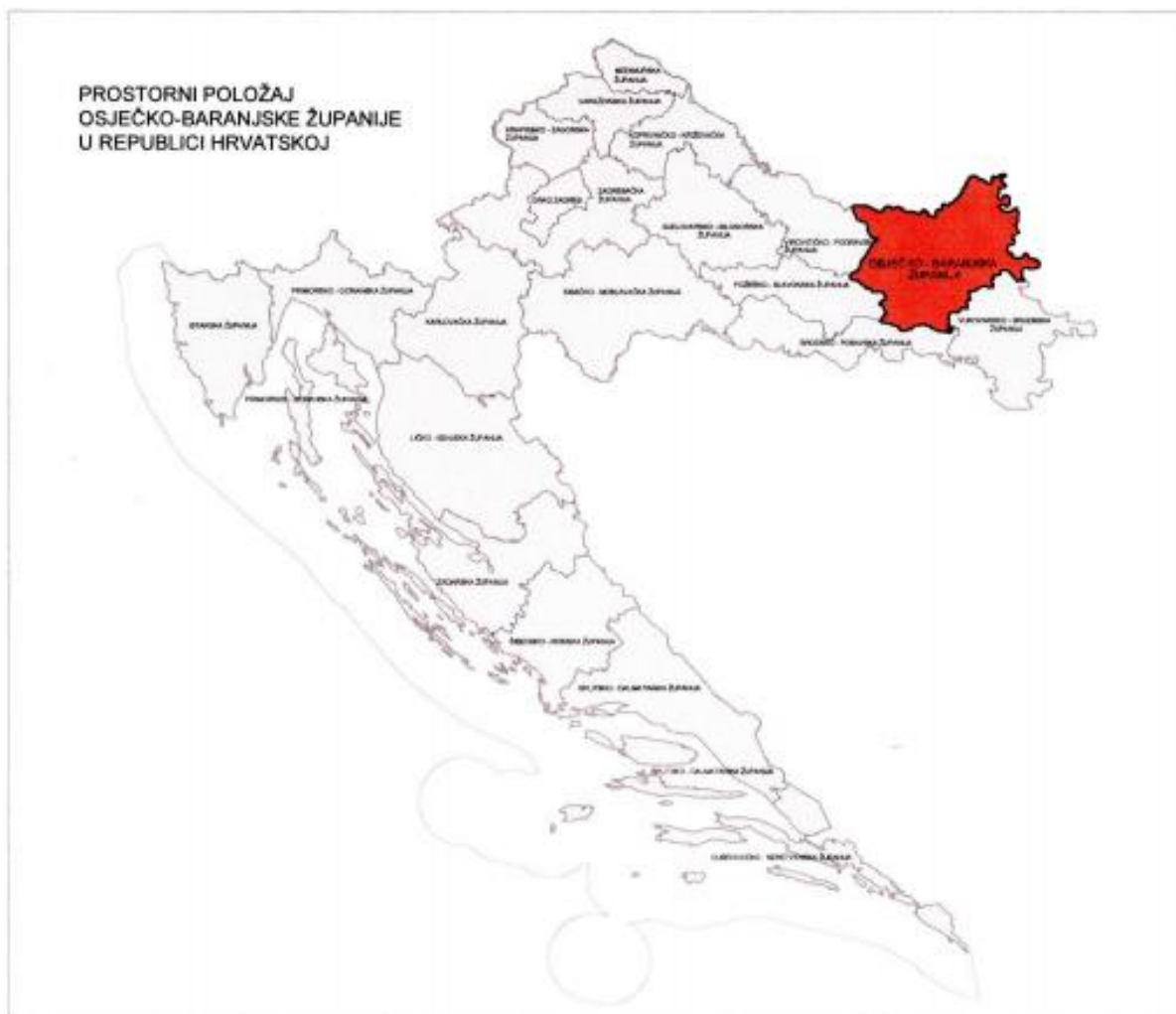
3 OSNOVNA ANALIZA I OCJENA STANJA RAZVOJA

3.1 Prostorno teritorijalni podaci Osječko-baranjske županije i Općine Podgorač

Osječko-baranjska županija nalazi se u istočnom dijelu Republike Hrvatske. Sjeverno graniči s Republikom Mađarskom, istočno sa Republikom Srbijom, a četiri susjedne županije su: Virovitičko-podravska, Požeško-slavonska, Brodsko-posavska i Vukovarsko-srijemska. Obzirom na osobitosti, Županija pripada skupini županija sjeveroistočne Hrvatske s kojima čini prostorno plansku cjelinu Istočne Hrvatske. Za ovu su cjelinu osobito značajni riječni tokovi Dunava, Drave i Save. Osječko-baranjska županija obuhvaća krajeve oko donjeg toka rijeke Drave prije njezinog utoka u Dunav kod Aljmaša tj. cijelu hrvatsku Baranju i dio Slavonije koji gravitira gradu Osijeku. Područje Županije pretežito je ravničarsko i pogoduje razvitku poljoprivrede. Proizvodni kapaciteti u primarnom dijelu poljoprivrede svrstavaju Osječko-baranjsku županiju u najkvalitetniji dio hrvatske žitnice. Od ukupne površine Županije, poljoprivredne površine čine 58%, a šume 20%. Obradive poljoprivredne površine na području Županije omogućuju intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju, kao i proizvodnju na ekološkim načelima. Osječko – baranjska županija podijeljena je na sedam gradova i 35 općina.

Klima područja Osječko-baranjske županije određena je mješavinom utjecaja euroazijskog kopna, Atlantika i Sredozemlja. Prema Koeppenovoj klasifikaciji, radi se o umjereno toploj, kišnoj klimi, bez značajnijih sušnih razdoblja, s oborinama jednoliko raspodijeljenim tijekom godine. Srednja godišnja temperatura je 10°C. Srednja mjesečna temperatura varira od –1 do 21 °C, s najhladnijim razdobljem u siječnju, kada minimalne temperature mogu biti i ispod – 25°C te najtoplijim razdobljem u srpnju i kolovozu, kada maksimalne temperature prelaze 40°C. Prosječna mjesečna relativna vlažnost zraka kreće se od 73 do 90%, s maksimumom u siječnju i minimumom u srpnju. Prosječne godišnje količine oborina variraju na području OBŽ, a kreću se od 609 mm (na području Dalja) do 792 mm (na području Feričanaca). Oborine tijekom godine imaju maksimum u lipnju, sekundarni maksimum u studenome, bez izrazito sušnih mjeseci. Za Županiju, ali i Hrvatsku u cjelini, od izrazite je važnosti raspored oborina u vegetacijskom razdoblju, koji je gotovo optimalan, uz uobičajena odstupanja.

Srednji broj dana sa snježnim pokrivačem je između 30 i 40 te sa maksimalnom debljinom snježnog pokrova oko 50 cm. Značajan podatak za poljoprivrednu proizvodnju je da razdoblje bez mraza traje od lipnja do rujna. Vjetrovi su u prosjeku slabi, a njihovi smjerovi promjenjivi. Na području Osječko-baranjske županije, odnosno na širem području istočne Slavonije, može se godišnje očekivati prosječno 1.800 do 1.900 sati sijanja sunca, a u vegetacijskom razdoblju od 1.290 do 1.350 sati.

Slika 3. Prostorni položaj Osječko-baranjske županije u Hrvatskoj

Područje Općine Podgorač nalazi se u zapadnom dijelu Osječko-baranjske županije, na geoprometnom položaju koji karakterizira važan cestovni pravac (državna cesta D515 Našice (D2) – Đakovo (07), dionica 1, koja od Varaždina, preko Virovitice i Našica, ide prema Osijeku. Danas područje Općine Podgorač čini 9 naselja (Bijela Loza, Budimci, Kelešinka, Kršinci, Ostrošinci, Podgorač, Poganovci, Razbojište i Stipanovci), a sjedište lokalne samouprave nalazi se u naselju Podgorač. Najveće naselje na području Općine Podgorač je naselje Podgorač sa 866 stanovnika.

Slika 4. Prostorni položaj Općine Podgorač u Osječko-baranjskoj županiji

3.2 Prirodni resursi i poljoprivredno zemljište

Najznačajniji prirodni resurs Općine Podgorač je poljoprivredno zemljište, koje se koristi za uzgoj poljoprivrednih kultura. U pogledu korištenja poljoprivrednog zemljišta postoje ograničenja, koja proizlaze iz prirodno-fizičkih karakteristika prostora ili su nastala kao rezultat dosadašnjeg društveno-gospodarskog i prostornog razvoja:

- neracionalno rasparcelirano poljodjelsko zemljište i šume, a naročito dijelovi koji pripadaju privatnom sektoru
- gospodarsko osiromašenje ruralnog prostora, prostori izvrgnuti depopulaciji,
- nedostatna komunalna i društvena infrastruktura,
- poljoprivredna proizvodnja suočena je s jakom konkurencijom na tržištu,
- nepovoljna struktura poljoprivrednih gospodarstava.

Iako su ograničavajući čimbenici brojni, treba naglasiti da postoji značajan potencijal (prirodni i izgrađeni) koji je do sada u velikoj mjeri korišten, ali za čije korištenje postoje još više mogućnosti. Uz primjenu odgovarajuće tehnologije, očuvanje kvalitete zemljišta i poticajne mjere ovo područje može postati veći proizvođač hrane nego što je bilo do sada. Najznačajnija kulturna dobra s područja Općine Podgorač predstavljaju arheološka nalazišta i sakralne građevine. Od sakralne arhitekture po svojoj se vrijednosti izdvajaju crkva sv. Nikole u Podgoraču i parohijska crkva sv. Vaznesenja Gospodnjega u Budimcima koje su registrirana kulturna dobra. U Listu preventivno zaštićenih dobara, na popisu pokretnih kulturnih dobara nalaze se orgulje u Župnoj crkvi sv. Nikole u Podgoraču. U općini se nalaze sljedeći registrirani i evidentirani spomenici antifašizma:

- skupna grobnica palih boraca na groblju Podgorač, R-482
- spomen ploča dr.Š.Papu, Vatrogasni dom Podgorač
- spomenik poginulima i ŽFT, centar Podgorača
- spomenik palim borcima, centar Poganovaca
- spomenik poginulima i ŽFT, Ostrošinci
- spomenik na groblju S.Palić, Budimci
- spomenik palim borcima, centar Budimaca.

U općini se nalaze sljedeći spomenici narodnog graditeljstva:

- ambar, krušna peć, Poganovci, M. Krleže 2

- ambar, Ostrošinci, M. Marulića 29
- zvonik katoličke crkve, Ostrošinci
- zvonik pravoslavne crkve, Ostrošinci
- ambar, Podgorač, J. Kozarca 18

Na području Općine Podgorač nalaze se dva registrirana i petnaest evidentiranih arheoloških lokaliteta iz prapovijesnog i srednjovjekovnog razdoblja:

Registrirani:

- RAŽIŠTE, Podgorač, prapovijesni arheološki lokalitet, R-598
- BREŠKI GAJ, Podgorač, prapovijesni arheološki lokalitet, R-663

Evidentirani:

- PRIKRAJCI, Podgorač, srednjovjekovni arheološki lokalitet,
- ČAJERKA, Podgorač, srednjovjekovni arheološki lokalitet,
- IVANOVCI, Podgorač, srednjovjekovni arheološki lokalitet,
- ZEČJAK, Podgorač, prapovijesni arheološki lokalitet,
- BREST, Podgorač, srednjovjekovni arheološki lokalitet,
- CRNI PANJ, Podgorač, prapovijesni arheološki lokalitet,
- LANIK, Podgorač, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet,
- GROFIJA, Podgorač, srednjovjekovni arheološki lokalitet,
- PODRUM, Podgorač, srednjovjekovni arheološki lokalitet,
- ŠLJIVIK, Podgorač, srednjovjekovni arheološki lokalitet,
- LIPOVAC, Kršinci, prapovijesni arheološki lokalitet,
- VINOGRADI, Razbojište, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet,
- GAJNICA, Razbojište, prapovijesni arheološki lokalitet,
- ŠIROKO JUTRO, Razbojište, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet,
- UL. B. RADIČEVIĆA 20, Poganovci, prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet.

3.3 Povijesni razvoj Općine Podgorač

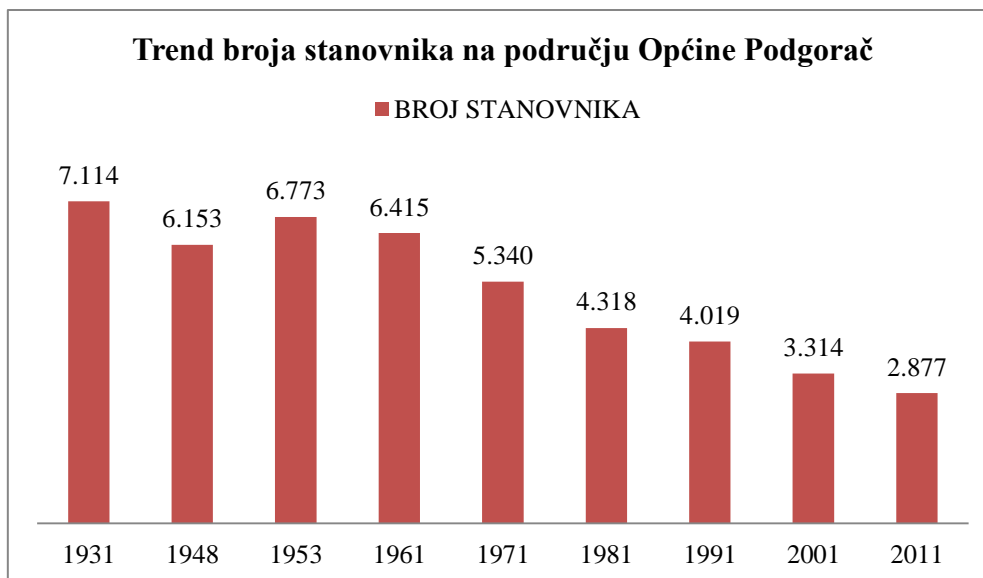
Naseljenost područja Podgorača datira još iz rimskih vremena, iako je većina tih tragova nestala za razdoblja velikih seoba. Slaveni naseljavaju ovo područje u 6. stoljeću i uspostavljaju novu prostornu organizaciju života. Tijekom srednjeg vijeka područje je dosta gusto naseljeno, o čemu govore podaci popisa papske desetine iz prve polovice 14. stoljeća te se tada spominje velik broj naselja, od kojih većina i danas postoji. Izgled kraja oblikovan je ekstenzivnim poljodjelstvom u okviru velikog feudalnog našičkog posjeda i relativno velikim prostranstvima tada još gotovo nedirnutih šuma. Prodor Turaka polovicom 16. stoljeća izazvao je velike političke, društveno-gospodarske i etničke promjene. Turci na ovom području naseljavaju muslimansko i srpsko stanovništvo umjesto izbjeglog hrvatskog. U to se doba papučko-krndijsko podgorje naseljava velikim brojem Srba, koji su se na tim područjima većinom zadržali do danas.

Nakon povlačenja Turaka krajem 17. stoljeća i odlaska muslimanskog stanovništva, ponovno nastupa val naseljavanja, i to pretežito Hrvatima iz Gornje Podravine, Like i Gorskog Kotara. Tijekom 19. stoljeća na području se naseljava i strano stanovništvo (Nijemci, Slovaci i Mađari). Tijekom 18. stoljeća širi prostor Slavonske Podravine bilježi i gospodarski razvitak (trgovina stokom, uvodi se kukuruz kao poljodjeljska kultura, osnivaju se manufakture (staklane, pepeljika i drugo). Međutim, zbog slabih prometnih veza i nedostatka kapitala male manufakturne tvrtke ubrzo propadaju.

3.4 Socio-demografska struktura

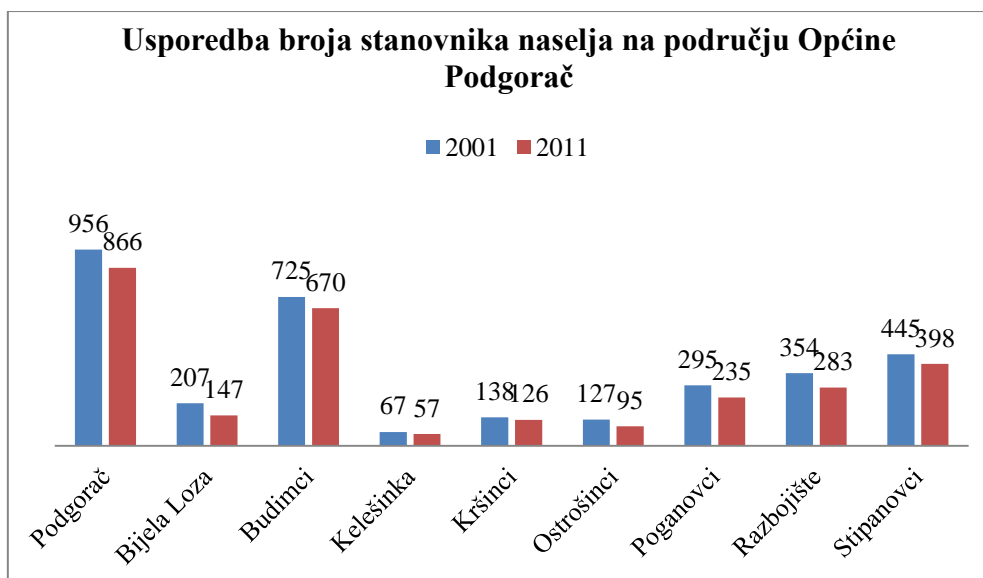
Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, dobivenima iz popisa stanovništva iz 2011. godine, na području Općine Podgorač živjelo je 2.877 stanovnika (0,94% stanovništva Osječko-baranjske županije). Gustoća naseljenosti iznosila je 21,96 stanovnika na km² što je znatno manje od nacionalnog (75,71) prosjeka. U usporedbi s podacima prijašnjih popisa stanovništva primjetan je pad broja stanovništva od 1931. godine.

Prikaz kretanja broja stanovnika na području Općine Podgorač od 1931. do danas dan je na Grafikonu 1.

GRAFIKON 1. Trend broja stanovnika na području Općine Podgorač (izvor: Državni zavod za statistiku)

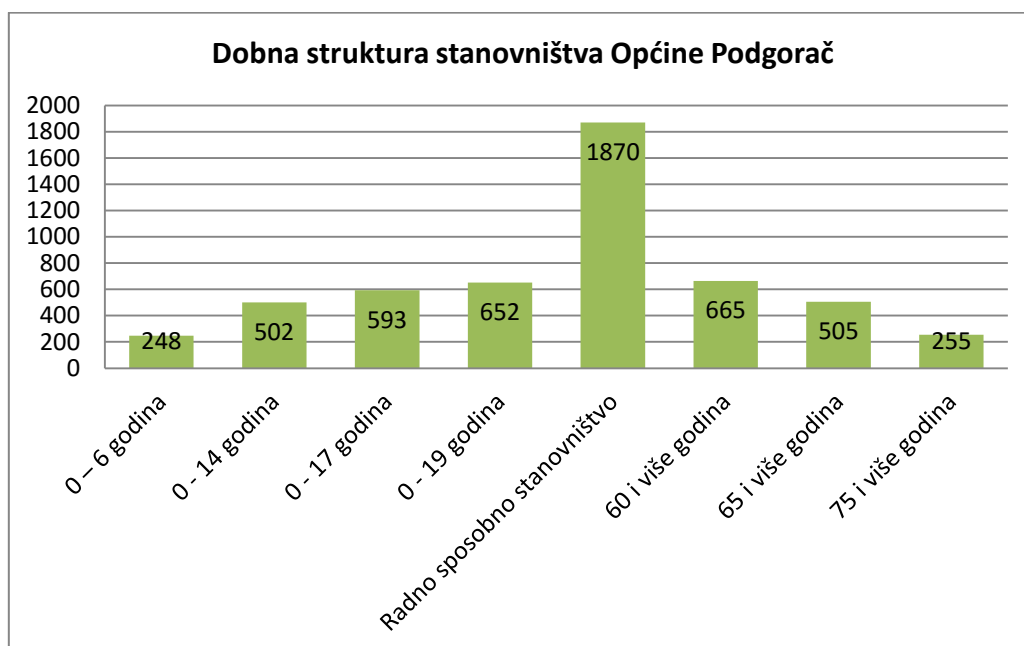
Kretanje broja stanovnika po naseljima u sastavu Općine Podgorač od 2001. do 2011. godine prikazano je na Grafikonu 2. Iz grafikona je vidljivo da je u usporedbi s prošlim popisom stanovništva došlo do smanjenja broja stanovnika u svim naseljima u sastavu Općine Podgorač.

GRAFIKON 2. Usporedba broja stanovnika naselja na području Općine Podgorač (izvor: Državni zavod za statistiku)

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku Općina Podgorač imala je u 2014. godini 43 novorođene djece i 37 umrlih.

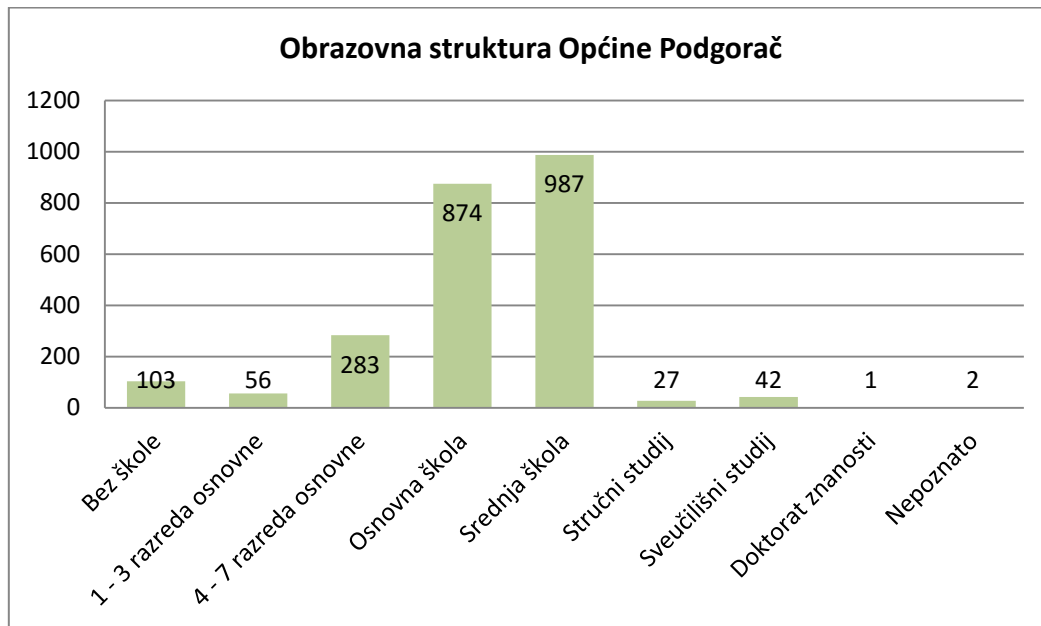
Prema podacima Državnog zavoda za statistiku Općina Podgorač imala je prosječnu starost stanovnika 40,7 godina i sljedeću dobnu strukturu.

GRAFIKON 3. Dobna struktura stanovništva Općine Podgorač (izvor: Državni zavod za statistiku)

3.5 Obrazovna struktura

Obrazovna struktura jedan je od temelja razvoja svake općine. U Općini Podgorač prevladava vrlo niska obrazovna struktura što otežava razvoj, a što se može vidjeti u sljedećem grafikonu.

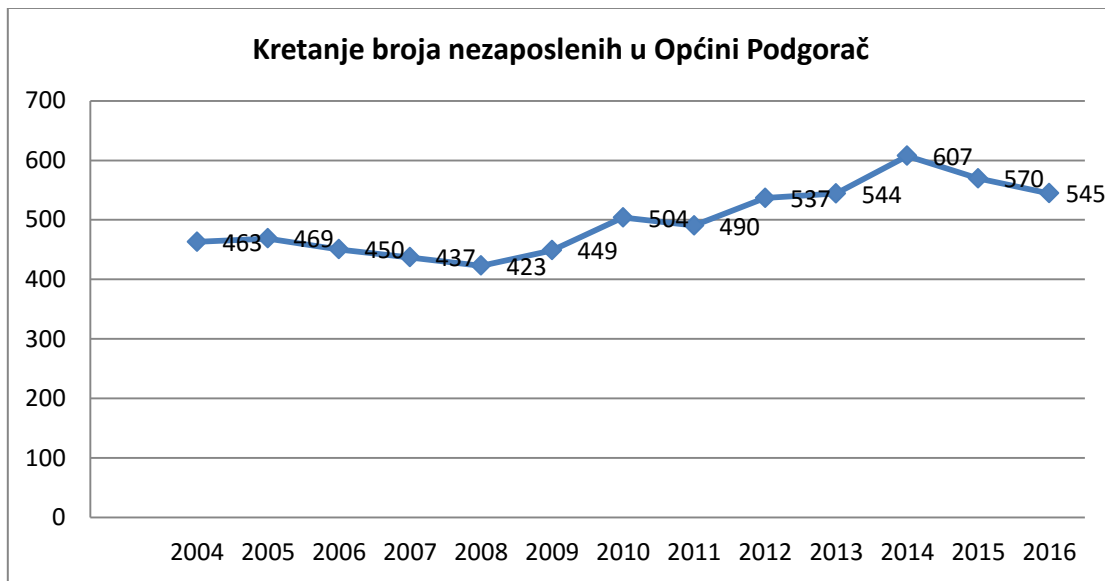

GRAFIKON 4. Obrazovna struktura Općine Podgorač (izvor: Državni zavod za statistiku)

Ovaj strateški razvojni program bit će usmjeren prema poboljšanju obrazovne strukture stanovništva Općine Podgorač.

3.6 Radna struktura stanovništva

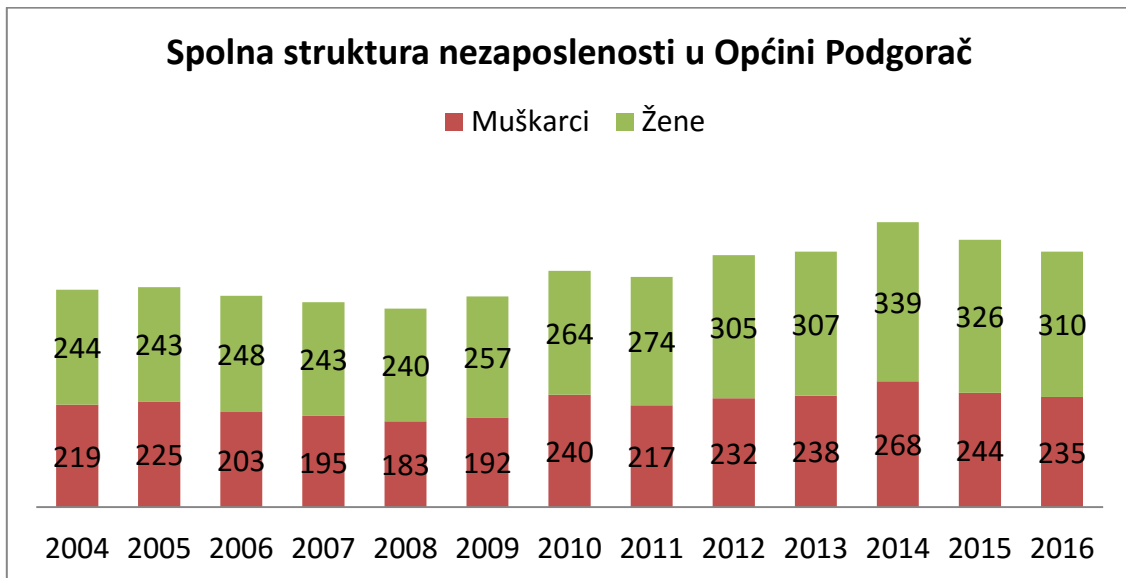
U poglavlju o radnoj strukturi stanovništva dat će se podaci o zaposlenosti Općine Podgorač te djelatnostima kojima se bave. Promatrajući kretanje broja nezaposlenosti jasno je da se u posljednjih 13 godina izgubilo 80 radnih mjesta, što zbog ekonomske krize, što zbog strukturnih promjena u gospodarstvu.

GRAFIKON 5. Kretanje broja nezaposlenih u Općini Podgorač (izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje)

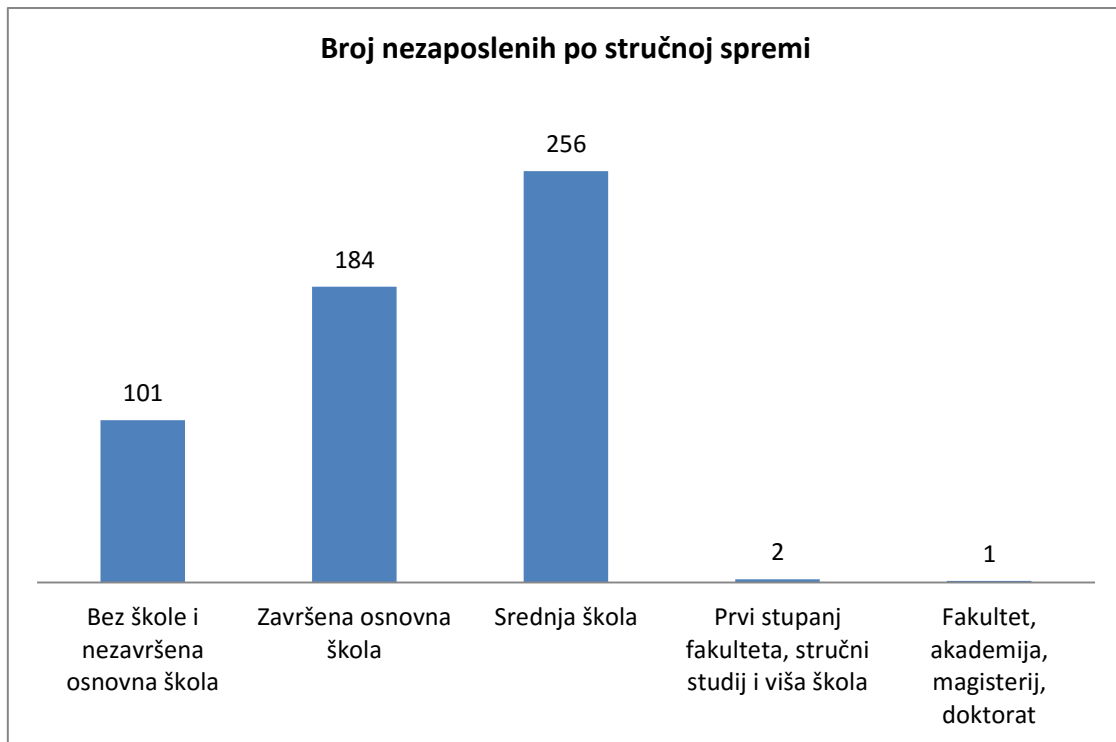
Najniži broj nezaposlenih u Općini Podgorač bio je 2009. godine kada je bilo 423 nezaposlenih. Tada je utjecajem svjetske financijske krize, a koja se prelila i na Hrvatsku u 2014. godini, broj nezaposlenih povećan na 607 nezaposlenih. Od 2014. godine postoji trend smanjivanja nezaposlenih s obzirom da je u veljači 2016. godine bilo 545 nezaposlenih što je u suglasju sa trendovima za cijelu Hrvatsku s obzirom da se Hrvatska u 2015. godini počela oporavljati od krize.

U spolnoj strukturi nezaposlenosti vidi se da je u veljači 2016. bilo 310 nezaposlenih žena i 235 muškaraca.

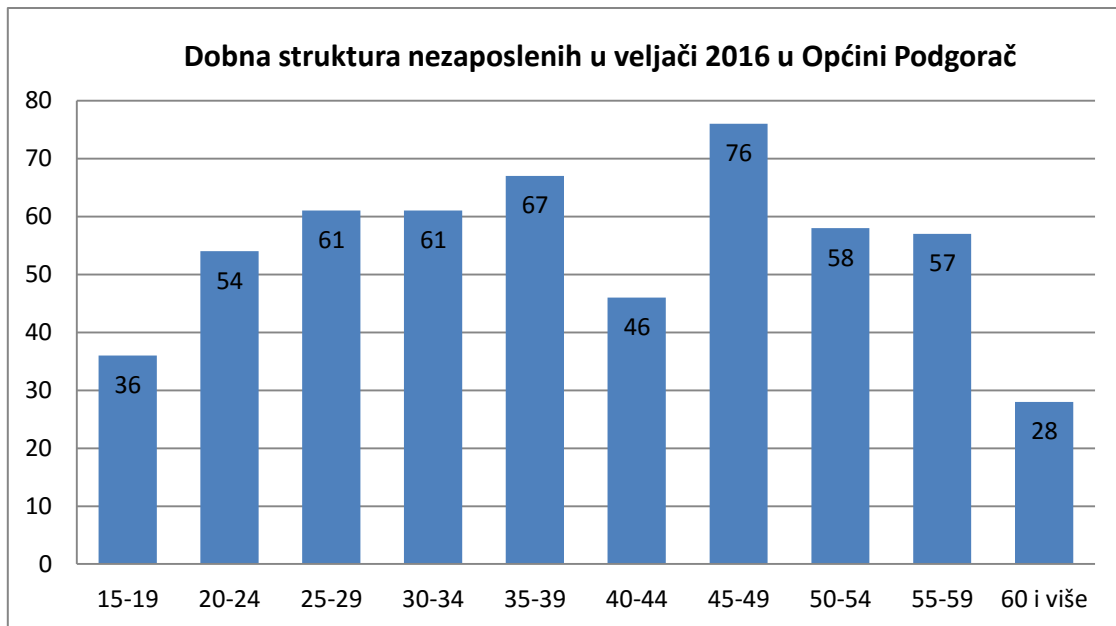
GRAFIKON 6. Spolna struktura nezaposlenosti u Općini podgorač (izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje)

Za svaki dio društva vrlo je bitan broj nezaposlenih po stručnoj spremi. Iz sljedećeg grafikona može se vidjeti da je najveći broj nezaposlenih bez škole ili sa završenom samo osnovnom školom (295 stanovnika) što otežava zapošljavanje tih stanovnika. Za taj dio društva potrebno je odraditi stručno osposobljavanje za ciljana zanimanja kako bi mogli konkurirati za poslove. To se odnosi i na 256 stanovnika sa srednjom stručnom spremom.

GRAFIKON 7. Broj nezaposlenih po stručnoj spremi (Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje)

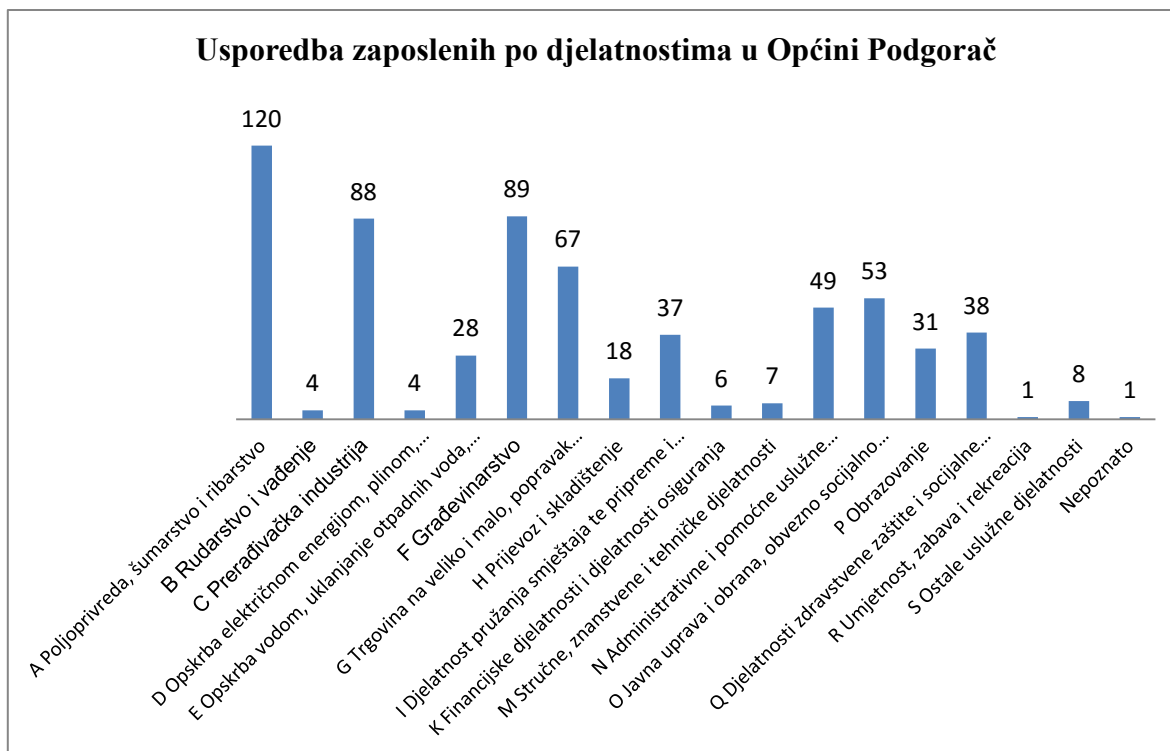
Što se tiče dobne strukture nezaposlenih, vrlo je bitno naglasiti da su svi segmenti dobnih skupina podjednako zastupljeni što dovodi do zaključka da ima dosta stanovništva sa niskim obrazovanjem što dovodi do stvaranja rizičnih skupina. Također, vrlo je visoka nezaposlenost mladog stanovništva do 40 godina te ciljevi, prioriteti i mjere moraju biti u funkciji zapošljavanja tog dijela stanovništva koji je ključan za povećanje populacije u ruralnom prostoru.

GRAFIKON 8. Dobna struktura nezaposlenosti u veljači 2016. u Općini Podgorač (izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje)

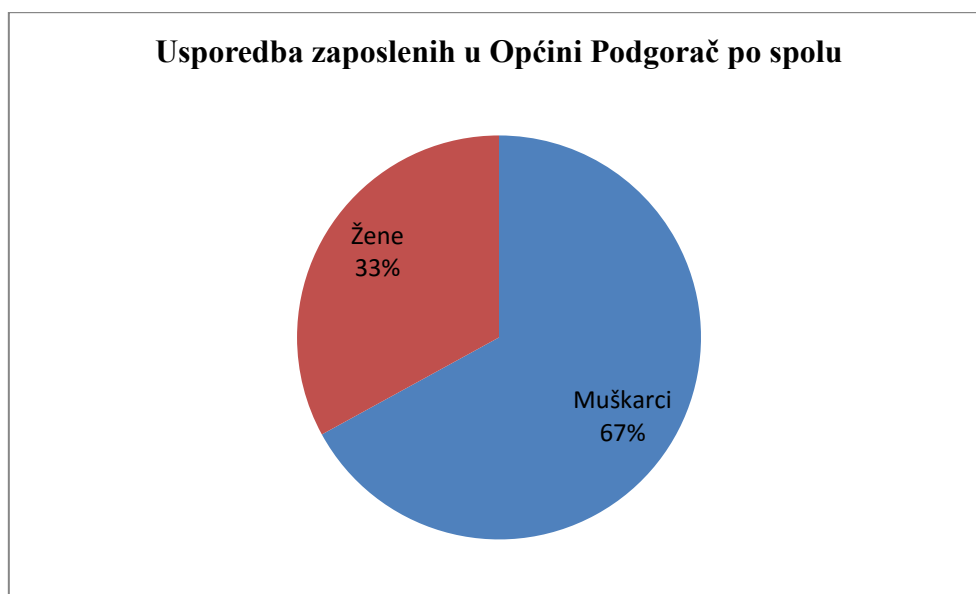
Prema popisu stanovništva iz 2011. godine Općina Podgorač imala je 649 zaposlenih.

Analizu zaposlenih donosi nam usporedba zaposlenih po djelatnostima. Pogledom na Grafikon 9. vidi se da većina zaposlenih radi u poljoprivrednim djelatnostima i prerađivačkoj industriji (208 stanovnika). Velik broj stanovništva radi i u građevinarstvu (89 stanovnika) i trgovini (67 stanovnika).

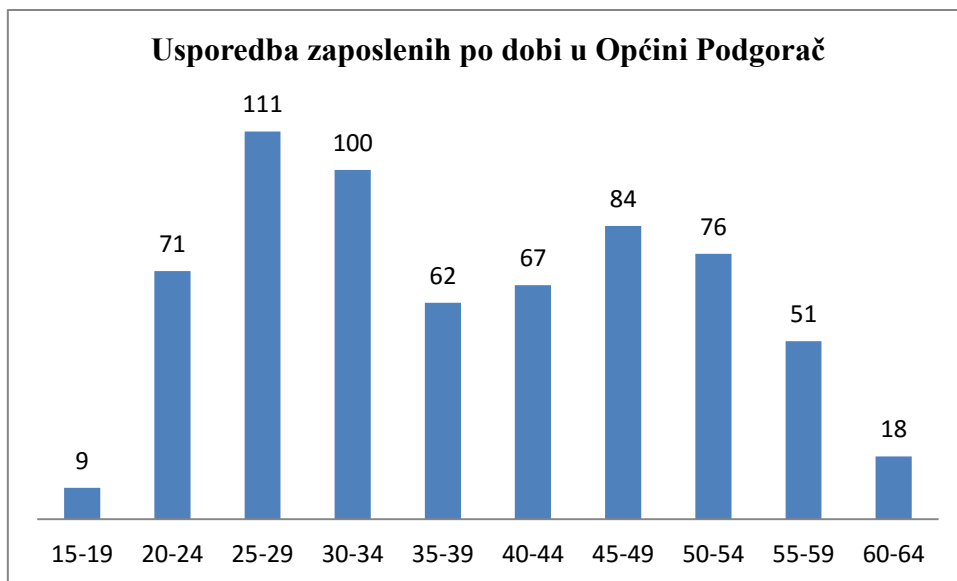
GRAFIKON 9. Usporedba zaposlenih po djelatnostima u Općini Podgorač (izvor: Državni zavod za statistiku)

U spolnoj strukturi veća je zastupljenost muškaraca u odnosu na žene što se vidi u sljedećem grafikonu.

GRAFIKON 10. Usporedba zaposlenih u Općini Podgorač po spolu (Izvor: Državni zavod za statistiku)

U dobnoj strukturi lako se može uočiti da je najveći broj zaposlenih u Općini mladih do 35 godina.

GRAFIKON 11. Usporedba zaposlenih po dobi u Općini Podgorač (Izvor: Državni zavod za statistiku)

S obzirom na provedenu analizu jasno je da moramo ciljeve podrediti većem zapošljavanju stanovnika Općine Podgorač.

3.7 Društvena i obrazovna infrastruktura

Osnovni sustav društvenih djelatnosti i mreža društvene infrastrukture daje solidnu osnovu za daljnji razvoj društvenih djelatnosti i dobro je polazište za društveni razvoj u cjelini. Mreža osnovnih škola omogućuje svim osnovnoškolskim obveznicima redovito pohađanje škole pod najpovoljnijim uvjetima, a u pogledu prostornih uvjeta kvaliteta je zadovoljavajuća.

Slika 5. Osnovna škola u Podgoraču

Na području Općine Podgorač osnovno obrazovanje organizirano je u Osnovnoj školi Hinka Juhna u Podgoraču. Ovoj osnovnoj školi pripadaju i područni odjeli u Budimcima, Poganovcima, Razbojištu i Stipanovcima, gdje je nastava organizirana za učenike I-IV razreda. Školske godine 2015/16 školu je pohađalo 278 učenika u 20 odjeljenja. U okviru Osnovne škole odvija se i predškolski program za djecu od 5 godina. Stariji učenici i učenici iz ostalih naselja Općine dovoze se autobusima na nastavu u Podgorač.

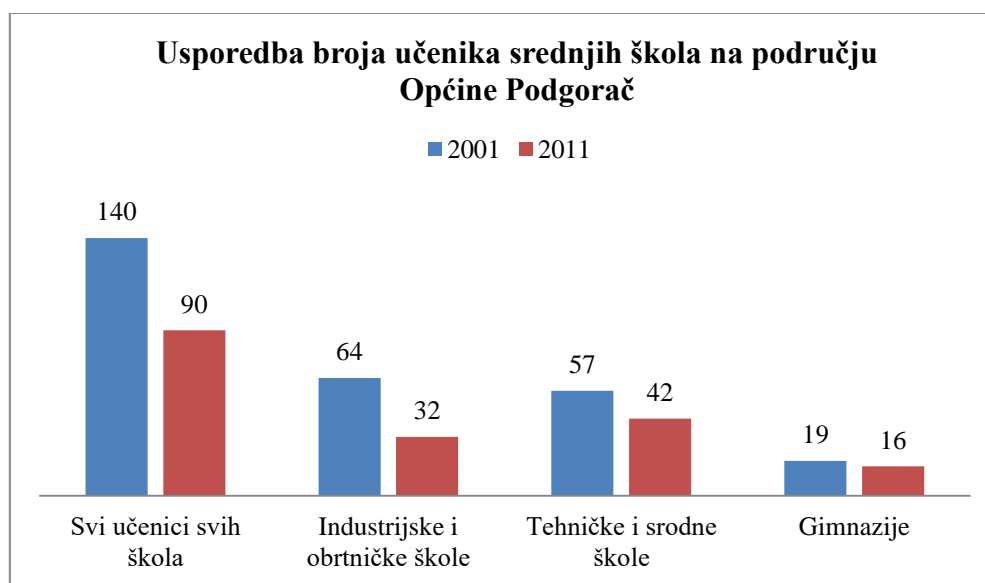
Slika 6. Područna škola u Budimcima

Ukupni korisni prostor osnovnih škola iznosi oko 1.900 m², a trenutno se gradi športska dvorana. Prema demografskim pokazateljima, potrebe osnovnoškolskog obrazovanja u narednom razdoblju zadovoljit će se u postojećoj zgradi Osnovne škole Hinka Juhna u Podgoraču uz njeno bolje opremanje.

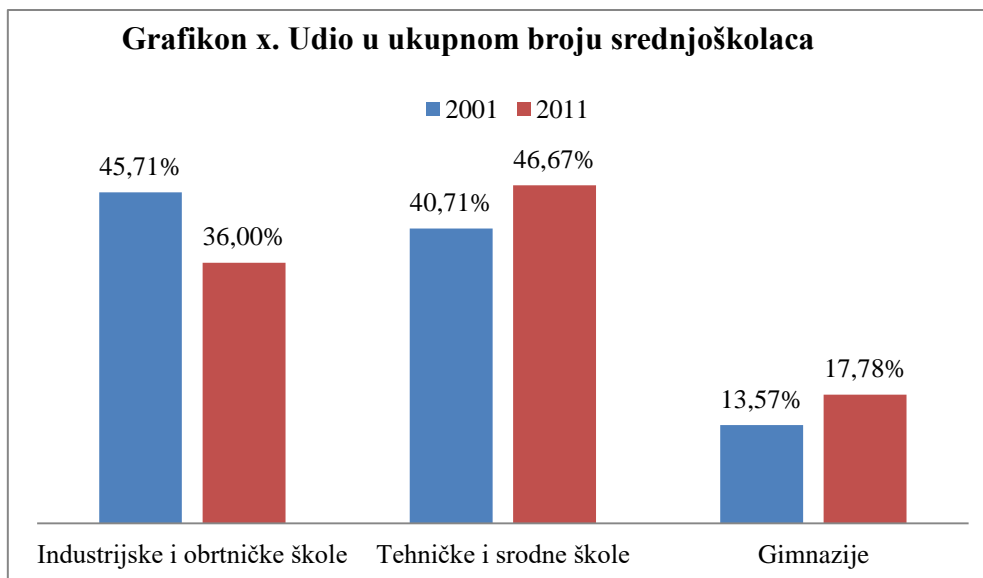
Slika 7. Područna škola u Poganovcima

Budući da na području Općine Podgorač ne djeluje niti jedna ustanova za provođenje srednjoškolskog obrazovanja, srednjoškolci s područja Općine moraju svakodnevno putovati u druge jedinice lokalne samouprave (Našice, Đakovo). Prema podacima Državnog zavoda za statistiku iz 2011. godine, na području Općine Podgorač bilo je 90 učenika srednjih škola. Najveći dio pohađao je tehničke i srodne (47 %) te industrijske i obrtničke škole (36 %) dok su učenici gimnazija imali udio od 18 %. U odnosu na podatke Državnog zavoda za statistiku iz 2001. godine kad je na području općine Podgorač bilo 140 učenika srednjih škola, znatno se smanjio broj učenika što se može vidjeti na Grafikonu 12.

GRAFIKON 12. Usporedba broja učenika srednjih škola na području Općine Podgorač (Izvor: Državni zavod za statistiku)

Kao što je prikazano na Grafikonu 13, u usporedbi s 2001. godinom znatno se smanjio udio učenika upisanih u industrijske i obrtničke škole (s 45,71% na 36%), a istovremeno se povećao udio učenika upisanih u tehničke i srodne škole (s 40,71% na 46,67%) te gimnazije (s 13,57% na 17,78%).

GRAFIKON 13. Udio u ukupnom broju srednjoškolaca (Izvor: Državni zavod za statistiku)

Na području općine Podgorač ne postoje fakulteti i ostale visokoškolske ustanove stoga se stanovnici Općine obrazuju u visokoškolskim ustanovama u Osijeku, Zagrebu, Slavonskom Brodu i Požegi.

3.8 Zdravstvena infrastruktura

Primarna zdravstvena zaštita je okosnica cjelokupnog zdravstvenog sustava i stup stabilnosti cjelokupne zdravstvene zaštite. Ljekarnička djelatnost je dio zdravstvene djelatnosti koja osigurava opskrbu lijekovima stanovništva, zdravstvenih i drugih ustanova, organizacija zdravstvenih djelatnika koji obavljaju privatnu praksu.

U naselju Podgorač postoje dvije ambulane (kućne medicine i zubarska ordinacija), koje djeluju u sklopu Doma zdravlja Našice, a u naselju Budimci postoji ambulanta kućne medicine. U naselju Podgorač postoji ljekarna.

Slika 8. Ambulanta primarne medicine u Budimcima

3.9 Kulturna i sportska infrastruktura

Kulturna i sportska infrastruktura u Općini ima velikog prostora za napredak. U Podgoraču djeluje KUD Podgoračani koji je osnovan 1991. godine. U Budimcima djeluje Zavičajna udruga Kukujevci koja je osnovana 2000. godine.

U Podgoraču se provode 3 manifestacije i to:

- Smotra folklor „Oj, jesenjske duge noći“
- Uskrsni stol u Podgoraču
- Podgoračke ljetne noć

Raspored športskih objekata i njihovi sadržaji u potpunosti ne odgovaraju stvarnim potrebama stanovništva te je stoga potrebno nadograđivati sustav športskih objekata sa ciljem da se uključi što veći broj korisnika, posebno mladih. Mrežu objekata za šport i rekreaciju čine objekti u funkciji športa u natjecateljskom smislu te oni za potrebe tjelesno-zdravstvene kulture učenika. Na području športa najviše ima nogometnih klubova, i to:

- NK SLOGA Podgorač
- NK MLADOST Stipanovci
- NK VUKA Razbojište
- NK DINAMO Budimci.

Pored toga, još djeluje i ŠRD SMUĐ iz Podgorača te lovačke udruge LU VEPAR Podgorač i LU JASTREB Ostrošinci.

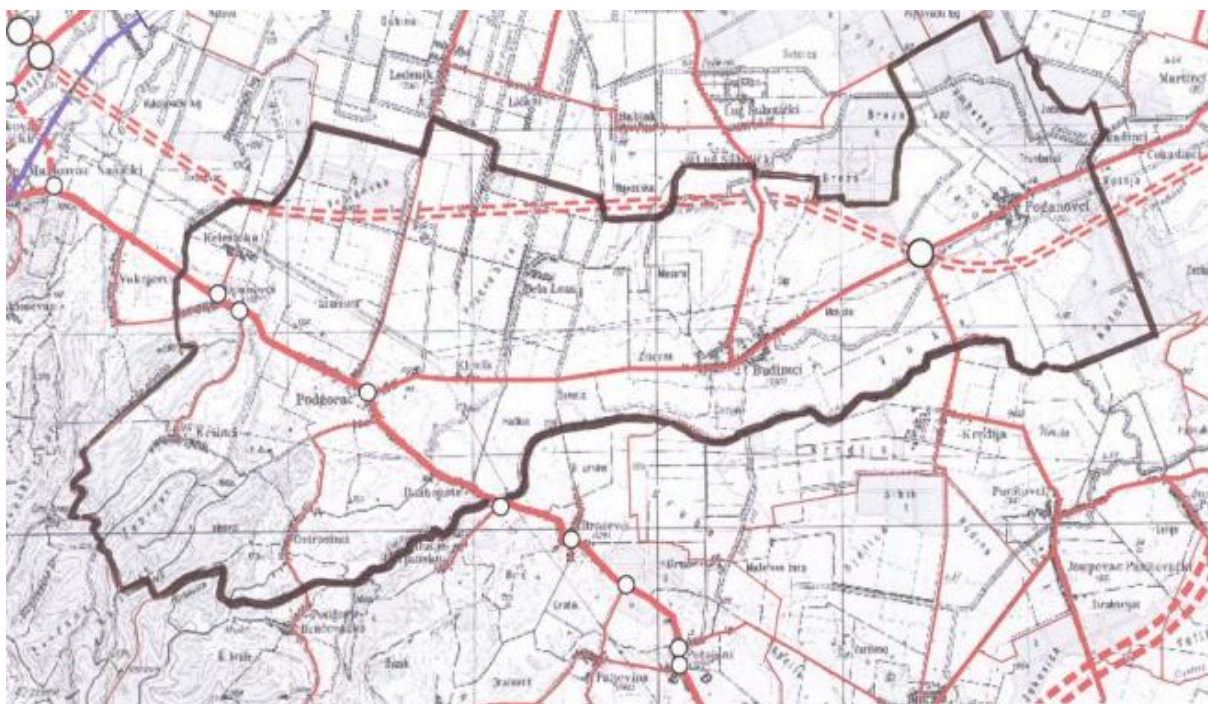
3.10 Prometna infrastruktura

Područje Općine Podgorač nalazi se u zapadnom dijelu Osječko-baranjske županije, na geoprometnom položaju koji karakterizira važan cestovni pravac (državna cesta D515 Našice (D2) – Đakovo (D7), dionica 1, koja od Varaždina, preko Virovitice i Našica, ide prema Osijeku. Pregled prometnica državnog, županijskog i lokalnog značenja koje prolaze područjem Općine dan je u Tabeli 1.

Tablica 1. Prometnice na području Općine Podgorač

DRŽAVNE CESTE		
Naziv ceste	Dionica	Ukupna duljina (km)
D 515	Našice (D2) – Đakovo (D7)	8,250
ŽUPANIJSKE CESTE		
Naziv ceste	Dionica	Ukupna duljina (km)
Ž4080	Koška (D 2) - Lug Subotički - Budimci - (Ž 4105)	10,435
Ž4105	Podgorač (D 515) - Budimci - Poganovci - Čokadinci - Čepinski Martinci - Čepin (D 7)	30,100
Ž4106	Ž 4105 (Poganovci) - Krndija - Punitovci - Tomašanci - D 7	10,035
LOKALNE CESTE		
Naziv ceste	Dionica	Ukupna duljina (km)
L 44046	Ledenik (Ž 4079) - Ž 4105 (Podgorač)	6,880
L 44048	Andrijevac (Ž 4237) - Bijela Loza - Ž 4105 (Klenik - Podgorač)	6,579
L 44097	Kelešinka - Stipanovci (D 515)	1,040
L 44098	Stipanovci (D 515) - Kršinci	3,335
L 44099	Podgorač (D 515) - Ostrošinci - Podgorje Bračevačko - Borovik - Paučje - Breznica Đakovačka (Ž 4144)	23,590

Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Podgorač

Slika 9. Cestovna mreža cesta u Općini Podgorač

Općina Podgorač ima veliki broj nerazvrstanih cesta koje se moraju rekonstruirati. Ceste se mogu rekonstruirati sredstvima iz Europskih fondova. Općina je napravila pripremljene radnje (projektna dokumentacija i građevinska dozvola) u većini nerazvrstanih cesta pa će stoga objavom natječaja prijavljivati projekte.

Napravljena je projektna dokumentacija i ishodovana građevinska dozvola za sljedeće projekte izgradnje nerazvrstanih cesta:

- Izgradnja kolnika i oborinske odvodnje u ulici I. Meštrovića u naselju Poganovci
- Izgradnja kolnika i oborinske odvodnje u ulici A. Starčevića u naselju Poganovci
- Izgradnja kolnika i oborinske odvodnje u ulici Lužak u naselju Budimci
- Izgradnja kolnika i oborinske odvodnje u ulici Ive Lole Ribara u naselju Budimci
- Izgradnja kolnika i oborinske odvodnje u Vukovarskoj ulici u naselju Budimci
- Izgradnja kolnika i oborinske odvodnje u ulici Slavka Kolara u naselju Bijela Loza
- Izgradnja kolnika i oborinske odvodnje u ulici Mlinska u naselju Budimci
- Izgradnja kolnika i oborinske odvodnje u ulici Slavka Kolara u naselju Poganovci
- Izgradnja kolnika i oborinske odvodnje u ulici Rudolfovac u naselju Bijela Loza

Završetkom istih investicija spriječila bi se zapuštenost naselja te bi stanovništvo imalo normalnu prometnu povezanost sa ostatkom Općine.

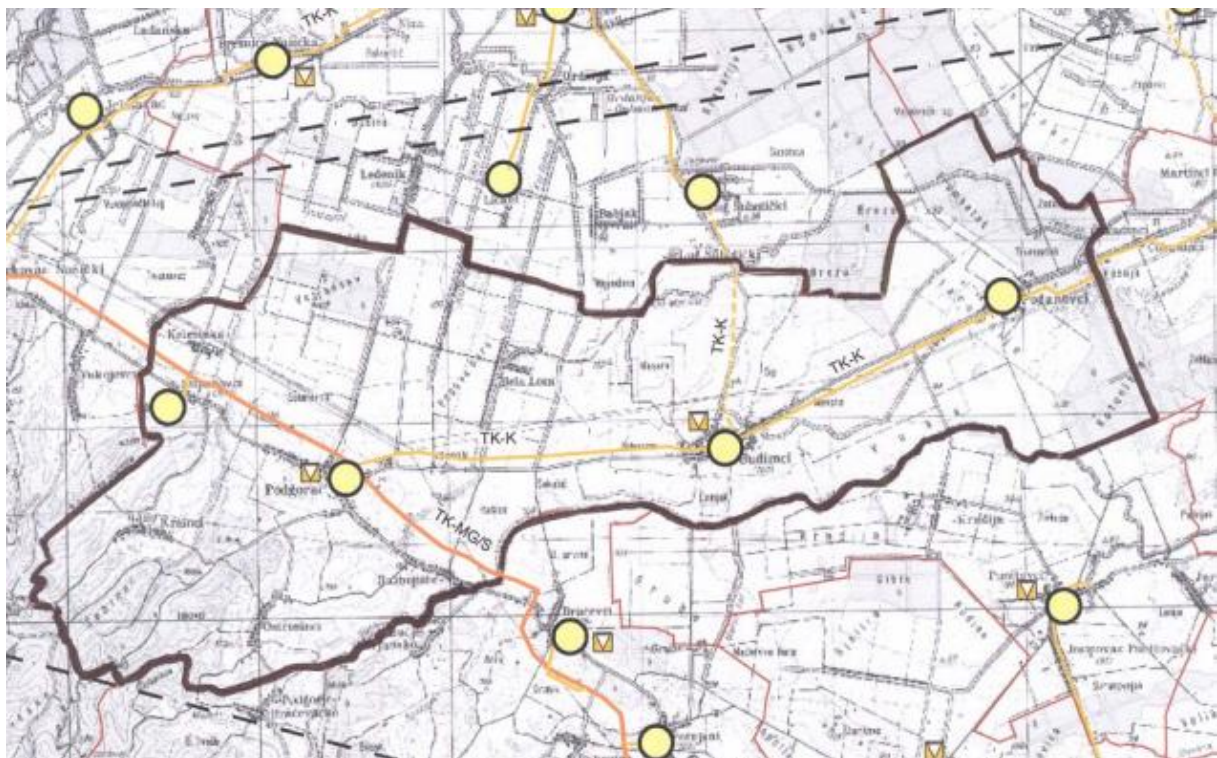
Slika 10. Vukovarska ulica u naselju Budimci

3.11 Telekomunikacijska infrastruktura

Zadnjih nekoliko godina HT Hrvatski telekom intenzivno ulaže u razvoj telekomunikacijske mreže u Hrvatskoj te su postignuti uočljivi i zavidni rezultati. Općina Podgorač je preko Telekomunikacijskog centra Osijek dobro uklopljena u suvremenu digitalnu telekomunikacijsku mrežu Hrvatske.

Ustroj javnih telekomunikacija definiran je zakonom i pravilnicima. Nepokretna mreža Općine Podgorač nalazi se u sklopu pristupnog područja Našice, koje je izravno u vezi s komutacijskim čvorovima, a telekomunikacijska mreža do razine komutacijskih čvorova naziva se pristupnom mrežom. Na području Općine Podgorač nalaze se sljedeći UPS-ovi (udaljeni pretplatnički stupnjevi):

- UPS Budimci
- UPS Podgorač
- UPS Poganovci
- UPS Stipanovci

Slika 11. Telekomunikacijska struktura Općine Podgorač

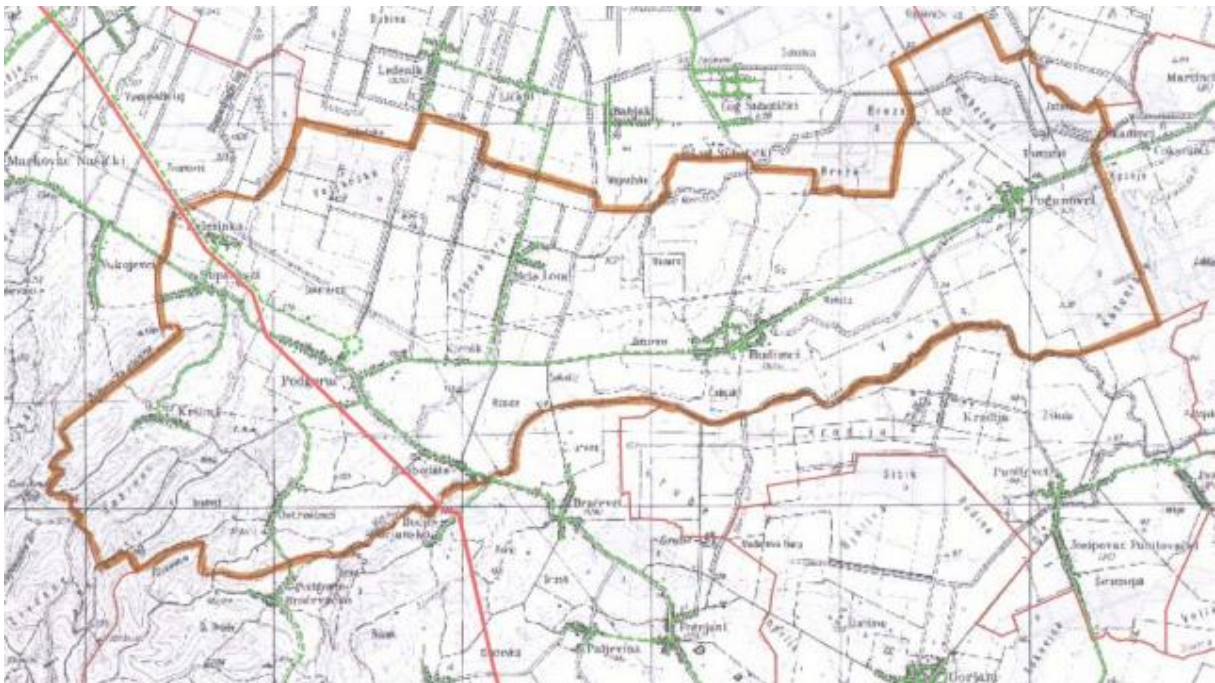
Uz državnu cestu D515 (Stipanovci – Podgorač - Razbojište) položen je magistralni svjetlovodni kabel (TK-MG/S), a uz županijsku cestu Ž4105 (Podgorač – Budimci – Poganovci) korisnički i spojni vod (TKK). Razvojni program HT-a predvidio je izbor optičke niti kao transmisijskog medija za izgradnju spojnih putova na svim razinama mreže. U razdoblju 1991-1999. godine TK centar Osijek uspio je izgraditi u Osječko-baranjskoj županiji gustu mrežu optičkih spojnih puteva povezujući pri tome sve magistralne i pristupne centrale kao i udaljene pretplatničke stupnjeve i multipleksere. Intenzivnom izgradnjom pristupnih mreža u zadnjih nekoliko godina postignuti su zavidni rezultati - gotovo u svim mjestima izgrađena je ili je pred završetkom kabela mjesna mreža. Time je dosegnut jedan od razvojnih ciljeva društva da svako kućanstvo u Hrvatskoj može imati pristup na javnu telekomunikacijsku mrežu. Uz to, izgledan je ulazak u izgradnju mreža za kabelsku distribuciju televizijskog signala do kućanstva. Prijenosni putevi uglavnom su na najvišoj tehnološkoj razini, ali modernizaciju i izgradnju novih treba očekivati s obzirom na razvoj ponude telekomunikacijskih usluga te razvoj i izgradnju pristupnih mreža i komutacija. Prijenosni putevi svih razina vezivat će se prostorno uz postojeću i buduću prometnu infrastrukturu. Razvoj magistralne i spojne mreže bit će usmjeren u pravcu povećanja njenog transmisijskog kapaciteta korištenjem uređaja većih brzina prijenosa, kao i postupnog uvođenja WDM-a na potrebnim dionicama, a drugo područje razvoja odnosi se na povećanje održivosti mreže.

Na području Općine Podgorač trenutno se nalaze dvije bazne stanice (GSM), koncesionara Htmobile (u naselju Podgorač i Poganovcima), te jedna bazna stanica GSM koncesionara VIPneta u naselju Podgorač. Koncesionar VIPnet u budućnosti planira izgradnju baznih stanica i u naseljima Budimci i Poganovci. U razvoju postojećih javnih sustava pokretnih komunikacija planira se daljnje poboljšanje pokrivanja, povećanje kapaciteta mreža prema planiranom povećanju broja korisnika i uvođenje novih usluga (sustav pokretnih komunikacija nove generacije UMTS i drugih). S obzirom da gradnja baznih stanica pokretne mreže ulazi u red građevina od državne važnosti, prema članku 11. Pravilnika o javnim telekomunikacijama u pokretnoj mreži, područje pokrivanja mreže mora sadržavati sva županijska središta, gradove i naselja, kao i sve važnije cestovne prometnice. Pri gradnji baznih stanica pokretne telekomunikacijske mreže treba poštivati Zakon o građenju, kao i sve druge propise koji se odnose na gradnju takvih vrsta građevina.

3.12 Opskrba energijom, vodoopskrba i odvodnja

3.12.1 Cijevni transport nafte i plina

Područjem Općine Podgorač, na pravcu Stipanovci – Podgorač – Razbojište položen je magistralni naftovod.

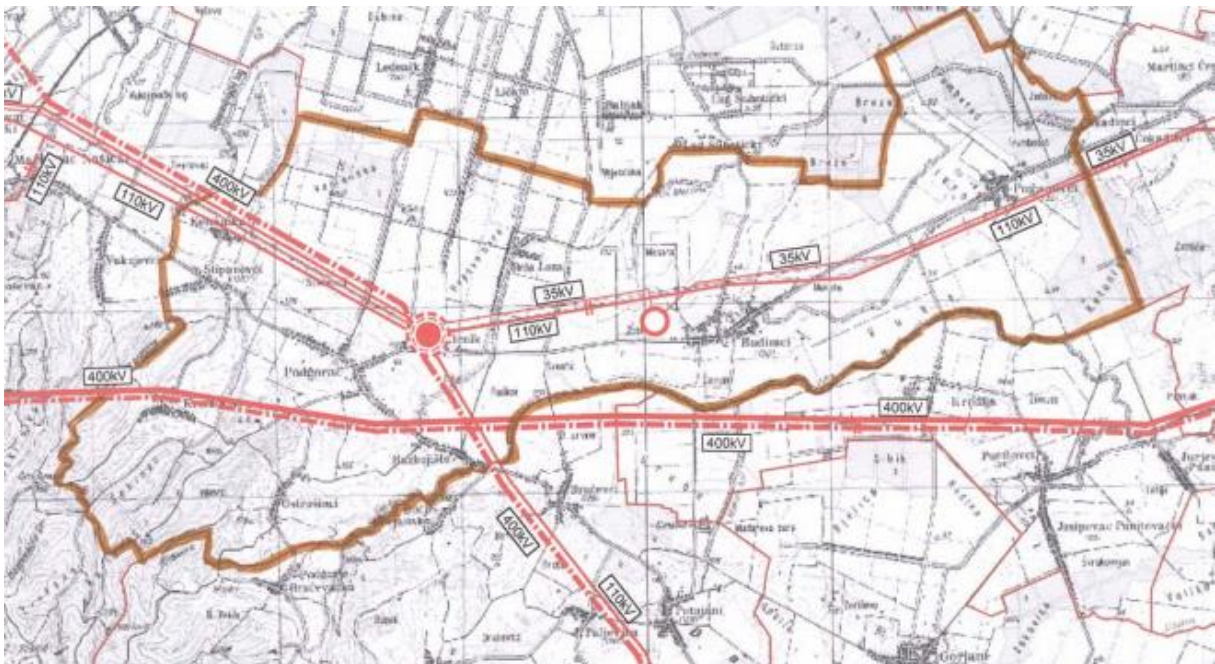
Slika 12. Cijevni transport nafte i plina u Općini Podgorač

3.12.2 Plinoopskrba

Na području Općine Podgorač trenutno ne postoji izgrađena distribucijska plinska mreža za opskrbu zemnim plinom. Prema PPOBŽ planirana je izgradnja plinoopskrbnog sustava Općine Podgorač, u koju svrhu će biti potrebno izgraditi mjerno-redukcijsku stanicu (MRS) Podgorač, iz koje će se područje Općine Podgorač opskrbljivati zemnim plinom.

3.12.3 Elektroenergetska mreža i javna rasvjeta

Distribuciju električne energije na području Općine Podgorač obavlja DP "Elektroslavonija" Osijek preko svoje distribucijske elektroenergetske mreže.

Slika 13. Elektroenergetska mreža Općine Podgorač

Javna rasvjeta još nije provedena u Budimcima, Poganovcima, dok je u naseljima Podgorač, Stipanovci i Razbojište potrebno napraviti rekonstrukciju javne rasvjete u vidu zamjene rasvjetnih tijela ekološki učinkovitim LED rasvjetom.

3.12.4 Vodoopskrba

Opskrba vodom naselja Općine Podgorač odvija se u sklopu vodoopskrbnog sustava Našice (jedan od 7 sustava na području županije). Vodoopskrbni sustav Našice obuhvaća područje Grada Našica i dijelove općina Podgorač, Donja Motičina, Đurđenovac i Podgorač. Cjelokupan sustav temelji se na korištenju podzemne vode sa crpilišta Velimirovac i kaptaza izvora Toplica i Seona, a sustav čine i transportna i distribucijska vodovodna mreža i rezervoarski prostor - vodotoranju Našicama 330 m³ i vodosprema Tajnovac 300 m³. Crpilište Velimirovac (na području Grada Našica), kao osnova sustava, sastoji se od tri bušena zdenca pojedinačne izdašnosti 40 l/s. Zahvaćena podzemna voda ima povećan sadržaj željeza i mangana pa je izgrađen uređaj za deferizaciju, kapaciteta 150 l/s i dezinfekciju vode klor-dioksidom, kapaciteta 230 l/s. Na crpilištu Velimirovac nalazi se i vodosprema veličine 4 x 75 m³. Nakon pročišćavanja, voda se putem tlačne distribucijske stanice kapaciteta 80 l/s tlači u transportnu i vodoopskrbnu mrežu i vodotoranj u Našicama. Izgrađene su vodoopskrbne mreže u svim općinskim naseljima osim u Poganovcima i dijelu Budimaca. Da bi cijela vodoopskrbna mreža bila završena potrebno je izgraditi opskrbni cjevovod naselja Budimci i spojni vodoopskrbni cjevovod Budimci-Poganovci i dio opskrbnih cjevovoda naselja Poganovci.

3.12.5 Odvodnja

Zatečena situacija s odvodnjom i pročišćavanjem otpadnih voda nije zadovoljavajuća jer ne postoje organizirani sustavi odvodnje i pročišćavanja. Samo naselje Podgorač ima djelomično izgrađen mješoviti sustav odvodnje (središnji dio naselja), s recipijentom kanalom Piljevo. Pojedinačna rješenja, kao što su septičke jame i drugi manji uređaji obično su građeni nestručno, ne držeći se osnovnih sanitarno tehničkih principa. Odvodnja oborinskih voda svih naselja na području Općine Podgorač se trenutno vrši otvorenim kanalima u vodotoke, a odvodnja fekalnih voda riješena je izgradnjom septičkih jama i gnojnica. Stoga se u idućem razdoblju trebaju planirati zahvati na projektiranju i izgradnji odvodnog sustava Općine Podgorač. Općina Podgorač isprojektirala je velik dio projekata oborinske odvodnje što će biti upisano u bazu projekata Općine.

3.12.6 Gospodarenje otpadom

Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske na području Županije potrebno je odrediti jednu lokaciju za skladištenje i deponiranje opasnog otpada te 6 lokacija prikupljališta otpada. Na području Općine Podgorač ne predlaže se lokacija prikupljališta opasnog otpada. Na području Općine Podgorač nema gospodarskih ili drugih subjekata koji stvaraju proizvodni otpad. Eventualna privremena odlagališta proizvodnog otpada uredit će se na mjestima njegovog nastajanja. Potencijalni proizvođači otpada trebaju primjenjivati tehnološke procese, tehnička rješenja, korištenje sirovina te na taj način smanjiti ili izbjeći nastajanje proizvodnog otpada, tako da ga što više recikliraju u vlastiti proizvodni proces ili skupljaju i plasiraju kao sekundarnu sirovinu drugim proizvodnim djelatnostima. Komunalni otpad je otpad iz kućanstava, otpad koji nastaje čišćenjem javnih površina i otpad sličan otpadu iz kućanstava koji nastaje u gospodarstvu, ustanovama i uslužnim djelatnostima. Specifične količine otpadaka po stanovniku na dan kreću se u granicama od 0,50 g/dan/stanovniku naselja. Temeljem toga, ukupna godišnja količina komunalnog otpada Općine Podgorač može se procijeniti na oko 400 t/godišnje. Trenutno se otpad prikuplja i odvozi jednom tjedno na komunalnu deponiju u Našicama, putem koncesionara Našičkog vodovoda dd. Unatoč tome, otpad se često odlaže na za to neprikladna mjesta ("divlje deponije"), koje se nalaze uz svako naselje. S obzirom na ovu situaciju, iako je današnja količina otpada koja se stvara na području Općine iz izvora kao što su kućanstva i uslužne djelatnosti relativno mala, potrebno je hitno pristupiti rješavanju problema sa zbrinjavanjem komunalnog otpada u skladu sa zakonskim propisima, kao i saniranju "divljih" odlagališta. S obzirom na zakonske odredbe i odredbe PPOBŽ-a, PPUO-om Podgorač za područje Općine Podgorač određuje se lokacija za odlaganje komunalnog otpada KUKLJEŠ kraj naselja Podgorač, koja je označena na kartografskom prikazu broj 3. - Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora. Međutim, treba imati u vidu činjenicu da se izrađuje posebna Studija o zajedničkom odlaganju komunalnog otpada na području Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije (regionalna deponija). U slučaju izgradnje regionalne komunalne deponije za potrebe Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije (zajedničko deponiranje komunalnog otpada za više gradova/općina), ova lokacija za izgradnju kontrolirane komunalne deponije za potrebe Općine Podgorač nije obvezujuća. Zbog nedostataka sustava prikupljanja komunalnog otpada, a dijelom zbog nedostatka ekološke svijesti, koja se nadovezuje i na tradicionalno seosko odbacivanje otpadaka u prirodu (s velikom razlikom u

današnjoj strukturi otpada od onoga tradicionalnoga), kontinuiran i težak problem su divlje deponije otpada u prirodi. U odnosu na stanje iz prošlosti vidi se određen pomak jer se ipak poduzimaju akcije čišćenja ili zatrpavanja divljih deponija, od kojih se neke više ne obnavljaju. Općina Podgorač radi zdravlja svojih stanovnika mora planirati Sanaciju divljih deponija.

4 GOSPODARSKA ANALIZA OPĆINE PODGORAČ

4.1 Analiza poduzetništva

Općina Podgorač je po strukturi većinom kraj u kojem se najviše tvrtki bavi poljoprivrednom djelatnošću. Razvidno je da je poslovni sektor na području općine Podgorač potrebno restrukturirati i usmjeriti u pravcu razvoja i unapređenja poslovanja i konkurentnosti kako bi se ojačale gospodarske aktivnosti i generirali pozitivni učinci na socio-ekonomski razvoj. Prema podacima Hrvatske gospodarske komore tijekom 2014. godine na području Osječko-baranjske županije poslovalo je 4.006 tvrtki koje su zapošljavale 35.020 osoba. Najviše tvrtki bavilo se prerađivačkom industrijom (28,70 %), dok ih prema brojnosti slijede tvrtke koje se bave poljoprivredom (25,50%), trgovinom (17,70%) i građevinarstvom (11,70%). Od ukupnog broja tvrtki, trećina ih je poslovala s gubitkom (34,41%).

Broj poduzetnika u odnosu na 2013. godinu povećao se, ali se smanjio broj zaposlenih na temelju sati rada. Također, povećali su se ukupni prihodi i dobit razdoblja te smanjio gubitak razdoblja što dovodi do pozitivnog konsolidiranog poslovnog rezultata.

Tablica 2. Poslovni rezultati poduzetnika s područja Općine Podgorač (Izvor: FINA, HGK)

	2013	2014	indeks
Broj poduzetnika	3.775	4.006	106,1
Broj zaposlenih (na temelju sati rada)	35.838	35.020	97,7
Ukupni prihodi	22.326	22.636	101,4
Ukupni rashodi	23.464	22.594	96,3
Dobit razdoblja	686	1.166	169,9
Gubitak razdoblja	1.912	1.159	60,6
Konsolidirani financijski rezultat	-1.226	7	-
Investicije u dugotrajnu imovinu	1.871	1.706	91,2
Izvoz	3.255	3.712	114,0
Uvoz	2.058	1.881	91,4
Saldo	1.197	1.831	152,9

U sljedećoj tablici vidi se struktura malih, srednjih i velikih tvrtki u Osječko-baranjskoj županiji.

Tablica 3. Struktura tvrtki po veličini u Općini Podgorač (Izvor: FINA, HGK)

	male		srednje		velike		UKUPNO
Broj tvrtki	3.923	98%	62	1,5%	21	0,5%	4.006
Broj zaposlenih (na tem. sati rada)	19.589	56%	6.383	18%	9.048	26%	35.020
Ukupni prihodi	8.190	36%	4.689	21%	9.758	43%	22.636
Dobit razdoblja	418	36%	108	9%	639	55%	1.166
Gubitak razdoblja	516	45%	384	33%	259	22%	1.159
Konsolidirani financijski rezultat	-98		-276		381		7
Investicije u dugotrajnu imovinu	971	57%	200	12%	535	31%	1.706
Izvoz	532	14%	779	21%	2.401	65%	3.712
Uvoz	543	29%	179	9%	1.159	62%	1.881
Saldo	-11		600		1.242		1.831

Tablica 4. Pokazatelji poduzetnika Općine Podgorač (Izvor: FINA; HGK)

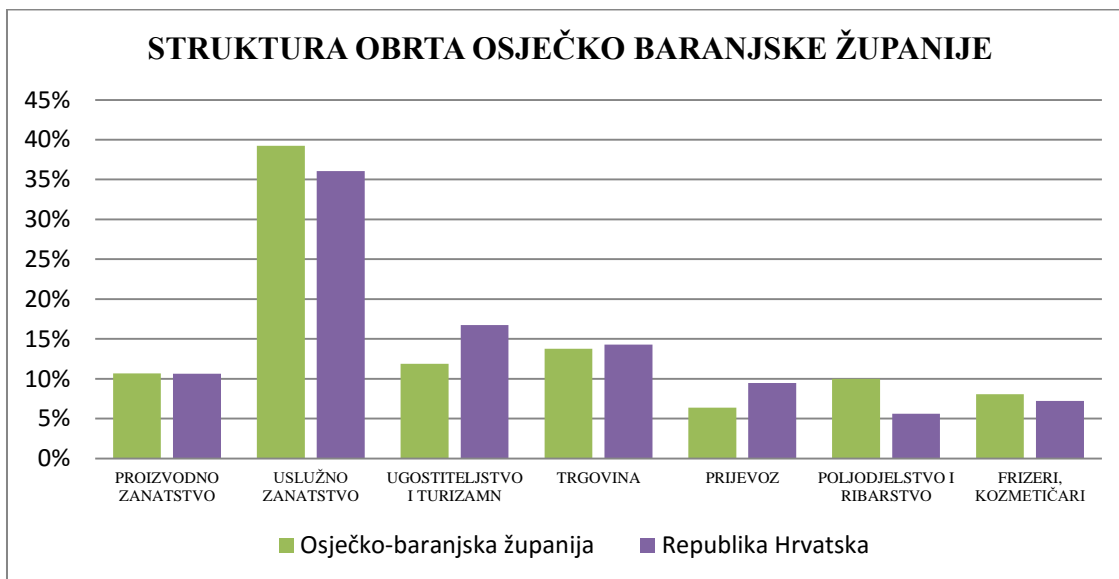
Pokazatelj	Općina Podgorač
Broj poduzetnika	11
Broj zaposlenih	52
Ukupni prihodi*	54.806
Ukupni rashodi*	53.407
Dobit razdoblja*	1.973
Gubitak razdoblja*	1.585

Prema podacima iz Hrvatske gospodarske komore i Financijske agencije (Fina) tijekom 2014. godine na području Općine poslovalo je 11 tvrtki. Bavile su se poljoprivredom (7 tvrtki) i uslugama (4 tvrtke).

4.2 Analiza obrtništva

Obrtništvo je zajedno s poduzećima nositelj proizvodnje i zaposlenosti u Općini Podgorač. Podaci Hrvatske obrtničke komore govore kako je krajem lipnja 2015. godine u Osječko-baranjskoj županiji poslovalo 3.926 obrtnika. Obrti u Osječko-baranjskoj županiji bave se sljedećim djelatnostima:

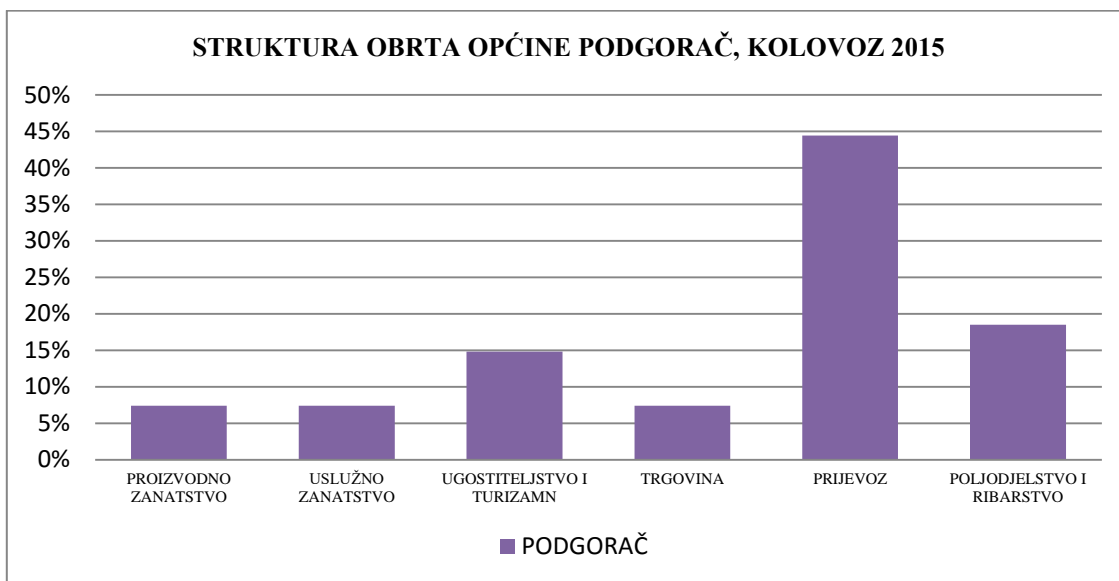
- Proizvodno zanatstvo – 419 obrta
- Uslužno zanatstvo - 1541 obrt
- Ugostiteljstvo i turizam – 467 obrta
- Trgovina – 540 obrta
- Prijevoz osoba i stvari – 250 obrta
- Poljodjelstvo i ribarstvo – 392 obrta
- Frizeri, kozmetičari ... – 317 obrta

GRAFIKON 14. Obrti prema djelatnosti u Osječko-baranjskoj županiji, kolovoz 2015. godine (Izvor: Hrvatska obrtnička komora)

Gledajući kretanje broja obrtnika na lokalnoj razini, vidljivo je kako je u kolovozu 2015. godine na području Općine Podgorač poslovalo 27 obrtnika. Prema podacima iz Obrtnog registra, većina obrta (12 obrta ili 44%) se bavila poljoprivredom dok je udio obrta u

preostalim djelatnostima znatno manji. Prikaz broja obrta s područja Općine Podgorač prema djelatnosti dan je na Grafikonu 19.

GRAFIKON 15. Obrti prema djelatnosti u Općini podgorač, kolovoz 2015. godine (Izvor: Ministarstvo poduzetništva i obrta, Obrtni registar)

4.3 Poslovne zone

Općina Podgorač planira poslovnu zonu u koju je moguće smjestiti 11 gospodarskih objekata za poslovno različite namjene. Prostor obuhvaćen DPU-om "Poduzetničke zone" Podgorač dio je građevinskog područja naselja Podgorač, koje je ujedno i administrativno središte jedinice lokalne samouprave, istoimene Općine Podgorač, koja se smjestila u zapadnom dijelu Osječko-baranjske županije. Geografski položaj naselja Podgorač određen je geografskom širinom i dužinom (g.š. 45°27'23" N; g.d. 18°13'32" E) te položajem naselja na sjeveroistočnim padinama Krndije u Podravini, u mikroregiji Donjopodravске nizine Istočnohrvatske ravnice, udaljeno 40 km jugozapadno od grada Osijeka. Naselje Podgorač nalazi se na križanju važnih cestovnih prometnih pravaca: državne ceste D515 (Našice (D2)-Đakovo (7) dionice 1, koja od Varaždina preko Virovitice i Našica ide prema Osijeku) te županijske ceste Ž4105 (Podgorač (D515)-Budimci-Čepin (D7)). Na navedenu državnu i županijsku cestu veže se mreža lokalnih cesta koje osiguravaju pristup do svih naselja Općine i obližnjih gradova: Našice, Osijek, Đakovo. Prostor planirane poduzetničke zone definiran je

Urbanističkim planom uređenja Poduzetničke zone Podgorač, a nalazi se unutar građevinskog područja naselja Podgorač, na njegovu neizgrađenom dijelu, smještenom jugoistočno od središta naselja. Površina obuhvata Detaljnog plana uređenja Poduzetničke zone Podgorač (u daljnjem tekstu: Plan) iznosi 8,38 ha od toga površina izgrađenog područja iznosi 0,83, a površina neizgrađenog područja iznosi 7,55 ha.

Slika 14. Nacrtna poduzetničke zone Podgorač

Općina Podgorač je usvojila UPU i DPU zone te je ishodovala lokacijsku dozvolu. U tijeku je završetak glavnog projekta i ishodenje građevinske dozvole.

4.4 Turizam

Turizam je gospodarska grana koja se u suvremenom razvitku te djelatnosti proširuje na gotovo sva područja (u smislu prostora) i na sve ostale djelatnosti, odnosno gospodarske grane i predstavlja jednu od okosnica razvitka. Turistička potražnja sve se više segmentira i značaj dobivaju tzv. ostale vrste turizma (npr. športsko-rekreacijski, športsko-ribolovni, konjički, lovni, seoski i drugi). Bogatstvo prirodnih resursa, lovišta, kao i geoprometni položaj i blizina Osijeka, komparativne su prednosti prostora, zbog kojih turistička djelatnost na području ima potencijal, a prvenstveno lovni i seoski turizam.

Slika 15. Centar naselja Podgorač

Na području Općine Podgorač postoje preduvjeti za specifični vid razvoja turizma vezanog uz uzgoj vinove loze i proizvodnju vina, koji se manifestira otvaranjem tzv. "vinskih cesta", uz koje se na obiteljskim gospodarstvima koje se bave proizvodnjom vina, organizira njegovo kušanje i maloprodaja. U blizini Općine Podgorač nalazi se jezero Borovik čija se blizina može iskorisiti za sportski turizam izgradnjom biciklističke staze Podgorač – Ostrošinci – jezero Borovik. Također, u planu je izgradnja biciklističke staze Podgorač – Stipanovci – Vukojevci.

4.5 Poljoprivreda

Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta Općine Podgorač iznosi 4.842 ha. Poljoprivrednoproizvodni prostor općenito je korišten na niskoj razini produkcije prirodne proizvodnje za vlastite potrebe. Poljoprivrednom proizvodnjom u individualnom sektoru bave se uglavnom osobe starije životne dobi (mladi napuštaju selo), a proizvodnja je ekstenzivna, jer su obradive površine rascjepkane te je zbog toga i produkcija niska. Povećanje pašnjaka i livada na račun kategorija oranica nije u funkciji povećanja stočne proizvodnje već procesa deruralizacije i zapuštanja obradivih površina. Zato je temeljni cilj poljodjelske politike poticanje razvijanja suvremenog, djelotvornog, konkurentnog i ekološki čistog poljodjelstva te učinkovitije proizvodnje poljodjelskih proizvoda, na način koji štiti prirodne potencijale zemlje. Preustrojavanje poslovanja obiteljskih gospodarstva odnosi se na stvaranje profitabilnih jedinica u kućanstvima, koja sada samo manjim dijelom posluju na ekonomski opravdanim načelima. Tehnička opremljenost poljoprivrednom mehanizacijom, raspoloživi zemljišni posjed i struktura biljne i stočne proizvodnje trebaju u potpunosti odgovarati punoj uposlenosti radne ekipe kućanstva te dohotku na razini zaposlenih izvan poljoprivrede. Uz razne načine korištenja tla, javljaju se i mogućnosti pružanja podrške tradicijskim obrascima “održivog” gospodarenja tлом te zaštite tla s ciljem očuvanja biološke raznolikosti i drugih ekološki povoljnih učinaka. I nadalje, razvoj poljoprivrede treba oslanjati na stočarsku proizvodnju i u funkciji njenog povećanja. Povećanje proizvodnje mora se temeljiti na proširenju tržišta. Za preporučene profitabilne stočarske modele obiteljskih gospodarstava (osnovno stado 10-20 muznih grla), potrebne površine su oko 10 -20 ha pašnjaka i livada te 4-5 ha oranica. Pored stočarske i ratarske proizvodnje, postoje povoljni uvjeti za razvoj povrćarstva, voćarstva, sitnog stočarstva (peradarstva, svinjogojstva) i cvjećarstva. Za intenzivnu ekonomski učinkovitu ratarsku proizvodnju kao proizvodnju za tržište (ne u funkciji stočarske proizvodnje), potrebne veličine oraničnih površina su 20-50 ha. Potrebno je poticati povrćarske modele proizvodnje (uzgoj na otvorenom i zatvorenom), a preporučeni modeli su obiteljska gospodarstva s oko 10 ha za intenzivnu ratarsku djelatnost, 3 ha za uzgoj voća i povrća i 1 ha za uzgoj cvijeća i sadnica. Voćarstvo je za sada prepušteno individualnoj inicijativi i uglavnom se uzgajaju razne vrste jabuka, krušaka, šljiva, uz okućnicu, za vlastite potrebe. U cvjećarstvu i rasadničarstvu valja planirati i ulagati u staklenike i plastenike za proizvodnju presadnica povrća, cvijeća i ukrasnog drveća te proizvodnju rezanog cvijeća i lončanica. Preporuča se razvitak pčelarstva kao dodatnim izvorom prihoda gospodarstvima

koje se bave cvjećarstvom ili voćarstvom (30-60 košnica) ili kao potpuno učinkovita proizvodnja (preko 100 košnica).

4.6 Šumarstvo i lovstvo

Eksploatacija šuma na području Općine Podgorač započela je još u razdoblju 1800. - 1842. godine, kada je počela eksploatacija drva hrastovih dužica za bačve za potrebe francuskog tržišta. Najbolje kvalitete su državne šume obzirom da se njima gospodari na principima šumarske znanosti. Slabije kvalitete su privatne šume te je u tom pogledu potrebno voditi ispravnu šumarsku politiku kako bi se stekli uvjeti za njihovim stručnim gospodarenjem. Razvoj lovstva ima povoljne uvjete, obzirom na kvalitetna prirodna staništa za uzgoj visoke i niske divljači. Kod visoke divljači postoje dobri uvjeti za uzgoj jelenske i srneće divljači, divlje svinje, a od niske divljači za uzgoj šumskog i poljskog zeca, fazana i druge pernate divljači. U narednom razdoblju razvoj lovstva valja vezati uz razvoj kontinentalnog turizma.

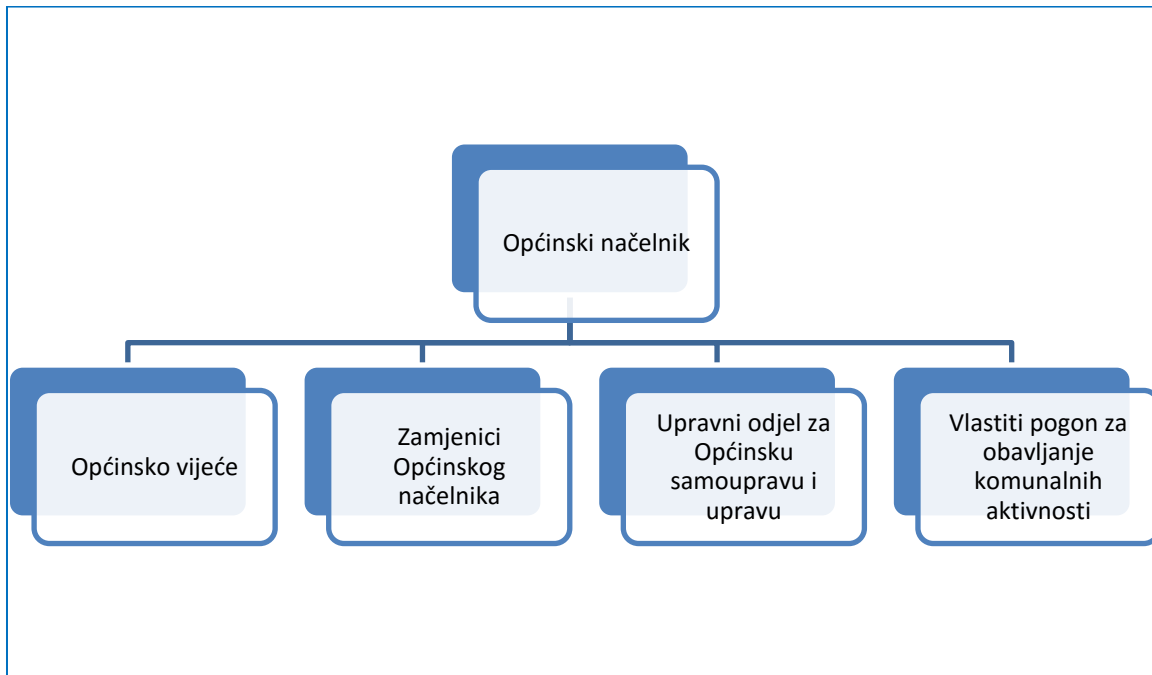
4.7 Stanje okoliša

Prema dopisu Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, Uprave za zaštitu prirode, a temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05), na području Općine Podgorač nema registriranih zaštićenih dijelova prirode niti u jednoj kategoriji koju predviđa Zakon o zaštiti prirode.

5 ANALIZA KAPACITETA LOKALNE SAMOUPRAVE

5.1 Ustroj Općine Podgorač

Općina Podgorač ustrojena je na sljedeći način:

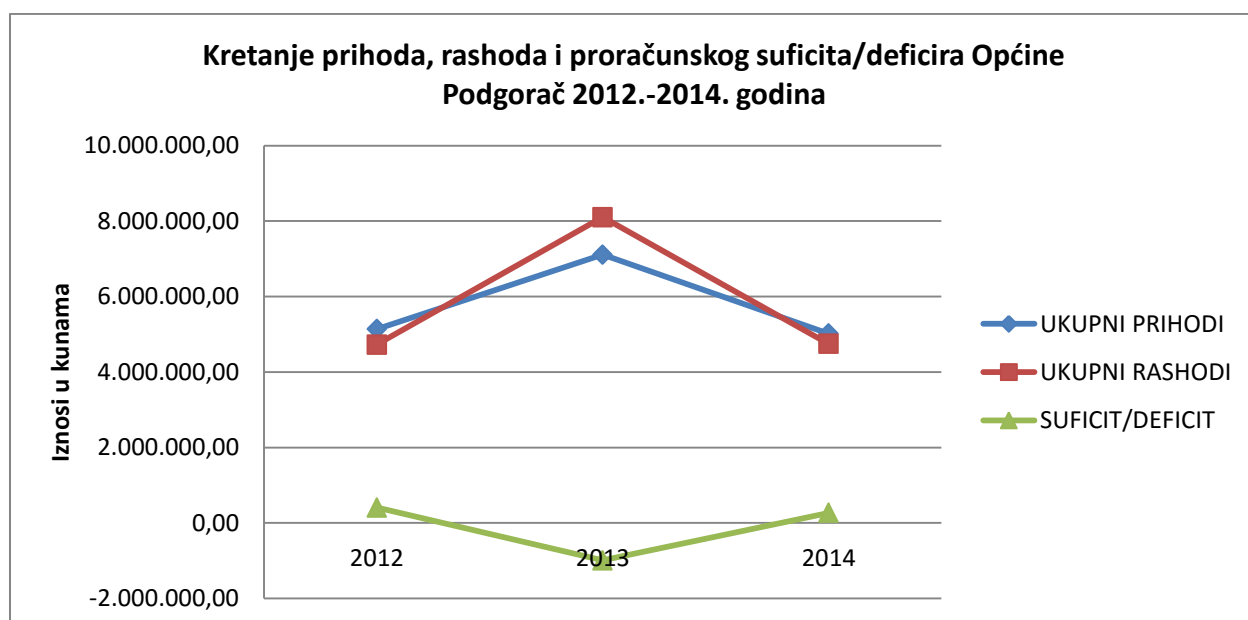

Prikaz 2. Ustroj Općine Podgorač

Tijela Općine Podgorač čine Općinsko vijeće kao predstavničko tijelo i Općinski načelnik kao izvršno tijelo. Općinski načelnik odgovorna je osoba za zastupanje i predstavljanje općine. Općinsko vijeće predstavničko je tijelo građana i tijelo lokalne samouprave, koje donosi odluke i akte u okviru prava i dužnosti Općine te obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom. Općinsko vijeće sastavljeno je od 13 vijećnika čiji mandat traje četiri godine. Nositelj izvršne vlasti je Općinski načelnik s mandatom u trajanju od četiri godine. On je odgovoran za ustavnost i zakonitost obavljanja poslova koji su njegovom djelokrugu te za ustavnost i zakonitost akata upravnog odjela Općine. Upravno tijelo Općine je Upravni odjel na čijem je čelu pročelnik imenovan od strane načelnika. Upravni odjel Općine Podgorač samostalan je u okviru svog djelokruga, a za zakonito i pravovremeno obavljanje poslova iz svoje nadležnosti odgovara načelniku.

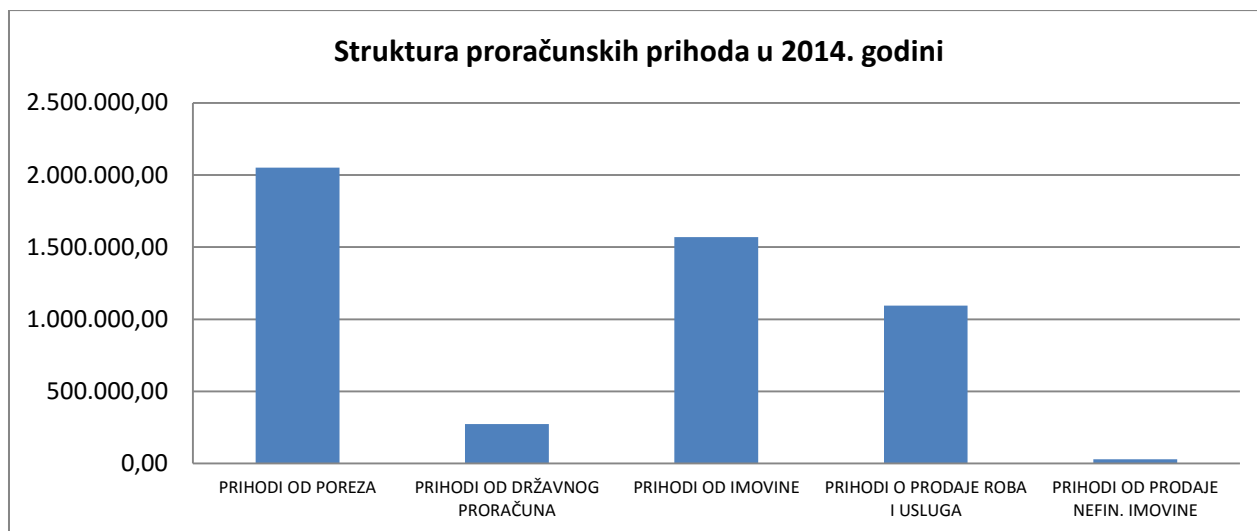
5.2 Analiza proračuna

U skladu s odredbama Zakona o proračunu, Zakona o fiskalnoj odgovornosti i Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za trogodišnje razdoblje Vlade RH i Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne – regionalne samouprave za trogodišnje razdoblje ministra financija, općine, gradovi i županije izrađuju upute, planiraju i donose svoj godišnji proračun i projekcije proračunske potrošnje za sljedeće dvije godine. Politika planiranja općinskog proračuna mora se bazirati na odgovornim upravljanjem proračunskim sredstvima sukladno zakonskim propisima. Raspoloživim sredstvima treba planirati razvoj i održavanje komunalne infrastrukture, osigurati sredstva za pomoć u poticanju i razvoju malog, srednjeg poduzetništva i poljoprivrede, osigurati financiranje predškolskog odgoja, zadovoljiti potrebe iz socijalnih programa, financiranjem rada udruga omogućiti visoku razinu zadovoljenja potreba u kulturi, sportu i očuvanju ekološke održivosti, a osiguranim sredstvima omogućiti pravodobno i transparentno informiranje. Iz kretanja proračunskih prihoda i rashoda, prikazanog na Grafikonu 21., vidljivo je kako je tijekom 2012. i 2014. godine zabilježen suficit u općinskom proračunu. Ovo se razlikuje u odnosu na 2013. godinu kada je ostvaren proračunski deficit.

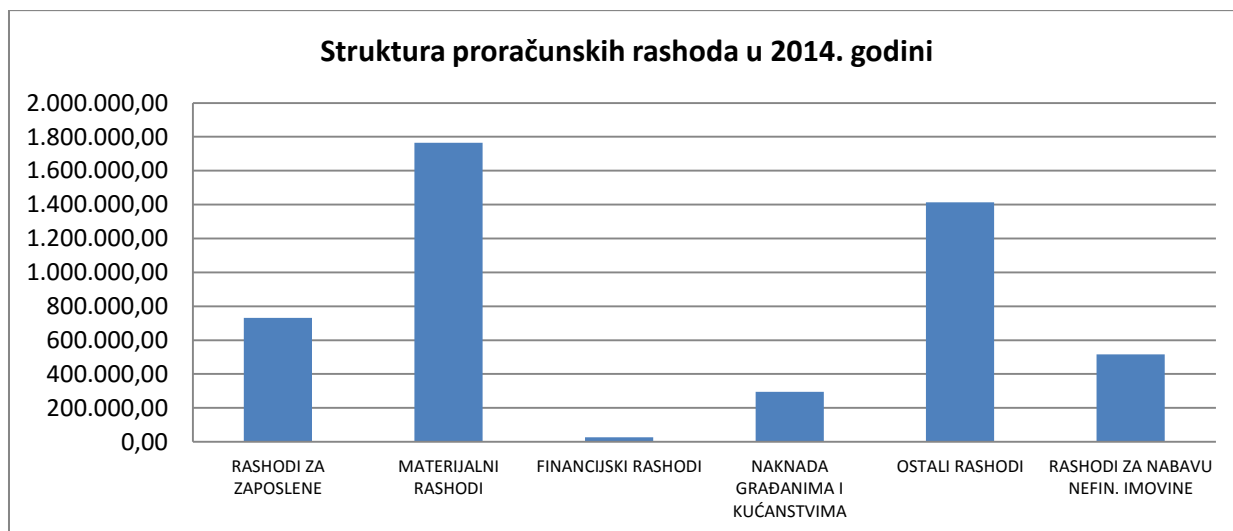
GRAFIKON 16. Kretanje prihoda, rashoda i proračunskog suficita/deficita Općine Podgorač 2012.-2014. godina
(Izvor: Općina Podgorač)

U strukturi prihoda najveći prihodi odnose se na prihode od poreza koji iznose 41 %. Prihodi od državnog proračuna iznose se 5 %, prihodi od imovine 31 %, prihodi od prodaje roba i usluga 22%, a prihodi prodaje nefinancijske imovine 1% ukupnih proračunskih prihoda što se može vidjeti iz sljedećeg grafikona.

GRAFIKON 17. Struktura proračunskih prihoda u 2014. godini Općine Podgorač (izvor: Općina Podgorač)

U strukturi rashoda materijalni rashodi imaju udio od 37 % ukupnih rashoda. Udio rashoda za zaposlene je 15%. Ostalo se odnosi na financijske rashode (1%), naknade građanima i kućanstvima (6%), ostale rashode (30%) i rashode za nabavu nefinancijske imovine (11 %).

GRAFIKON 18. Struktura proračunskih rashoda u 2014. godini (Izvor: Općina Podgorač)

Projekcije proračuna Općine za 2016. i 2017. godinu predviđaju povećanje ukupnih prihoda koji se temelje na osnovi „povlačenja“ bespovratnih sredstava iz europskih fondova i programa za projekte koje Općina planira aplicirati, a koje će biti upisane u bazu projekata i čiji je plan realizacije naveden u ovom Strateškom razvojnom programu Općine Podgorač.

6 PROVEDBA I REZULTATI ANKETE

U svrhu saznanja potreba stanovništva, poduzeća i institucija u Općini Podgorač provedena je anketa temeljem anketnih upitnika. Mišljenja, stavovi i očekivanja svih dionika vrlo su bitna za identifikaciju, pripremu i provedbu prioritetnih projekata u razdoblju do 2020. godine.

Anketirani su kao najpozitivnije stvari življenja u Općini Podgorač naveli:

- dobar geografski položaj mjesta
- vrlo dobru infrastrukturu
- očuvanost prirode

Kao najnegativnije stvari življenja u Općini Podgorač naveli su:

- premalo sadržaja za djecu i mlade
- nedostatak radnih mjesta
- loši međuljudski odnosi uslijed multikulturnih, političkih i religijskih razloga (Hrvati, Srbi, Romi)

Anketirani su kao najveće infrastrukturne probleme Općine naveli sljedeće:

- loši pločnici i nogostupi
- nedostatak poduzetničke zone
- udaljenost željeznice
- nedostatak bankomata

Anketirani ocjenjuju turističke mogućnosti Općine kao osrednje s obzirom na postojanje manifestacija kao što su Podgoračke jesenske noći i Podgoračke ljetne noći. Kao mogućnosti za razvoj turističke ponude smatraju da treba prostor stare škole staviti u funkciju Etno muzeja, razvijati eko turizam, lovni turizam i biciklizam.

Usluge Lokalne uprave anketirani ocjenjuju kao dobre. Anketirani smatraju da bi trebalo biti više dvosmjerne komunikacije sa stanovnicima te da bi komunalni redari trebali povesti više računa o romskim obiteljima koji često smanjuju razne otpade te na taj način ugrožavaju druge stanovnike Općine.

Prema anketiranima glavni društveni problemi i glavna ograničenja razvoja su:

- odlazak mlade populacije iz mjesta
- nedostatak radnih mjesta

- nedostatak društvenih događaja
- nedostatak sadržaja za mlade
- velik broj ljudi na socijalnoj skrbi
- nedostatak znanja o EU fondovima

Anketirani su ocijenili da su sljedeće stavke glavni potencijali gospodarskog i društvenog života:

- poljoprivreda (voćarstvo, stočarstvo, povrtlarstvo, ratarstvo i ekološka proizvodnja)
- ruralni turizam
- završetak poduzetničke zone
- mogućnosti financiranja projekata iz EU fondova

Prema anketiranom stanovništvu ciljevi Općine do 2020. godine trebali bi biti usmjereni prema:

- završetku poduzetničke zone
- povlačenju sredstava iz EU fondova
- završetak komunalne infrastrukture
- omogućavanju djeci što više izvanškolskih, kulturnih i sportskih aktivnosti
- poboljšanju rada udruga
- povećanju broja manifestacija
- povećanju zaposlenosti stanovništva
- razvoju poljoprivrednih proizvođača
- razvoju turističkih programa i infrastrukture

7 SWOT ANALIZA

SWOT analiza sadrži ocjenu snaga i slabosti (unutar županije) te prilika i prijetnji (izvan županije) bitnih za razvoj svih važnih područja (prirodnih i ljudskih resursa, gospodarstva, poslovne i tehnološke infrastrukture, komunalne infrastrukture, zaštite okoliša, kulturne baštine, tržišta rada, društvenih djelatnosti, upravljanja razvojem i drugih); obrazlaže i tumači koji su i kakvi stvarni čimbenici razvoja i potencijali za razvoj, ali i ograničenja i prepreke razvoju.

Namjera sadržaja SWOT analize je da identificiraju vlastite snage koje treba dalje jačati i razvijati, zatim vlastite slabosti koje treba otklanjati ili umanjivati, zatim vanjske prilike koje je potrebno koristiti i vanjske prijetnje koje je potrebno izbjegavati ili čije djelovanje je potrebno neutralizirati. SWOT analiza daje ocjenu snaga i slabosti te prilika i prijetnji bitnih za razvoj svakog od ključnih društveno-gospodarskih područja Općine, kao i Općine u cjelini. Snage su područja, resursi i sposobnosti unutar Općine na koje se ona može osloniti u razvoju, s najvećim mogućnostima za uspjeh. Slabosti ukazuju koja područja, resursi i sposobnosti unutar Općine ograničavaju ili onemogućuju njezin razvoj. Prilike su područja, resursi i sposobnosti izvan Općine koje bi ona mogla iskoristiti za svoj razvoj (povećati snage i/ili smanjiti slabosti). Prijetnje su područja, resursi i sposobnosti izvan utjecaja Općine, a koje mogu ugroziti njezin razvoj (smanjiti snage i/ili povećati slabosti).

Swot analizu podjelili smo na 3 sektora, a to su:

- Ruralni razvoj i turizam
- Lokalna infrastruktura, gospodarstvo i investicije
- Društveni razvoj, obrazovanje i sport

Tablica 5. Swot analiza - Ruralni razvoj i turizam

SWOT ANALIZA – RURALNI RAZVOJ I TURIZAM	
SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ○ Razvijeno ratarstvo i voćarstvo ○ Kulturno-tradicijske manifestacije i događanja ○ Velika raznolikost i srednja kvaliteta poljoprivrednog zemljišta ○ Očuvanje tradicijskih vrijednosti i promoviranje kulturnog identiteta ○ Dobre mogućnosti za intenzivniji razvoj poljoprivrede ○ Ekološki čisto i nezagađeno područje ○ Kvaliteta tla i klimatski uvjeti povoljni za razvoj održive poljoprivrede ○ Umjereno kontinentalna klima pogodna za boravak ljudi i razvoj gospodarskih djelatnosti poput poljoprivrede i turizma 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Primjena konvencionalne poljoprivrede ○ Mali broj ekoloških proizvođača ○ Visoki troškovi proizvodnje ○ Male parcele poljoprivrednog zemljišta ○ Niske otkupne cijene ○ Nedovoljno informirani i educirani poljoprivredni proizvođači ○ Nedovoljna promidžba turističkih potencijala općine ○ Nedovoljno razvijena svijest stanovništva o održivom razvoju i zaštiti okoliša ○ Nedostatna prometna infrastruktura ○ Nedostatak sustava navodnjavanja ○ Nedostatak katastarske izmjere poljoprivrednog zemljišta ○ Nerazrađen koncept biciklističkih staza i šetnica ○ Nedovoljna povezanost turizma s lovom i poljoprivredom
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ○ Sinergijski razvoj poljoprivrede i turizma ○ Razvoj turističkih djelatnosti na obiteljkim poljoprivrednim gospodarstvima ○ Edukativne aktivnosti za sve dobne skupine stanovništva ○ Program ruralnog razvoja 2014.-2020. ○ Unaprjeđenje poduzetničke infrastrukture ○ Nespремnost gospodarskih subjekata na korištenje sredstava iz fondova i programa EU ○ Povlačenje sredstava iz EU fondova i programa ○ Neadekvatna struktura kadrova ○ Ekološka proizvodnja ○ Osmišljavanje programa u gospodarstvu za sprječavanje smanjivanja broja stanovnika i zadržavanje mladih obitelji 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Prirodne nepogode (suše, poplave) ○ Nedostatak domaćih i stranih investicija ○ Promjene zakonskih propisa u poljoprivredi ○ Napuštanje sela ○ Kašnjenja u isplati poticaja za poljoprivredu ○ Iscrpljivanje plodnog tla uslijed intenzivnog bavljenja poljoprivredom ○ Neriješeno pitanje odvodnje otpadnih i oborinskih voda može uzrokovati zagađenje vode i tla što se u konačnici negativno odražava na bioraznolikost i zdravlje ljudi ○ Sve učestalija pojava elementarnih nepogoda poput poplava, suša i nevremena ○ Ograničene mogućnosti upravljanja resursima na području općine zbog centralizacije i ograničenja

<ul style="list-style-type: none"> ○ Teškoće u prilagodbi poslovnih subjekata gospodarskim promjenama ○ Razvoj novih i/ili inovativnih oblika poduzetništva (socijalno poduzetništvo) ○ Razvoj lovnih aktivnosti i infrastrukture ○ Umjereno kontinentalna klima pogodna za boravak ljudi i razvoj gospodarskih djelatnosti poput poljoprivrede i turizma ○ Povećanje konkurentnosti lokalnih poljoprivrednika kroz poticanje komasacije zemljišta i uzgoj kultura s većim prinosom ○ Povezivanje različitih gospodarskih djelatnosti poput ekološke poljoprivrede i turizma ○ Razvoj turizma valorizacijom bogatog i očuvanog prirodnog krajolika, jedinstvene gastro ponude, te bogatog kulturnog naslijeđa uslijed sve većeg interesa turista za takvom vrstom turističke ponude 	<p style="text-align: center;">postavljenih zakonodavstvom</p> <p style="text-align: right;">nacionalnim</p>
--	--

Tablica 6. Swot analiza - Lokalna infrastruktura, gospodarstvo i investicije

SWOT ANALIZA – LOKALNA INFRASTRUKTURA, GOSPODARSTVO I INVESTICIJE	
SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ○ Prostorni plan kako temelj razvoja infrastrukturnih projekata ○ Blizina Našica i Đakova ○ Ulaganja u održavanje prometnica ○ Ulaganja u komunalnu i energetska infrastrukturu ○ Kontinuirana ulaganja u infrastrukturne projekte ○ Najveći udio tvrtki u poljoprivredi ○ Poticanje gospodarskih djelatnosti s većom dodanom vrijednošću 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Neizgrađene nerazvrstane ceste ○ Neizgrađen sustav odvodnje otpadnih voda ○ Nedovoljno kvalitetni poljski poljoprivredni putevi na području općine ○ Nema javne rasvjete u Budimcima i Poganovcima ○ Potreba za rekonstrukcijom javne rasvjete u Podgoraču, Stipanovcima i Razbojištu ○ Nedovoljno razvijena proizvodnja proizvoda s visoko dodanom vrijednošću ○ Odlazak mladih obrazovanih ljudi u druga područja ○ Značajan udio mladih u ukupnoj nezaposlenosti ○ Nedovoljna informiranost i educiranost poduzetnika i obrtnika za korištenje EU fondova ○ Nepostojanje bežične internetske mreže u svim naseljima Općine, osim u naselju Podgorač ○ Problem stalnog nastajanja divljih deponija ○ U Općini nema bankomata
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ○ Korištenje nacionalnih i EU fondova za realizaciju projekata ○ Izgradnja širokopojasne infrastrukture polaganjem optičkih kablova za pristup širokopojasnom internetu ○ Završena projektna dokumentacija i ishođene Građevinske dozvole za nerazvrstane ceste i odvodnju u svim naseljima ○ Identificirani problemi i napravljena baza projekata koja je usklađena sa Županijskom razvojnom strategijom ○ Projektna dokumentacija za Poslovnu zonu u izradi 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Spor proces revitalizacije gospodarstva ○ Nedovoljna proračunska sredstva za financiranje projekata prometne i komunalne infrastrukture ○ Nedostatak investicija ○ Slaba razvijenost područja (1 skupina nerazvijenosti) ○ Indeks nerazvijenosti 46,25 % ○ Daljnje smanjenje broja radnih mjesta u slučaju nastavka nepovoljnih gospodarskih kretanja ○ Neusklađenost između ponude i potražnje na tržištu rada na regionalnoj razini

Tablica 7. Swot analiza - Društveni razvoj, obrazovanje i sport

SWOT ANALIZA – DRUŠTVENI RAZVOJ, OBRAZOVANJE I ŠPORT	
SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ○ Društveni domovi kao središta zbivanja ○ Dobro funkcioniranje Općine kao tijela javne vlasti ○ Aktivni mjesni odbori ○ Postojanje institucija koje pružaju formalno osnovno školsko obrazovanje ○ Izgradnja školske dvorane ○ Nekoliko prepoznatljivih kulturno-tradicijskih događanja ○ Članstvo u LAG-u Karašica ○ Kompetencije i kapaciteti djelatnika u Osnovnoj školi na zadovoljavajućoj razini ○ Dostatne usluge primarne zdravstvene zaštite ○ Jasno uređeni mehanizmi i kriteriji tj. sustav dodjele financijskih davanja za socijalnu skrb – stipendije za učenike i studente, sufinanciranje troškova života za osobe slabog socio-ekonomskog statusa ○ Kontinuitet rada i postojeći kapaciteti unutar dijela udruga: temeljna znanja i vještine, praktično iskustvo, infrastruktura, informacije. ○ Uređeni dijelovi sportskih igrališta ○ Izgrađene i obnovljene mrtvačnice na grobljima 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nedovoljno razvijeni društveni i kulturni sadržaji ○ Nepostojanje dječjeg vrtića na području Općine ○ Manjak kulturnih ustanova ○ Nema udruga mladih ○ Mali broj registriranih udruga ○ Dotrajalost i slaba opremljenost društvenih domova ○ Loša opremljenost i malen broj dječjih igrališta ○ Slabi financijski kapaciteti organizacija civilnog društva ○ Nedovoljno razvijeno socijalno poduzetništvo ○ Nedovoljno razvijena svijest stanovništva o potrebi cjeloživotnog obrazovanja ○ Nedovoljna informiranost i educiranost udruga o pripremi i izradi projekata ○ Stalno smanjenje broja stanovnika Općine ○ nedovoljno razvijena specijalistička zdravstvena zaštita u pojedinim segmentima ○ Nedostatni preventivni programi informiranja i edukacije s ciljem unapređenja zdravstvene i socijalne skrbi stanovnika Općine ○ Članovi lokalne zajednice mogu zadovoljiti samo mali broj svojih kulturnih potreba u samoj Općini ○ Nedovoljna iskorištenost postojeće sportske infrastrukture u promociji sporta i zdravog načina života ○ Prevelika financijska ovisnost udruga o općinskom proračunu ○ Potreba za adaptacijom Društvenih domova
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ○ Poticanje integracije socijalno osjetljivih skupina stanovništva 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Loša financijska situacija mještana ○ Teška financijska održivost

- Korištenje nacionalnih i EU Fondova i programa za realizaciju projekata
- Poticanje socijalnog poduzetništva
- Poticanje cjeloživotnog obrazovanja
- Prometna povezanost Općine sa Našicama i Đakovom
- Mogućnost za povezivanje s kulturno-sportskim potencijalima i infrastrukturom u susjednim općinama
- Povećanje konkurentnosti lokalne radne snage kroz poticanje visokog i cjeloživotnog obrazovanja

- organizacija civilnog društva i udruga
- Sve veći broj korisnika socijalne skrbi koji ne mogu ostvariti adekvatnu skrb u vlastitoj obitelji
- Otežano zapošljavanje pojedinih ciljanih skupina (muškarci i žene iznad 50 godina)
- Odljev visokoobrazovanih kadrova i poduzetnika zbog blizine Našica i Đakova
- Daljnja racionalizacija hrvatskog zdravstvenog sustava i promjena propisa može dovesti do snižavanja određenih standarda primarne i specijalističke zdravstvene zaštite
- Izumiranje kulturnog naslijeđa i tradicije u vidu gubitka starih znanja i zanata

8 STRATEŠKE ODREDNICE RAZVOJA U BUDUĆNOSTI OPĆINE PODGORAČ

Strategija razvoja Općine Podgorač temeljni je razvojni dokument i strateško usmjerenje za ostvarenje zacrtanih ciljeva. Ona predstavlja razvojni smjer Općine u razdoblju do 2020. godine.

Za izradu Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač napravljena je analiza postojećeg stanja i Swot analiza iz koje su izrađeni:

- Vizija razvoja
- Strateški ciljevi
- Strateški prioriteti
- Mjere
- Indikatori

8.1 Vizija razvoja Općine Podgorač

Vizija opisuje budućnost kakvu bismo željeli svojoj Općini. To je iskazani cilj Strateškog razvojnog programa. Vizija razvoja sažeta je i jasna zamisao o željenom i predvidljivom postignuću u razvoju Općine. Zasniva se na rezultatima osnovne analize, SWOT analize, razvojnih trendova u užem i širem krugu te idejama o budućnosti područja. Ona je misao vodilja za razradu strateških ciljeva, prioriteta i mjera razvoja Općine.

Nakon razmatranja ocjena ekonomskog potencijala i razvojnih kočnica karakterističnih za ovo područje, Radni tim je utvrdio kako bi se vizija razvoja Općine za 2015. godinu trebala usredotočiti na: razvoj gospodarstva (poljoprivreda, turizam, malo i srednje poduzetništvo i ekološki prihvatljiva prerađivačka industrija), razvoj ljudskih resursa (zapošljavanje, obrazovanje i razvoj civilnog društva), razvoj održivog korištenja povijesne i prirodne baštine te razvoj infrastrukture (ceste, vodoopskrba i odvodnja te zaštita okoliša).

Općina Podgorač razvijeno je mjesto sa očuvanim tradicijskim običajima, multikulturalnim društvenim sadržajima, te mjesto ugodnog i kvalitetnog življenja s preduvjetima za život, rad i blagostanje mladih obitelji. Stanovništvo se bavi proizvodnim i prerađivačkim te ruralno turističkim djelatnostima koja su pokrenuta financiranjem iz Europskih i nacionalnih fondova što omogućuje rast zaposlenosti i temelj za daljni razvoj mjesta.

8.2 Strateški ciljevi

Strateški ciljevi sadrže konzistentan i sažeti opis namjeravanih ishoda s jasno izraženim i mjerljivim postignućima koja proizlaze iz vizije. Ciljevi moraju biti:

- mjerljivi
- ostvarivi
- jasno formulirani
- s određenim rokom ostvarenja
- međusobno sukladni
- sveobuhvatni
- društveno i okolišno prihvatljivi
- takvi da pridonose razvoju županije koji je određen vizijom
- sukladni ciljevima Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske i statističke regije te Strategiji županije

Dugoročni strateški ciljevi razvoja proizlaze iz definirane vizije razvoja Općine te su sukladni sa županijskim razvojnim ciljevima. Oni su rezultat prethodnih istraživanja, analize i obrade podataka, istraživačkih promišljanja te iznesenih prijedloga na radionicama s predstavnicima poslovnog, javnog i civilnog sektora. Strateški ciljevi razvoja su konzistentan i sažeti opis namjeravanih ishoda razvoja, jasno izraženih i mjerljivih, a vremenski su povezani s razdobljem trajanja Strategije. Kvaliteta strateških ciljeva ovisi o tome koliko oni odražavaju trendove i procese u Općini kao i one koje nameće njezino okruženje. Hijerarhija strateških ciljeva određuje se tako da dugoročno usmjerava razvoj Općine i to tako da optimalno iskorištava njezine razvojne snage i prilike te prevladava i zaobilazi njezine slabosti i prijetnje. Strateški ciljevi doprinose ostvarenju vizije, a temelje se na SWOT analizi.

Strateški ciljevi općine Podgorač su sljedeći:

Tablica 8. Strateški ciljevi, prioriteta i mjere
STRATEŠKI CILJEVI

STRATEŠKI CILJEVI	PRIORITETI	MJERE
1. Održivi ruralni razvoj i turizam te pokretanje gospodarstva	1.1. Razvoj poljoprivrednog sektora	1.1.1. Diverzifikacija poljoprivredne proizvodnje
		1.1.2. Povezivanje poljoprivrednih gospodarstava na općinskoj razini
		1.1.3. Poboljšanje marketinške vidljivosti poljoprivrednika
		1.1.4. Okrupnjavanje zemljišnih posjeda u privatnom i državnom vlasništvu
		1.1.5. Poticanje ekološke proizvodnje hrane
	1.2. Razvoj ruralnog turizma	1.2.1. Izgradnja turističke infrastrukture
		1.2.2. Razvoj turističkog identiteta Općine
		1.2.3. Razvoj kulturno turističke ponude
		1.2.4. Unaprijeđenje lovnog turizma
	1.3. Poticanje poduzetnika u svrhu jačanja konkurentnosti	1.3.1. Edukacija poduzetnika
		1.3.2. Stručno osposobljavanje poduzetnika
		1.3.3. Uspostavljanje ureda za EU

2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja nove i unaprijeđenje postojeće infrastrukture	fondove		
		2.1.1. Poboljšanje prometne infrastrukture		
		2.1.2. Razvoj poduzetničke zone		
		2.1.3. Izgradnja i unaprijeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje		
	2.2. Informatizacija područja i poboljšanje komunalne i energetske infrastrukture	2.2.1. Izgradnja širokopojasne infrastrukture		
		2.2.2. Poboljšanje i izgradnja komunalne infrastrukture		
2.2.3. Poboljšanje energetske infrastrukture				
3. Razvoj ljudskih resursa i socijalno-društvenih sadržaja	3.1. Poboljšanje zaposlenosti lokalnog stanovništva	3.1.1. Poticanje cjeloživotnog obrazovanja		
		3.1.2. Promicanje i podrška socijalnom poduzetništvu		
		3.1.3. Potpore zapošljivosti mladih i rizičnih skupina		
		3.1.4. Poticanje samozapošljavanja		
	3.2. Poboljšanje društvenih, kulturnih i sportskih sadržaja	3.2.1. Podupiranje kulturnih udruga za rad sa djecom		

		3.2.2. Izgradnja i unaprijeđenje društvene infrastrukture
		3.2.3. Poticanje sportskih klubova za rad sa djecom
3.3. Poboljšanje zdravstvene i socijalne skrbi i usluga	3.3.1. Povećanje broja usluga zdravstvene i socijalne skrbi	

8.3 Ciljevi, prioriteti, mjere i aktivnosti

Prioriteti proizlaze iz vizije i razrađuju strateške ciljeve.

Mjere su intervencije i aktivnosti u nekom sektoru/području i predstavljaju okvir za pripremu i izradu konkretnih razvojnih projekata. Opis i sadržaj mjere uključuje:

- naziv
- povezanost sa strateškim ciljem i prioritetom
- usklađenost s ciljevima i prioritetima u drugim strateškim dokumentima i programima (županijskim, nacionalnim i sektorskim te programima EU-a)
- svrhu, cilj i obrazloženje
- rezultat i razvojni učinak
- nositelje, korisnike i ciljne skupine
- mehanizme provedbe
- okvirna financijska sredstva i njihove izvore
- razdoblje provedbe
- pokazatelje za praćenje rezultata i razvojnih učinaka

Tablica 9. Opis ciljeva, prioriteta i mjera Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač

CILJ 1. Održivi ruralni razvoj i turizam te pokretanje gospodarstva

OPIS CILJA: Povoljna klima i plodno tlo predstavljaju glavne preduvjete za gospodarski razvoj koji bi se, između ostaloga, temeljio na poljoprivrednoj proizvodnji, ruralnom turizmu, diverzifikaciji gospodarstava. Velika inozemna i rastuća domaća konkurencija nameću potrebu za povećanjem konkurentnosti lokalne poljoprivredne proizvodnje. Trenutno, jedan od glavnih problema predstavlja činjenica da se većina lokalnih poljoprivrednika još uvijek bavi uzgojem niskodohodovnih poljoprivrednih kultura. Ovo, zajedno s činjenicom da se uzgoj odvija na malenim poljoprivrednim parcelama, dovodi do proizvodnje malene količine poljoprivrednih proizvoda te cjenovne nekonkurentnosti lokalnih poljoprivrednika. Zbog toga je promjena strukture poljoprivredne proizvodnje i orijentacija prema uzgoju visokodohodovnih poljoprivrednih kultura, bitna za povećanje tržišne konkurentnosti lokalnih poljoprivrednika. Budući da je na tržištu sve veća potražnja za ekološkim poljoprivrednim proizvodima, lokalne poljoprivrednike potrebno je usmjeriti upravo prema ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji koja je znatno konkurentnija i ekonomski isplativija od klasične poljoprivredne proizvodnje. Veliko prirodno bogatstvo u vidu brojnih tekućica također se može znatno bolje iskoristiti za potrebe poljoprivrede. Zato će se pristupiti uređenju kanala koji će omogućiti navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta i poljoprivrednicima smanjiti štetu nastalu od sve učestalijih suša. U Općini Podgorač postoje i velike mogućnosti razvoja turističke ponude naslonjene na prirodne i kulturne resurse i resurse proizvodnje hrane. Potrebno je razviti turistički identitet Općine te napraviti iskorak u razvoju kulturno turističke ponude. Također, ŠRD SMUĐ iz Podgorača te lovačke udruge LU VEPAR Podgorač i LU JASTREB Ostrošinci mogu imati utjecaj na stvaranje lovačkog turizma. Razvoj lovstva ima povoljne uvjete, obzirom na kvalitetna prirodna staništa za uzgoj visoke i niske divljači. Kod visoke divljači postoje dobri uvjeti za uzgoj jelenske i srneće divljači, divlje svinje, a od niske divljači za uzgoj šumskog i poljskog zeca, fazana i druge pernate divljači. U narednom razdoblju razvoj lovstva valja vezati uz razvoj kontinentalnog turizma. Ovim ciljem trebaju se stvarnim mjerama stvoriti preduvjete za razvoj konkurentnosti i gospodarstva. Mjerama za ostvarenje ovih ciljeva planira se povećati broj zaposlenosti i osigurati ostanak ljudi na ruralnom prostoru Općine.

Razvojni prioritet 1. 1.

Razvoj poljoprivrednog sektora

Mjera 1.1.1. Diverzifikacija poljoprivredne proizvodnje	Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica lokalne samouprave • Savjetodavna služba, • Ministarstvo poljoprivrede, • Nezavisni konzultati
	Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikacija postojećih ratarskih proizvođača • Pozivi proizvođača na radionice o voćarstvu, povrtlarstvu, stočarstvu i ostalim poljoprivrednim proizvodnjama • Savjetovanja poljoprivrednika pri promjeni kultura
	Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Promjena strukture proizvodnje proizvođača u Općini prema dohodovnijim kulturama i većoj zaradi.
	Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Poljoprivrednici • Opg-ovi • Obrtnici • Poduzetnici
	Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Broj hektara voćarskih površina • Broj hektara povrtlarskih površina • Broj različite stoke na području Općine
Mjera 1.1.2. Povezivanje poljoprivrednih gospodarstava na općinskoj razini	Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica lokalne samouprave • Savjetodavna služba • Ministarstvo poljoprivrede • Nezavisni konzultati

Mjera 1.1.3. Pобољшanje marketinške vidljivosti poljoprivrednika	Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje stvaranja proizvođačkih organizacija • Poticanje stvaranja poljoprivrednih klastera • Poticanje stvaranja poljoprivrednih zadruga • Edukacija poduzetnika o mogućnostima udruživanja
	Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Udruženi poljoprivrednici ostvaruju bolje financijske i proizvodne rezultate
	Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Poljoprivrednici • Opg-ovi • Obrtnici • Poduzetnici
	Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Broj poljoprivrednika okupljenih u proizvođačke organizacije, klastere i zadruga • Dobit zadruga, klastera i proizvođačkih organizacija
	Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica lokalne samouprave • Savjetodavna služba • Ministarstvo poljoprivrede • Nezavisni konzultati
	Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Standardizacija kvalitete poljoprivrednih proizvoda • Brendiranje poljoprivrednih proizvoda • Zajednički marketing poljoprivrednika u Općini • Izgradnja infrastrukture za marketing, skladištenje i prodaju

Mjera 1.1.4. Okrupnjavanje zemljišnih posjeda u privatnom i državnom vlasništvu

	<ul style="list-style-type: none"> poljoprivrednih proizvoda • Oglašavanje poljoprivrednih proizvoda na internetu, tiskovinama i prezentacijama • Organizacija tematskih okupljanja na kojima će poljoprivrednici izlagati svoje proizvode
Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Poboljšana prodaja poljoprivrednih proizvoda • Proizvodnja proizvoda standardiziranih za tržište
Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Poljoprivrednici • Opg-ovi • Obrtnici • Poduzetnici
Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Dobit Opg-ova, tvrtki i obrta • Količinski pokazatelji proizvodnje hrane • Kvalitativni pokazatelji proizvodnje hrane
Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica lokalne samouprave • Savjetodavna služba • Ministarstvo poljoprivrede • Nezavisni konzultati
Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje komasacije poljoprivrednog zemljišta • Uređenje i održavanje poljskih puteva

Mjera 1.1.5. Poticanje ekološke proizvodnje hrane

Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none">• Okrupljeno poljoprivredno zemljište i uređeni poljski putevi
Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none">• Poljoprivrednici• Opg-ovi• Obrtnici• Poduzetnici
Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none">• Prosječna površina pojedinačne poljoprivredne parcele• Dužina uređenih poljskih puteva
Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none">• Jedinica lokalne samouprave• Savjetodavna služba• Ministarstvo poljoprivrede• Nezavisni konzultati
Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none">• Izrađivanje popisa ekoloških proizvođača Općine• Edukacija poljoprivrednika koji se bave konvencionalnom proizvodnjom• Besplatan marketing ekoloških proizvoda ekoloških proizvođača sufinanciran sredstvima Općine
Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none">• Povećanje broja poljoprivrednika koji se bave ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom
Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none">• Poljoprivrednici• Opg-ovi

Razvojni prioritet 1.2.

Mjera 1.2.1. Izgradnja turističke infrastrukture

Mjera 1.2.2. Razvoj turističkog identiteta Općine

	<ul style="list-style-type: none">• Obrtnici• Poduzetnici
Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none">• Broj ekoloških proizvođača u Općini Podgorač
Razvoj ruralnog turizma	
Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none">• Jedinica lokalne samouprave• Ministarstvo turizma• Hrvatska turistička zajednica
Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none">• Označavanje turističkih atrakcija• Izgradnja šetnica i biciklističkih staza• Poticanje razvoja ugostiteljskih objekata s lokalnom gastronomskom ponudom• Poticanje razvoja smještajnih kapaciteta
Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none">• Bolja iskustva turista, bolja marketinška vidljivost Općine
Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none">• Turisti i stanovništvo Općine
Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none">• Broj turističkih atrakcija• Površina šetnica i biciklističkih staza• Broj ugostiteljskih objekata• Broj smještajnih objekata
Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none">• Jedinica lokalne samouprave• Ministarstvo turizma• Hrvatska turistička zajednica

Mjera 1.2.3. Razvoj kulturno turističke ponude	Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikacija kulturnih vrijednosti Općine • Izrada web stranice za turiste • Prezentacija turističke ponude Općine na domaćim i međunarodnim sajmovima • Razvoj strategije turizma, agro-turizma i gastro-turizma.
	Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Bolja informiranost posjetitelja i porast broja dolazaka i noćenja
	Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Turisti
	Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Broj posjeta web stranici za turiste • Popis lokalnih suvenira • Vodič za posjetitelje • Broj dolazaka turista • Broj nastupa na sajmovima
	Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica lokalne samouprave • Ministarstvo turizma • Hrvatska turistička zajednica
	Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikacija turističkih mogućnosti Općine • Izrada turističkih programa • Razvoj turističkih tura • Organizacija kulturno-turističkih manifestacija
	Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Povećan broj turista u Općini
	Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Poduzetnici

Mjera 1.2.4. Unaprijeđenje lovnog turizma	Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Broj turista u Općini Podgorač
	Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica lokalne samouprave • Ministarstvo turizma • Hrvatska turistička zajednica
	Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Uređenje lovišta • Lovačke karte • Promidžba lovačkih udruga • Izrada turističkih programa za lovce
	Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Povećan broj turista u Općini
	Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Turisti i lovačka društva
	Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Broj turista u Općini Podgorač • Površina uređenih lovišta
	Razvojni prioritet 1.3.	Poticanje poduzetnika u svrhu jačanja konkurentnosti
Mjera 1.3.1. Edukacija poduzetnika	Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica lokalne samouprave • Razvojne agencije • Nezavisni konzultanti
	Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacija poduzetnika o najnovijim proizvodnim postupcima • Edukacija poduzetnika o mogućnostima financiranja projekata iz Eu fondova • Edukacija poduzetnika o marketingu svojih proizvoda i usluga
	Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanja informiranosti poduzetnika i veći broj projekata i

		investicija
	Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Poduzetnici
	Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Broj održanih edukacija • Broj realiziranih projekata • Broj polaznika edukacija
Mjera 1.3.2. Stručno osposobljavanje poduzetnika	Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica lokalne samouprave • Hrvatski zavod za zapošljavanje • Učilišta
	Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje poduzetnika
	Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanja znanja poduzetnika
	Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Poduzetnici
	Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Broj stručno osposobljenih poduzetnika
Mjera 1.3.3. Uspostavljanje ureda za EU fondove	Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica lokalne samouprave
	Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Osnivanje ključne točke (ureda) za informiranje stanovnika o mogućnostima povlačenja sredstava iz EU fondova. • Usmjeravanje na konzultante i razvojne agencije
	Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanja informiranosti poduzetnika i veći broj projekata i investicija
	Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Stanovništvo, poduzetnici
	Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Broj realiziranih projekata

CILJ 2. Poboljšanje lokalne infrastrukture

- OPIS CILJA: Poboljšanje lokalne infrastrukture glavni je cilj svake lokalne samouprave. Čimbenici poput dostupnosti komunalne infrastrukture i suvremene prometne mreže u svim naseljima mogu biti jedan od glavnih motiva koji će privući investitora na neko područje. S druge strane, manjak društvenih sadržaja u ruralnim područjima često je jedan od motiva zbog kojih lokalno stanovništvo odlazi u urbane sredine. Upravo zbog navedene međuovisnosti s gospodarskim razvojem i zadržavanjem lokalnog stanovništva, provodit će se mjere usmjerene na uređenje naselja i stvaranja okruženja za ugodan život. Lokalne i nerazvrstane ceste ne zadovoljavaju standarde te je potrebno provesti njihovu rekonstrukciju. Dozvoljena ulaganja obuhvaćaju izgradnju i/ili rekonstrukciju cesta, nogostupa, autobusnih ugibališta, signalizaciju te programe pojačanog održavanja, uključujući i ostale građevine koje se u skladu sa Zakonom o cestama mogu definirati kao cestovne građevine (uključujući i javnu rasvjetu). Također, u sklopu mjere prihvatljivo je ulaganje u razvoj i uređenje javnih površina te postavljanje turističke signalizacije, poučnih tabli i sl. nužna. Za cilj je, također, od velike važnosti završiti uređenje Poduzetničke zone „Podgorač“, a prema „Detaljnem planu uređenja poduzetničke zone „Podgorač“ izrađenom od tvrtke Valenčak d.o.o., Našice. Općina Podgorač ima više nerazvrstanih cesta koje planira staviti u funkciju (planirane ceste mogu se iščitati iz baze projekata). Za većinu ima ishodovane sve potrebne dozvole. Također, razvitak vodoopskrbnog sustava i proširenje vodovodne mreže u Budimcima i Poganovcima jedan je od prioritarnih zadataka Općine. Stanovnici koji nisu uključeni u vodoopskrbni sustav vodom se opskrbljuju iz kopanih, rjeđe bušenih, bunara kojima je zahvaćen prvi vodonosni horizont. Obzirom na neriješenu odvodnju otpadnih i sanitarnih voda i upotrebu umjetnih preparata u poljoprivrednoj proizvodnji, ovakva voda je podložna površinskom onečišćenju. zadataka jedinica lokalne samouprave. Na području Općine Podgorač niti jedno naselje nema riješen odvodni sustav, a time je standard življenja u svim naseljima daleko manji. Općina trenutno nema odgovarajuću širokopojasnu infrastrukturu stoga se mora projektirati sustav širokopojasne infrastrukture koji bi stanovnicima omogućio jednake mogućnosti informiranja i rada kao i stanovnicima gradova. Kako bi se omogućilo bolje uvjete života u Općini, potrebno je izgraditi javne zelene površine, pješačke staze,

pješачke zone, otvoreni odvodni kanali, groblja, tržnice, javne prometne površine. Za veliki broj potreba Općina već posjeduje potrebnu građevinsku dokumentaciju i dozvole. Projekti se do 2020. godine moraju prijaviti na Europske fondove (mjera 7 Programa ruralnog razvoja) kako bi omogućila što veću izvedivost projekata neovisno o proračunu.

Razvojni prioritet 2.1.

Mjera 2.1.1. Poboljšanje
infrastrukture

prometne

Izgradnja nove i unaprjeđenje postojeće infrastrukture

Nositelji mjere

- Jedinica lokalne samouprave

Sadržaj mjere

- Identifikacija nerazvrstanih cesta i ulica
- Izrada projektne dokumentacije i ishođenje građevinskih dozvola
- Prijava projekata na natječaje za EU fondove i ministarstva te dogovor sa financijskim institucijama
- Provedba projekata

Rezultat mjere

- Uređena prometna infrastruktura u Općini Podgorač

Korisnici mjere

- Stanovnici Općine Podgorač

Pokazatelji mjere

- Popis realiziranih cesta
- Popis realiziranih ulica
- Površina novih cesta
- Broj kućanstava obuhvaćenih novim ulicama

Mjera 2.1.2. Razvoj poduzetničke
zone

Nositelji mjere

- Jedinica lokalne samouprave

Sadržaj mjere

- Prijava projekata na natječaje za EU fondove i ministarstva te dogovor sa financijskim institucijama

Mjera 2.1.3. Izgradnja i unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje	Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba projekta • Završena poduzetnička zona, • Nova poduzetnička infrastruktura • Povećanje investicija u Općini
	Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Tuzemni i inozemni poduzetnici
	Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Popis tvrtki u poduzetničkoj zoni • Broj radnih mjesta u poduzetničkoj zoni • Popis tvrtki koji koriste novu poduzetničku infrastrukturu
	Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica lokalne samouprave • Hrvatske vode d.d.
	Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikacija naselja u kojima je potrebno unaprijediti sustave vodoopskrbe i odvodnje • Izrada projektne dokumentacije i ishodenje građevinskih dozvola • Prijava projekata na natječaje za EU fondove i ministarstva te dogovor sa financijskim institucijama • Provedba projekta
	Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Izgrađeni sustavi vodoopskrbe i odvodnje na razini cijele Općine
Razvojni prioritet 2.2.	Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Stanovnici Općine Podgorač
	Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Broj stanovnika priključen na vodu u Općini
	Informatizacija područja i poboljšanje komunalne i energetske infrastrukture	
Mjera 2.2.1. Izgradnja širokopojasne	Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica lokalne samouprave

infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Internet provideri (HT, VIP, Tele 2, Iskon, Optima)
	Sadržaj mjere
	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikacija naselja u kojima je potrebno izraditi širokopoljasnu infrastrukturu • Izrada projektne dokumentacije i ishođenje građevinskih dozvola • Prijava projekata na natječaje za EU fondove i ministarstva te dogovor sa financijskim institucijama • Provedba projekta
	Rezultat mjere
	<ul style="list-style-type: none"> • Širokopoljasni internet i infrastruktura na području većeg dijela Općine
	Korisnici mjere
	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica lokalne samouprave • Stanovnici Općine Podgorač
	Pokazatelji mjere
	<ul style="list-style-type: none"> • Broj stanovnika priključenih na brzi internet • Free internet zone u centrima naselja u Općini Podgorač
Mjera 2.2.2. Pобољшanje i izgradnja komunalne infrastrukture	Nositelji mjere
	Sadržaj mjere
	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikacija naselja u kojim je potrebno izgraditi javne zelene površine, pješačke staze, pješačke zone, otvoreni odvodni kanali, groblja, tržnice, javne prometne površine • Izrada projektne dokumentacije i ishođenje građevinskih dozvola • Prijava projekata na natječaje za EU fondove i ministarstva te dogovor sa financijskim institucijama • Provedba projekta

Mjera 2.2.3. Poboljšanje energetske infrastrukture

Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Uređenija komunalna infrastruktura i poboljšani uvjeti življenja u Općini Podgorač
Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Stanovnici Općine Podgorač
Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Površina javne zelene površina • Površina pješačkih staza • Površina pješačkih zona • Površina ovodnih kanala • Uređena površina groblja • Otvorena javna tržnica • Površina novih javnih prometnih površina
Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica lokalne samouprave
Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Projektiranje energetske infrastrukture • Izgradnja i rekonstrukcija energetske infrastrukture
Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Izgrađena energetska infrastruktura
Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Stanovništvo Općine
Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Broj završenih projektata energetske infrastrukture

CILJ 3. Razvoj ljudskih resursa i socijalno-društvenih sadržaja

OPIS CILJA: Mogućnost zapošljavanja i dostupnost javnih usluga usmjerenih prema roditeljima i djeci bitni su u odluci mladih da ostanu u lokalnoj sredini i tu zasnuju svoju obitelj. Upravo će zbog toga Općina usmjeriti veće napore u osiguranje takvih javnih usluga.

Kako bi se uspješno realizirao ovaj strateški cilj, vrlo je bitno da se maksimalno iskoriste sva raspoloživa sredstva koja se nude iz EU fondova. Vjerojatnost za uspješnim povlačenjem financijskih sredstava iz EU fondova veća je uz adekvatnu edukaciju. Visoka stopa nezaposlenosti govori

o slaboj zapošljivosti lokalnog stanovništva, odnosno o postojanju neravnoteže na tržištu rada. Kako bi se povećala zapošljivost lokalnog stanovništva, potrebno je utvrditi znanja i vještine za kojima postoji najveća potražnja na tržištu rada. Ovo će omogućiti da se, u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, organiziraju radionice za prekvalifikaciju nezaposlenih osoba te osmisle tečajevi na kojima će lokalno stanovništvo moći usvojiti nova i produbiti postojeće znanje. Pored toga, suradnjom gospodarstvenika i obrazovnih ustanova žele se utvrditi deficitarna zanimanja i potaknuti učenike završnih razreda osnovnih i srednjih škola da se odluče upravo za takva zanimanja. Za svaku sredinu bitno je da gospodarski razvoj bude praćen razvojem civilnog društva. Upravo zato je ulaganje u javnu infrastrukturu i poticanje civilnog društva prepoznato kao jedan od prioriteta budućeg razvoja Općine. Njegovim provođenjem osigurat će se očuvanje vlastitog identiteta i stvaranje zdravog društva jednakih mogućnosti. Ulaganjem u kulturu, sport i lokalne udruge povećat će se raznovrsnost društvenih sadržaja. Osim toga, time se želi očuvati bogata kulturna baština i potaknuti lokalno stanovništvo na kulturno stvaralaštvo i rekreativno bavljenje sportom. Potpomaganjem suvremenog opremanja javnih ustanova poboljšat će se kvaliteta njihovih usluga, a samim će doći do povećanja kvalitete života u lokalnoj zajednici.

Razvojni prioritet 3.1.

Mjera 3.1.1. Poticanje cjeloživotnog obrazovanja

Poboljšanje zapošljivosti lokalnog stanovništva

Nositelji mjere • Jedinice lokalne samouprave sa obrazovnim institucijama

Sadržaj mjere • Organiziranje obrazovnih tečajeva
• Organiziranje stručnog osposobljavanja

Rezultat mjere • Educirano stanovništvo za tražena (zapošljiva) zanimanja

Korisnici mjere • Stanovništvo

Pokazatelji mjere • Broj novozaposlenih u Općini
• Broj novih tvrtki

Mjera 3.1.2. Promicanje i podrška socijalnom poduzetništvu

Nositelji mjere • Jedinica lokalne samouprave
• Neprofitne organizacije

Mjera 3.1.3. Potpore zapošljivosti mladih i rizičnih skupina	Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Udruge • Edukacija o socijalnom poduzetništvu • Poticanje neprofitnih organizacija • Poticanje civilnih društava • Poticanje projekata udruga kandidiranih na Europski socijalni fond
	Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Jak i uspješan socijalni i društveni sektor Općine koji će omogućiti socijalni prosperitet Općine
	Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Neprofitne organizacije • Udruge • stanovništvo
	Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Broj edukacija o socijalnom poduzetništvu • Broj projekata prijavljenih na Europski socijalni fond • Broj uspješnih projekata • Broj inicijativa neprofitnog sektora
	Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica lokalne samouprave • Hrvatski zavod za zapošljavanje
	Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje poduzetnika mjerama za zapošljavanje mladih i rizičnih skupina
	Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Rast zaposlenosti i ostanak mladih u ruralnom prostoru Općine
	Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Poduzeća • Obrti

Mjera 3.1.4. Poticanje samozapošljavanja		<ul style="list-style-type: none"> • Opg-i • Mladi • Rizične skupine stanovništva
	Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Broj zaposlenih mladih osoba • Broj zaposlenih rizičnih skupina
	Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica lokalne samouprave, Hrvatski zavod za zapošljavanje
	Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje budućih poduzetika za osnivanje StartUp-ova, novih tvrtki, novih Opg-ova i obrta • Sufinanciranje i edukacija budućih poduzetnika
	Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Rast zaposlenosti • Veći broj tvrtki • Dugoročno veći proračunski prihodi Općine
	Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Stanovništvo (budući poduzetnici)
	Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Broj samozaposlenih osoba • Broj novoosnovanih tvrtki
Razvojni prioritet 3.2.	Poboljšanje društvenih, kulturnih i sportskih sadržaja	
Mjera 3.2.1. Podupiranje kulturnih udruga za rad s djecom i mladima	Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica lokalne samouprave
	Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje uključenosti djece u kulturnim udrugama • Poticanje putovanja i manifestacija
	Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Veća uključenost mladih u kulturne udruge te poistovjećivanje sa zavičajem što doprinosi osjećaju pripadnosti

Mjera 3.2.2. Izgradnja i unaprjeđenje društvene infrastrukture	Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Djeca i mladi, kulturne udruge
	Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Broj djece uključene u kulturne udruge • Broj putovanja kulturnih udruga • Broj manifestacija kulturnih udruga
	Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica lokalne samouprave
	Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikacija potreba za izgradnjom/rekonstrukcijom groblja, vatrogasnog doma, društvenog doma, kulturnog centra, dječjih igrališta, vrtića, predškole i ostale društvene infrastrukture • Izrada projektne dokumentacije i ishođenje građevinskih dozvola • Prijava projekata na natječaje za EU fondove i ministarstva te dogovor sa financijskim institucijama • Provedba projekata
	Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Izgrađena i unaprijeđena društvena infrastruktura i poboljšana kvaliteta življenja u Općini Podgorač
	Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Stanovnici Općine Podgorač
Mjera 3.2.3. Poticanje sportskih klubova za rad sa djecom i mladima	Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Površina izgrađenih /rekonstruiranih/ unaprijeđenih objekata društvene infrastrukture
	Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinica lokalne samouprave
	Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikacija broja djece u sportskim klubovima u Općini • Raspodjela sredstava za sport sukladno broju djece u klubovima

Razvojni prioritet 3.3.

Mjera 3.3.1. Povećanje broja usluga zdravstvene i socijalne skrbi

Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none">• Poboljšanje infrastrukture sportskih klubova (omladinske škole)• Veći broj djece u sportskim klubovima• Bolji rad omladinskih pogona sportskih klubova• Smanjenje štetnih utjecaja na djecu kroz sport
Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none">• Sportskih klubovi – omladinski pogoni i škole
Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none">• Broj djece u sportskim klubovima• Broj obnovljenih sportskih objekata i terena
Poboljšanje zdravstvene i socijalne skrbi i usluga	
Nositelji mjere	<ul style="list-style-type: none">• Jedinica lokalne samouprave• Ministarstvo zdravstva
Sadržaj mjere	<ul style="list-style-type: none">• Identifikacija problema u zdravstvenom sustavu i nedostacima objekata za smještaj starijih i nemoćnih osoba• Poticanje poboljšanja infrastrukture i opreme zdravstvenih subjekata• Financiranje projekata prevencije i ranog otkrivanja bolesti• Promocija alternativnih oblika liječenja
Rezultat mjere	<ul style="list-style-type: none">• Povećanje broja i kvalitete usluga zdravstvene i socijalne skrbi
Korisnici mjere	<ul style="list-style-type: none">• Stanovništvo• Ambulante• Djelatnici u zdravstvu
Pokazatelji mjere	<ul style="list-style-type: none">• Broj projekata prevencije i ranog otkrivanja bolesti• Broj sufinanciranih projekata poboljšanja infrastrukture i opreme

- Površina smještaja za stare i nemoćne

8.4 Usklađenost Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač sa ostalim planskim dokumentima strategije

Strateški razvojni program Općine Podgorač usklađen je sa:

- Prostornim planom uređenja Općine Podgorač
- Detaljnim planom uređenja poduzetničke zone „Podgorač“

8.5 Usklađenost Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač s višerangiranim nacionalnim strategijama razvoja

Strateški razvojni program Općine Podgorač usklađen je sa Županijskom strategijom Osječko-baranjske županije za razdoblje 2011. – 2013. godine. Županijska strategija za razdoblje do 2020. godine još nije izrađena.

Budući da je Strateški razvojni program Općine temelj za povlačenje bespovratnih sredstava iz europskih fondova, strateški ciljevi definirani u sklopu ovoga dokumenta usklađeni su sa strateškim ciljevima relevantnih dokumenata na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini.

Tablica 10. Usporedba ciljeva i prioriteta Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač i Županijske strategije Općine Podgorač

STRATEŠKI RAZVOJNI PROGRAM OPĆINE PODGORAČ 2016-2020		ŽUPANIJSKA RAZVOJNA STRATEGIJA OSJEČKO BARANJSKE ŽUPANIJE 2011-2013	
STRATEŠKI CILJEVI	PRIORITETI	STRATEŠKI CILJEVI	PRIORITETI
1. Održivi ruralni razvoj i turizam, te pokretanje gospodarstva	1.1. Razvoj poljoprivrednog sektora	2. Razvoj konkurentnog gospodarstva	2.2. Razvoj konkurentne poljoprivrede
	1.2. Razvoj ruralnog turizma		2.3. Razvoj ruralnog prostora
	1.3. Poticanje poduzetnika u svrhu jačanja konkurentnosti		2.5. Razvoj kontinentalnog turizma
2. Pобољшanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja nove i unaprijeđenje postojeće infrastrukture	1. Održivi razvoj i unaprijeđenje prostora	2.1. Razvoj malog i srednje poduzetništva
	2.2. Informatizacija područja i poboljšanje komunalne i energetske infrastrukture		2.4. Poticanje razvoja i primjene visokih tehnologija i inovacija
			1.1. Održivo gospodarenje otpadom
			1.4. Razvoj infrastrukturnih sustava

3. Razvoj ljudskih resursa i socijalno-društvenih sadržaja	3.1. Pобољшanje zapošljivosti lokalnog stanovništva	3. Razvoj ljudskih resursa i kvalitetno zadovoljavanje javnih potreba građana	3.1. Podizanje razine zaposlenosti
	3.2. Pобољшanje društvenih, kulturnih i sportskih sadržaja		3.2. Razvoj ljudskih resursa
	3.3. Pобољшanje zdravstvene i socijalne skrbi i usluga		3.3. Jačanje razvojnih kapaciteta
			3.5. Stvaranje preduvjeta za cjeloživotno obrazovanje svih građana
			3.4. Razvoj civilnog društva i građanskih inicijativa
			3.8. Stvaranje preduvjeta za kvalitetnu provedbu programa kulture, športa i tehničke kulture
			3.6. Podizanje razine usluga u zdravstvu
			3.7. Podizanje razine usluga u sustavu socijalne skrbi

8.6 Usklađenost Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač s osnovnim strateškim i programskim dokumentima

Strateški razvojni program Općine Podgorač usklađen je sa:

- Zajedničkim strateškim okvirom (Camon Strategic Framework –CSF) - Opsežna investicijska strategija koja prevodi ciljeve dokumenta Europa 2020 u ključne aktivnosti za kohezijske i strukturne fondove, uspostavlja koordinacijske mehanizme između fondova, olakšava teritorijalnu i sektorsku koordinaciju intervencija sa drugim relevantnim politikama i instrumentima EU. Zajednički strateški okvir je prilog regulativi za strukturne i kohezijske fondove, dakle obvezujući je.
- Partnerski ugovorom – ugovor između EU i svake zemlje članice kojim se definira financiranje iz CSF fondova. Analiza razvojnih potreba sa referencom na tematske ciljeve i ključne aktivnosti iz CSF i ciljeve.
- Operativnim programom - provedbeni dokument usklađen s Partnerskim ugovorom kojim su: - definirani prioriteti sa specifičnim ciljevima, financijske alokacije iz EU fondova i nacionalno sufinanciranje - postavljeni financijski i output indikatori u odnosu na postavljene troškove i operacije koje se financiraju, te indikatori rezultata za prioritet - opisane aktivnosti poštujući principe jednakosti spolova, nediskriminacije i održivog razvoja.

Iz istoga proizlazi usklađenost sa Strategijom Europa 2020 na razini Europske unije. Politika regionalnog razvoja je ta koja najvećim dijelom treba pokrenuti razvojne potencijale Europske unije promičući razvoj u svim regijama. Regionalna politika to može postići tako da poboljšava uvjete za pametan rast, dakle, uvjete za obrazovanje i inovacije, potičući istraživanje i razvoj, investicije zasnovane na znanju i novim tehnologijama te aktivnosti koje rezultiraju visokom dodanom vrijednošću. Jednako tako, politika regionalnog razvoja zauzima središnju ulogu u uključivanju i promicanju investiranja prema projektima koji potiču održiv rast, odnosno poticanje investicija prema projektima koji dotiču energetske i klimatske ciljeve te područje zaštite okoliša. Doprinos regionalnom razvoju ogleda se i kroz Inovativnu uniju (kao inicijativa i prioritet EU Strategije) koja je zasnovana na širem konceptu pristupa

inovacijama. Dakle, ne samo kao novim ili poboljšanim proizvodima, nego se taj pojam odnosi i na usluge, novi marketing, nove metode brendiranja i dizajna, nove oblike poslovnog upravljanja, organizacije itd. Temeljnim strateškim dokumentom EU za programsko razdoblje 2014. -2020., Strategijom Europa 2020, definirana su tri osnovna prioriteta razvoja Europske unije, a to su pametan, održiv i uključiv rast.

Dokument EUROPA 2020 definira 11 tematskih ciljeva i to:

- Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija
- Povećanje pristupa, korištenja i kvalitete informacijskih i komunikacijskih tehnologija
- Povećanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća (za ERDF), poljoprivrednog sektora (za EAFRD) te ribarskog i akva-kulturnog sektora (za EMFF)
- Podupiranje prijelaza na nisko-ugljično gospodarstvo u svim sektorima
- Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencija i upravljanje rizikom
- Zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa
- Promicanje održivog transporta i otklanjanje čepova u ključnim mrežnim infrastrukturama
- Promicanje zapošljavanja i podupiranje mobilnosti radne snage
- Promicanje socijalne uključenosti i borba protiv siromaštva
- Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje
- Jačanje institucionalnih kapaciteta i učinkovite javne uprave

8.7 Usklađenost Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač s operativnim programima

Strateški razvojni program Općine Podgorač usklađen je sa sljedećim operativnim programima:

- Operativni program Konkurentnost i Kohezija - financira se iz Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda te je ujedno i najveći operativni program. Operativni program podijeljen je na prioritete koje se dijele na investicijske prioritete unutar kojih su određeni specifični ciljevi i aktivnosti koje je moguće financirati. Od jedanaest ponuđenih, Hrvatska je odlučila raspoloživa sredstva usmjeriti u devet tematskih cjelina. Od pet mogućih tematskih cjelina koje se mogu financirati iz Kohezijskog fonda, Hrvatska je odabrala dvije za ulaganje pa je Program podijeljen u 10 prioriteta, od kojih su sve financirane iz Europskog fonda za regionalni razvoj, dok su 2 financirane iz Kohezijskog fonda i Europskog fonda za regionalni razvoj (prioritetna os 6: Zaštita okoliša i održivost resursa te prioritetna os 7: Povezanost i mobilnost). Za ulaganja u rast i razvoj kroz navedene prioritete osi namijenjeno je ukupno 6,88 milijardi (4,32 milijardi eura iz Europskog fonda za regionalni razvoj, a 2,56 milijardi eura iz Kohezijskog fonda).
- Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali - financira se iz Europskog socijalnog fonda. Temeljni cilj ovog Operativnog programa je pridonijeti rastu zapošljavanja i jačanju socijalne kohezije u Hrvatskoj.
- Program ruralnog razvoja - Programom je definirano 16 mjera koje imaju za cilj povećanje konkurentnosti hrvatske poljoprivrede, šumarstva i prerađivačke industrije, ali i unaprjeđenje životnih i radnih uvjeta u ruralnim područjima uopće.

8.8 Baza projektnih ideja

Tablica 11. Baza projektnih ideja Općine Podgorač

RB	Naziv projekta	Ukupna vrijednost projekta bez pdv-a	Razina pripremljenosti projekta			Strateški cilj	Prioritet	Mjera
			Projektna ideja	Ishodovana građevinska dokumentacija	Prijavljen na natječaj			
1	Izgradnja kolnika i oborinske odvodnje u ulici I. Meštrovića u naselju Poganovci	1.081.475,00 kn		x		2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja i nove postojeće infrastrukture	2.1.1. Poboljšanje prometne infrastrukture
2	Izgradnja kolnika i oborinske odvodnje u ulici A. Starčevića u naselju Poganovci	986.025,00 kn		x		2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja i nove postojeće infrastrukture	2.1.1. Poboljšanje prometne infrastrukture
3	Izgradnja kolnika i oborinske odvodnje u ulici Lužak u naselju Budimci	1.206.017,00 kn		x		2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja i nove postojeće infrastrukture	2.1.1. Poboljšanje prometne infrastrukture
4	Izgradnja kolnika i oborinske odvodnje u ulici Ive Lole Ribara u naselju Budimci	1.359.370,00 kn		x		2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja i nove postojeće infrastrukture	2.1.1. Poboljšanje prometne infrastrukture

5	Izgradnja kolnika i oborinske odvodnje u Vukovarskoj ulici u naselju Budimci	626.380,00 kn	x	2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja nove i unaprjeđenje postojeće infrastrukture	2.1.1. Poboljšanje prometne infrastrukture
6	Izgradnja kolnika i oborinske odvodnje u ulici Slavka Kolara u naselju Bijela Loza	1.703.600,00 kn	x	2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja nove i unaprjeđenje postojeće infrastrukture	2.1.1. Poboljšanje prometne infrastrukture
7	Izgradnja kolnika i oborinske odvodnje u ulici Mlinska u naselju Budimci	821.465,00 kn	x	2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja nove i unaprjeđenje postojeće infrastrukture	2.1.1. Poboljšanje prometne infrastrukture
8	Izgradnja kolnika i oborinske odvodnje u ulici Slavka Kolara u naselju Poganovci	988.015,00 kn	x	2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja nove i unaprjeđenje postojeće infrastrukture	2.1.1. Poboljšanje prometne infrastrukture
9	Izgradnja kolnika i oborinske odvodnje u ulici Rudolfovac u naselju Bijela Loza	1.835.575,00 kn	x	2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja nove i unaprjeđenje postojeće infrastrukture	2.1.1. Poboljšanje prometne infrastrukture
10	Poduzetnička zona "Podgorač"	4.000.000,00 kn	x	2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja nove i unaprjeđenje postojeće infrastrukture	2.1.2. Razvoj poduzetničke zone

11	Izgradnja opskrbnog cjevovoda naselja Budimci - II. faza	1.500.000,00 kn	x	2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja nove i unaprjeđenje postojeće infrastrukture	2.1.3. Izgradnja i unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje
12	Izgradnja spojnog vodoopskrbnog cjevovoda Budimci - Poganovci i dio opskrbnih cjevovoda naselja Poganovci - I. faza	2.000.000,00 kn	x	2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja nove i unaprjeđenje postojeće infrastrukture	2.1.3. Izgradnja i unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje
13	Izgradnja opskrbnog cjevovoda naselja Poganovci - II. faza	1.600.000,00 kn	x	2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja nove i unaprjeđenje postojeće infrastrukture	2.1.3. Izgradnja i unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje
14	Odvodnja naselja Podgorač (dovršetak koletorske mreže u ulici J. J. Strossmayera)	500.000,00 kn	x	2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja nove i unaprjeđenje postojeće infrastrukture	2.1.3. Izgradnja i unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje
15	Odvodnja naselja Stipanovci	2.000.000,00 kn	x	2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja nove i unaprjeđenje postojeće infrastrukture	2.1.3. Izgradnja i unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje

16	Odvodnja naselja Razbojište	2.625.000,00 kn		x	2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja nove i unaprjeđenje postojeće infrastrukture	2.1.3. Izgradnja i unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje
17	Odvodnja naselja Budimci	3.000.000,00 kn	x		2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja nove i unaprjeđenje postojeće infrastrukture	2.1.3. Izgradnja i unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje
18	Odvodnja naselja Poganovci	2.500.000,00 kn	x		2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.1. Izgradnja nove i unaprjeđenje postojeće infrastrukture	2.1.3. Izgradnja i unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje
19	Sanacija divljih deponija	1.000.000,00 kn	x		2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.2. Informatizacija područja i poboljšanje komunalne i energetske infrastrukture	2.2.2. Poboljšanje i izgradnja komunalne infrastrukture
20	Adaptacija i uređenje Društvenih domova	4.000.000,00 kn		x	3. Razvoj ljudskih resursa i socijalno-društvenih sadržaja	3.2. Poboljšanje društvenih, kulturnih i sportskih sadržaja	3.2.2. Izgradnja i unaprjeđenje društvene infrastrukture
21	Izgradnja javne rasvjete naselja Budimci	600.000,00 kn	x		2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.2. Informatizacija područja i poboljšanje	2.2.3. Poboljšanje energetske infrastrukture

					komunalne i energetske infrastrukture	
22	Izgradnja javne rasvjete naselja Poganovci	400.000,00 kn	x		2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.2. Informatizacija područja i poboljšanje komunalne i energetske infrastrukture
						2.2.3.Poboljšanje energetske infrastrukture
23	Rekonstrukcija javne rasvjete naselja Podgorač, Stipanovci i Razbojište u vidu zamjene rasvjetnih tijela ekološki učinkovitom LED rasvjetom	800.000,00 kn	x		2. Poboljšanje lokalne infrastrukture	2.2. Informatizacija područja i poboljšanje komunalne i energetske infrastrukture
						2.2.3.Poboljšanje energetske infrastrukture
24	Izgradnja biciklističke staze "Podgorač-Stipanovci-Vukojevci"	500.000,00 kn	x		1. Održivi ruralni razvoj i turizam, te pokretanje gospodarstva	1.2. Razvoj ruralnog turizma
						1.2.1. Izgradnja turističke infrastrukture
25	Izgradnja biciklističke staze "Podgorač-Ostrošinci-jezero Borovik"	500.000,00 kn	x		1. Održivi ruralni razvoj i turizam, te pokretanje gospodarstva	1.2. Razvoj ruralnog turizma
						1.2.1. Izgradnja turističke infrastrukture

9 PLAN I FINANCIRANJE PROVEDBE STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA

9.1 Mogućnosti financiranja provedbe Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač

Financijski okvir sadrži indikativni, okvirni pregled i alokaciju financijskih sredstava po cijevima, prioritetima odnosno mjerama. Osiguranje financijskih sredstava, upravljanje tim sredstvima kao i praćenje njihova korištenja te primjena partnerskog pristupa i suradnja svih dionika bitni su prilikom izrade i provođenja ovoga dokumenta.

Provedba samog Strateškog razvojnog programa ovisi o finacijskim sredstvima za provedbu, a koja proizlaze iz:

- Proračuna Općine – najvažniji izvor sredstava za početak provedbe Strateškog razvojnog programa s obzirom da će se iz njega financirati projektna dokumentacija i poticaji svim korisnicima strategije.
- Županijskog proračuna – Strateški razvojni program je u skladu sa Strategijom razvoja Osječko-baranjske županije, što znači da se neke mjere preklapaju pa se financiraju i iz Županijskog proračuna.
- Državnog proračuna - status potpomognutog područja i usklađenost Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač s nacionalnim strateškim dokumentima omogućuje financiranje iz nacionalnih fondova
- Sredstava iz fondova EU- najznačajniji izvori financiranja budući da Općina nema mogućnost financirati infrastrukturne projekte vlastitim sredstvima.

Za provedbu Strateškog razvojnog programa zadužen je načelnik Općine kao izvršno tijelo Općine te radni tim Općine za provedbu strategije.

9.2 Financijski i akcijski plan provedbe projekata

Tablica 12. Financijski i akcijski plan provedbe projekata

Prioriteti	Mjere	Opis projekata	Broj projekata/radionica	Iznos sredstava potrebnih za realizaciju projekata u kn 2016-2020	Izvor sredstava
1.1. Razvoj poljoprivrednog sektora	1.1.1. Diverzifikacija poljoprivredne proizvodnje	Organizacija i provedba radionica o voćarstvu, povrtlarstvu, stočarstvu i ostalim poljoprivrednim proizvodnjama	4	8.000,00 kn	Poračun
	1.1.2. Povezivanje poljoprivrednih gospodarstava na općinskoj razini	Organizacija i provedba radionica o mogućnostima udruživanja poljoprivrednih gospodarstava	4	8.000,00 kn	Poračun
	1.1.3. Pобољшanje marketinške vidljivosti poljoprivrednika	Izrada zajedničke stranice poljoprivrednih proizvođača u Općini, te zajednički marketing poljoprivrednih proizvoda.	1	10.000,00 kn	Poračun
		Organizacija tematskih okupljanja u kojem će poljoprivrednici izlagati svoje projekte	2	10.000,00 kn	Poračun

	1.1.4. Okrupnjavanje zemljišnih posjeda u privatnom i državnom vlasništvu	Poticanje komasacije poljoprivrednog zemljišta kroz pronalaženje rješenja za usitnjene površine	1	0,00 kn	Poračun	
	1.1.5. Poticanje ekološke proizvodnje hrane	Organizacija radionica o prelasku sa konvencionalne na ekološku proizvodnju	4	8.000,00 kn	Poračun	
		Besplatan marketing ekoloških proizvođača kroz izrađenu web stranicu	1	0,00 kn	Poračun	
	1.2. Razvoj ruralnog turizma	1.2.1. Izgradnja turističke infrastrukture	Izgradnja biciklističkih staza	2	1.000.000,00 kn	Mjera 7. Programa ruralnog razvoja
		1.2.2. Razvoj turističkog identiteta Općine	Organizacija prezentacije turističke ponude	4	8.000,00 kn	Proračun
Izrada web stranice za turiste sa svim podacima o smještajnim kapacitetima, manifestacijama i sadržajima			1	10.000,00 kn	Proračun	
Izrada strategije ruralnog turizma			1	50.000,00 kn	Mjera 7. Programa ruralnog razvoja	
1.2.3. Razvoj kulturno turističke	Izrada turističkog programa i tura	1	10.000,00 kn	Proračun		

	ponude	Organizacija kulturno-turističkih manifestacija	16	80.000,00 kn	Proračun
	1.2.4. Unaprijeđenje lovnog turizma	Uređenje lovišta	1	50.000,00 kn	Mjera 7. Programa ruralnog razvoja
		Izrada lovačke turističke karte	1	5.000,00 kn	Mjera 7. Programa ruralnog razvoja
1.3. Poticanje poduzetnika u svrhu jačanja konkurentnosti	1.3.1. Edukacija poduzetnika	Organizacija radionica o mogućnostima financiranja projekata iz EU fondova i mogućnostima marketinga na internetu za poduzetnike	4	8.000,00 kn	Proračun
	1.3.2. Stručno osposobljavanje poduzetnika	Osiguravanje poveznice između potrebnih znanja nezaposlenih sa Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i učilištima	1	0,00 kn	Europski socijalni fond
	1.3.3. Uspostavljanje ureda za EU fondove	Osnivanje i uređenje ureda za informiranje poduzetnika o mogućnostima povlačenja sredstava iz EU fondova	1	3.000,00 kn	Mjera 7. Programa ruralnog razvoja
		Edukacija djelatnika o EU fondovima	1	10.000,00 kn	Europski socijalni fond

Ukupno cilj 1. Održivi razvoj i turizam, te pokretanje gospodarstva				1.278.000,00 kn	
2.1. Izgradnja nove i unaprijeđenje postojeće infrastrukture	2.1.1. Poboljšanje prometne infrastrukture	Izgradnja nerazvrstanih cesta sa oborinskom odvodnjom	9	10.607.922,00 kn	Mjera 7. Programa ruralnog razvoja
	2.1.2. Razvoj poduzetničke zone	Izgradnja poduzetničke zone Podgorač	1	4.000.000,00 kn	Mjera 7. Programa ruralnog razvoja
	2.1.3. Izgradnja i unaprijeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje	Izgradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje	8	15.725.000,00 kn	Mjera 7. Programa ruralnog razvoja
2.2. Informatizacija područja i poboljšanje komunalne i energetske infrastrukture	2.2.1. Izgradnja širokopojasne infrastrukture	Izrada idejnog projekta širokopojasne infrastrukture	1	40.000,00 kn	Mjera 7. Programa ruralnog razvoja
	2.2.2. Poboljšanje i izgradnja komunalne infrastrukture	Projekt sanacije divljih deponija na području Općine Podgorač	1	1.000.000,00 kn	Mjera 7. Programa ruralnog razvoja
	2.2.3. Poboljšanje energetske infrastrukture	Izgradnja i rekonstrukcija javne rasvjete	3	1.800.000,00 kn	Mjera 7. Programa ruralnog razvoja
Ukupno cilj 2. Poboljšanje ruralne infrastrukture				33.172.922,00 kn	

3.1. Poboljšanje zapošljivosti lokalnog stanovništva	3.1.1. Poticanje cjeloživotnog obrazovanja	Organizacija i provedba radionica o cjeloživotnom obrazovanju	4	4.000,00 kn	Europski socijalni fond
	3.1.2. Promicanje i podrška socijalnom poduzetništvu	Organizacija i provedba radionica o socijalnom poduzetništvu	1	1.000,00 kn	Europski socijalni fond
		Osiguravanje poveznice između potrebnih znanja nezaposlenih sa Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i učilištima	1	0,00 kn	Europski socijalni fond
	3.1.3. Potpore zapošljivosti mladih i rizičnih skupina	Organizacija i provedba radionica o mogućnostima financiranja zapošljavanja mladih i rizičnih skupina od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje	4	4.000,00 kn	Europski socijalni fond
	3.1.4. Poticanje samozapošljavanja	Organizacija i provedba radionica o mogućnostima financiranja samozapošljavanja od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje	4	4.000,00 kn	Europski socijalni fond
3.2. Poboljšanje društvenih, kulturnih i sportskih sadržaja	3.2.1. Podupiranje kulturnih udruga za rad sa djecom	Projekt nagrađivanja udruga sa najvećim brojem aktivne djece	1	Treba se odrediti.	Proračun

	3.2.2. Izgradnja i unaprijeđenje društvene infrastrukture	Adaptacija i uređenje Društvenih domova u naseljima	4	4.000.000,00 kn	Mjera 7. Programa ruralnog razvoja
	3.2.3. Poticanje sportskih klubova za rad sa djecom	Projekt nagrađivanja sportskih klubova sa najvećim brojem aktivne djece u trenažnom procesu	1	Treba se odrediti.	Proračun
3.3. Poboljšanje zdravstvene i socijalne skrbi i usluga	3.3.1. Povećanje broja usluga zdravstvene i socijalne skrbi	Projekt poticanja projekata prevencije i ranog otkrivanje bolesti	4	2.000,00 kn	Proračun
Ukupno cilj 3. Razvoj ljudskih resursa i socijano-društvenih sadržaja				4.010.000,00 kn	
Sveukupno vrijednost financiranja projekata za zadovoljavanje ciljeva				38.460.922,00 kn	
Udio financiranja iz Programa ruralnog razvoja				38.280.922,00 kn	
Udio financiranja iz Europskog socijalnog fonda				23.000,00 kn	
Udio financiranja iz Proračuna Općine Podgorač				157.000,00 kn	

9.3 Mogućnosti financiranja projektnih ideja kroz europske fondove

U Hrvatskoj je moguće financirati projekte iz 3 vrste fondova:

1. Europski fond za regionalni razvoj (ERDF) - ERDF namijenjen je jačanju ekonomske i socijalne kohezije u Europskoj uniji kroz smanjenje ekonomskih razlika među regijama putem ulaganja u infrastrukturu i fizički kapital.

ERDF služi ovim područjima ulaganja:

- Proizvodne investicije koje stvaraju i čuvaju radna mjesta, a putem izravne pomoći malim i srednjim poduzetnicima
- Investicije u infrastrukturu koja osigurava osnovne usluge za građane u području energije, zaštite okoliša, prometa te informacijske i komunikacijske tehnologije
- Investicije u društvenu, zdravstvenu i obrazovnu infrastrukturu
- Jačanje razvojnih potencijala kroz pomoć regionalnog i lokalnog razvoja, istraživanja i inovacija.

2. Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD) - EAFRD je instrument koji podupire europsku politiku ruralnog razvoja, a koja čini drugi stup Zajedničke poljoprivredne politike. Dugoročni cilj politike ruralnog razvoja je povećanje konkurentnosti poljoprivrede, održivo upravljanje prirodnim resursima, klimatske promjene te uravnotežen razvoj ruralnih krajeva.

EAFRD namijenjen je ovim područjima ulaganja:

- Mala infrastruktura (ceste, odvodnja, objekti za podizanje kvalitete društvenog života)
- Ruralni turizam
- Poljoprivredna proizvodnja
- Razvoj i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava
- Ekološki uzgoj
- Razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma
- Obnovljivi izvori energije
- Edukacijske i obrazovne aktivnosti za poljoprivrednike

Mjera 7. „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“ Programa ruralnog razvoja u potpunosti je u skladu sa razvojnim potrebama Općine Podgorač. S obzirom da je i ovaj

Strateški razvojni program Općine financiran iz iste mjere tj., Podmjere 7.1. „Sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj općina i sela u ruralnim područjima i njihovih temeljnih usluga“.

Općina se treba fokusirati na sljedeće podmjere:

- Podmjera 7.2. Ulaganja u izradu, poboljšanje ili proširenje svih vrsta male infrastrukture, uključujući ulaganja u obnovljive izvore energije i uštedu energije
- Podmjera 7.4. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu

Korisnici podmjera su Jedinice lokalne samouprave, trgovačka društva u većinskom vlasništvu jedinica lokalne samouprave; javne ustanove neprofitnog karaktera u kojima su osnivači jedinice lokalne samouprave (osim javnih vatrogasnih postrojbi, lokalnih i regionalnih razvojnih agencija); udruge/organizacije civilnog društva i vjerske zajednice koje se bave humanitarnim i društvenim djelatnostima od posebnog interesa za lokalno stanovništvo (isključujući LAG-ove) i čije su djelatnosti sukladno ciljnim skupinama i klasifikaciji djelatnosti udruga, povezane sa prihvatljivim ulaganjem; lokalne akcijske grupe (LAG-ovi) koje su odabrane unutar Programa.

Prihvatljivi troškovi podmjere 7.2. su:

- građenje (gradnja novih/rekonstrukcija postojećih) i/ili opremanje nerazvrstanih cesta (u naselju s najviše 5 000 stanovnika).

Prihvatljivi troškovi podmjere 7.4. su ulaganje u građenje ili opremanje:

- vatrogasnog doma i spremišta
- društvenog doma/ kulturnog centra
- planinarskog doma i skloništa
- turističkog informativnog centra
- dječjeg igrališta
- sportske građevine
- objekta za slatkovodni sportski ribolov (ribički dom, nadstrešnica i drugo.); rekreacijske zone na rijekama i jezerima
- biciklističke staze i trake

- tematskog puta i parka
- građevine za ostvarivanje organizirane njege, odgoja, obrazovanja i zaštite djece do polaska u osnovnu školu (dječji vrtić, rekonstrukcija i opremanje prostora za izvođenje programa predškole te rekonstrukcija i opremanje prostora za igraonicu pri knjižnici, zdravstvenoj, socijalnoj, kulturnoj i sportskoj ustanovi, udruzi te drugoj pravnoj osobi u kojima se provode kraći programi odgojno-obrazovnog rada s djecom rane i predškolske dobi)
- javne zelene površine (park i slično.)
- pješačke staze, pješačke zone, otvorenog odvodnog kanala (koji nije sastavni dio ceste)
- groblja (komunalna infrastruktura i prateće građevine)
- tržnice; javne prometne površine (trg, pothodnik, nadvožnjak, javne stube i prolaz).

Ulaganja su prihvatljiva u naselju s najviše 5 000 stanovnika.

3. Europski socijalni fond (ESF) - ESF je instrument Europske unije usmjeren na poticanje poduzetništva, pružanje pomoći posloprimcima u pronalaženju boljih radnih mjesta i uspostavi pravednijih za sve građane EU prilikom njihovog zapošljavanja. Njegovo se djelovanje temelji na ulaganju u ljudske resurse, mlade ljude i one koji su u potrazi za poslom. ESF namijenjen je ovim područjima ulaganja:

- Osposobljavanje stanovništva za veću konkurentnost na tržištu rada
- Poticanje društvenog poduzetništva i samozapošljavanja
- Poboljšanje sustava obrazovanja na svim razinama
- Socijalno uključivanje ugroženih i ranjivih skupina
- Razvoj kapaciteta organizacija civilnog društva

10 PRAĆENJE, VREDNOVANJE I IZVJEŠTAVANJE

Uspostavljanjem sustava praćenja, vrednovanja i izvještavanja o provedbi Strategije razvoja omogućava se njezina efikasna i transparentna provedba. Osnovna svrha praćenja je osigurati uspješno upravljanje provedbom. Redovito praćenje daje uvid u stvarno stanje provedbe mjera, odnosno, u to odgovara li trenutno stanje provedbe planiranom provedbenom okviru te hoće li prethodno postavljen skup ciljeva biti ispunjen u smislu očekivanih rezultata prema utvrđenom terminskom planu.

U Općini Podgorač redovito će se provesti sve aktivnosti praćenja vrednovanja i izvještavanja i to kroz usporedbu predviđenih i ostvarenih učinaka. Načelnik i pročelnik Općine Podgorač dužni su jednom godišnje izraditi godišnja izvješća o provedbi strategije. Na kraju razdoblja kojeg Strategija obuhvaća, provest će se evaluacija iste. Provedba evaluacije temeljit će se na pokazateljima mjera te na indikatorima definiranim na razini definiranih ciljeva i vizije.

Uz indikatore, praćenje je potrebno osigurati i putem provedbe Financijsko akcijskog plana iz tablice 11.

Indikatori učinka služe za mjerenje uspješnosti ciljeva, prioriteta i mjera. Indikatori trebaju biti specifični, mjerljivi, realno dostižni, relevantni i vremenski ograničeni.

Za ostvarenje ciljeva potrebno je postaviti temeljne indikatore za ostvarenje ciljeva i vizije koji su prikazani na prikazu 3.

Prikaz 3. Temeljni indikatori za ostvarenje ciljeva i vizije

Prikaz indikatora koji se želi postići kao rezultat uspješne provedbe može se vidjeti na sljedećim prikazima 4,5 i 6.

CILJ 1. Održivi ruralni razvoj i turizam, te pokretanje gospodarstva

STRATEŠKI PRIORITETI

- 1.1. Razvoj poljoprivrednog sektora
- 1.2. Razvoj ruralnog turizma
- 1.3. Poticanje poduzetnika u svrhu jačanja konkurentnosti

INDIKATORI:

- Povećanje voćarske proizvodnje za 10%
- Povećanje stočarske proizvodnje za 10%
- Stvaranje 2 - 3 proizvođačke organizacije, zadruga, klastera
 - Povećanje okrupljenosti zemljišnih posjeda za 10 %
 - Povećanje broja ekoloških proizvođača za 10 %
- Povećanje ugostiteljskih i smještajnih objekata za 10 %
 - Izrađena web stranica sa turističkim informacijama
 - Povećan broj turista za 10 %
- Realizirano 10 projekata poduzetnika iz fondova Europske unije
 - Povećan broj investicija poslovnih subjekata za 10%

Prikaz 4. Indikatori cilja 1.

CILJ 2. Poboljšanje lokalne infrastrukture

STRATEŠKI PRIORITETI

- 2.1. Izgradnja nove i unaprijeđenje postojeće infrastrukture
- 2.2. Informatizacija područja i poboljšanje komunalne i energetske infrastrukture

INDIKATORI:

- Izgrađena prometna infrastruktura nerazvrstanih cesta i ulica
- Relizirano 3-5 projekata izgradnje nerazvrstanih cesta, te financirano iz Programa ruralnog razvoja
 - Završena poduzetnička zona
 - Prihvat 4 poduzetnika
- Povećanje broja korisnika vodoopskrbe za 50 %
- Povećan broj korisnika interneta za 50 %
- Unaprijeđena komunalna infrastruktura za 10 %

Prikaz 5. Indikatori cilja 2.

CILJ 3. Razvoj ljudskih resursa i socijalno-društvenih sadržaja

STRATEŠKI PRIORITETI

- 3.1. Pобољшanje zapošljivosti lokalnog stanovništva
- 3.2. Pобољшanje društvenih, kulturnih i sportskih sadržaja
- 3.3. Pобољшanje zdravstvene i socijalne skrbi i usluga

INDIKATORI:

- Povećanje broja zaposlenih za 10%
- Povećanje broja udruga i neprofitnih organizacija za 10%
- Realizirano 3-5 projekata udruga kandidiranih na Europski socijalni fond
- Smanjenje nezaposlenosti mladih i rizičnih skupina za 10 %
- Povećanje broja samozapošljavanja za 10 %
- Povećanja broja djece i mladih u sportskim klubovima za 10 %
- Povećanje broja djece i mladih u kulturnim udrugama za 10 %
- Realizirano 3 - 5 projekata unaprijedena društvene infrastrukture , te financirano iz Programa ruralnog razvoja

Prikaz 6. Indikatori cilja 3.

11 ZAKLJUČAK

Temeljitom analizom gospodarskih, socijalnih i društvenih pokazatelja, kao i pokazateljima infrastrukture na Općini Podgorač, te provedenom anketom među stanovništvom, institucijama i poduzetništvom napravljena je SWOT analiza Općine Podgorač. Temeljem SWOT analize shvaćeni su temeljni problemi Općine te je razrađena vizija Općine Podgorač. Za slijeđenje iste potrebno je ostvariti zadane ciljeve, a to su

- Održivi ruralni razvoj i turizam te pokretanje gospodarstva
- Pобољшanje lokalne infrastrukture
- Razvoj ljudskih resursa i socijalno-društvenih sadržaja

Za navedene ciljeve određeni su strateški prioriteti te mjere koje se trebaju provesti. Za evaluaciju odabrani su indikatori koji će omogućiti strateško praćenje. U Strateškom razvojnom programu Općine Podgorač nabrojani su projekti javnog i privatnog sektora koji će omogućiti gospodarski i društveni prosperitet Općine u budućnosti. U izradi Strateškog razvojnog projekta uključeni su svi dionici javnog, privatno-poduzetničkog i civilnog društva.

Slika 16. Općinsko sjedište Općine Podgorač

12 PRILOZI

12.1 POPIS GRAFIKONA

GRAFIKON 1. Trend broja stanovnika na području Općine Podgorač (izvor: Državni zavod za statistiku).....	18
GRAFIKON 2. Usporedba broja stanovnika naselja na području Općine Podgorač (izvor: Državni zavod za statistiku)	18
GRAFIKON 3. Dobna struktura stanovništva Općine Podgorač (izvor: Državni zavod za statistiku).....	19
GRAFIKON 4. Obrazovna struktura Općine Podgorač (izvor: Državni zavod za statistiku) .	20
GRAFIKON 5. Kretanje broja nezaposlenih u Općini Podgorač (izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje).....	21
GRAFIKON 6. Spolna struktura nezaposlenosti u Općini podgorač (izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje).....	22
GRAFIKON 7. Broj nezaposlenih po stručnoj spremi (Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje).....	23
GRAFIKON 8. Dobna struktura nezaposlenosti u veljači 2016. u Općini Podgorač (izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje).....	24
GRAFIKON 9. Usporedba zaposlenih po djelatnostima u Općini Podgorač (izvor: Državni zavod za statistiku).....	25
GRAFIKON 10. Usporedba zaposlenih u Općini Podgorač po spolu (Izvor: Državni zavod za statistiku).....	25
GRAFIKON 11. Usporedba zaposlenih po dobi u Općini Podgorač (Izvor: Državni zavod za statistiku).....	26
GRAFIKON 12. Usporedba broja učenika srednjih škola na području Općine Podgorač (Izvor: Državni zavod za statistiku)	29
GRAFIKON 13. Udio u ukupnom broju srednjoškolaca (Izvor: Državni zavod za statistiku)	30
GRAFIKON 14. Obrti prema djelatnosti u Osječko-baranjskoj županiji, kolovoz 2015. godine (Izvor: Hrvatska obrtnička komora	45
GRAFIKON 15. Obrti prema djelatnosti u Općini podgorač, kolovoz 2015. godine (Izvor: Ministarstvo poduzetništva i obrta, Obrtni registar.....	46
GRAFIKON 16. Kretanje prihoda, rashoda i proračunskog suficita/deficita Općine Podgorač 2012.-2014. godina (Izvor: Općina Podgorač).....	52

GRAFIKON 17. Struktura proračunskih prihoda u 2014. godini Općine Podgorač (izvor: Općina Podgorač)..... 53

GRAFIKON 18. Struktura proračunskih rashoda u 2014. godini (Izvor: Općina Podgorač).. 53

12.2 POPIS SLIKA

Slika 1. Podgorač.....	1
Slika 2. Općinski načelnik Goran Đanić	2
Slika 3. Prostorni položaj Osječko-baranjske županije u Hrvatskoj	13
Slika 4. Prostorni položaj Općine Podgorač u Osječko-baranjskoj županiji.....	14
Slika 5. Osnovna škola u Podgoraču	27
Slika 6. Područna škola u Budimcima	28
Slika 7. Područna škola u Poganovcima	28
Slika 8. Ambulanta primarne medicine u Budimcima	31
Slika 9. Cestovna mreža cesta u Općini Podgorač	34
Slika 10. Vukovarska ulica u naselju Budimci	35
Slika 11. Telekomunikacijska struktura Općine Podgorač	36
Slika 12. Cijevni transport nafte i plina u Općini Podgorač.....	38
Slika 13. Elektroenergetska mreža Općine Podgorač	39
Slika 14. Nacrt poduzetničke zone Podgorač.....	47
Slika 15. Centar naselja Podgorač.....	48
Slika 16. Općinsko sjedište Općine Podgorač.....	116

12.3 POPIS TABLICA

Tablica 1. Prometnice na području Općine Podgorač	33
Tablica 2. Poslovni rezultati poduzetnika s područja Općine Podgorač (Izvor: FINA, HGK) 43	
Tablica 3. Struktura tvrtki po veličini u Općini Podgorač (Izvor: FINA, HGK)	44
Tablica 4. Pokazatelji poduzetnika Općine Podgorač (Izvor: FINA; HGK).....	44
Tablica 5. Swot analiza - Ruralni razvoj i turizam.....	58
Tablica 6. Swot analiza - Lokalna infrastruktura, gospodarstvo i investicije	60
Tablica 7. Swot analiza - Društveni razvoj, obrazovanje i sport.....	61
Tablica 8. Strateški ciljevi, prioriteti i mjere.....	66

Tablica 9. Opis ciljeva, prioriteta i mjera Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač .	70
Tablica 10. Usporedba ciljeva i prioriteta Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač i Županijske strategije Općine Podgorač	91
Tablica 11. Baza projektnih ideja Općine Podgorač	96
Tablica 12. Financijski i akcijski plan provedbe projekata	102

12.4 POPIS PRIKAZA

Prikaz 1. Struktura usklađenosti Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač	10
Prikaz 2. Ustroj Općine Podgorač	51
Prikaz 3. Temeljni indikatori za ostvarenje ciljeva i vizije	112
Prikaz 4. Indikatori cilja 1.	113
Prikaz 5. Indikatori cilja 2.	114
Prikaz 6. Indikatori cilja 3.	115

12.5 POPIS KORIŠTENIH IZVORA

- <http://www.podgorac.hr/>
- <http://www.dzs.hr/>
- <http://web.hgk.hr/>
- <http://www.hok.hr/>
- <http://geoportal.dgu.hr/>
- <http://www.zemljiste.mps.hr/>
- <http://www.mps.hr/>
- <http://www.aprrr.hr/>
- <http://ruralnirazvoj.hr/>
- <https://www.nn.hr/>
- <http://croatia.hr/hr-HR>
- <http://www.strukturfondovi.hr/>
- <http://www.obz.hr/>
- <http://www.lag-karasica.com/>
- <http://www.hmrr.hr/>

- <http://os-hjuhna-podgorac.skole.hr/>
- <http://www.arr.hr/>
- Prostorni plan uređenja Općine Podgorač
- Plan uređenja Poduzetničke zone „Podgorač“
- Pravilnik o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija Narodne novine 53/10
- Provedeno anketiranje stanovništva, gospodarskih subjekata i institucija
- Podaci iz javne rasprave

OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

Izrada Strateškog razvojnog programa Općine Podgorač

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2014. - 2020.

Udio sufinansiranja: 85% EU, 15% RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaže u ruralna područja